

ESPERANTA MEDICINA VORTARO

Ĉefa Kompilinto
D-ro JOSEF HRADIL
(Ĉehio)

STEB
Scienca Teknika Esperanto-Biblioteko

ANTAŬPAROLO

Surbaze de la lastatempe aperinta Esperanta Medicina Terminaro (EMT) de D-ro Josef HRADIL (Ĉeĥoslovakio), la redakcio de UMEA kompilis iomete pli ampleksan Medicinan Terminaron. La plejmulto da terminoj en tiu ĉi terminaro estas prenita el la EMT de D-ro Hradil kaj Esperanta Teknika Medicina Vortaro de D-ro Maurice BRIQUET (Belgio), kaj plie nemalmultaj terminoj estas aldonitaj el diversaj medicinaj vortaroj. Por tio D-ro Takashi SAKATA (anatomo, Japanio), D-ro Teodor ROSINSKY (psikiatro, Ĉeĥoslovakio) kaj D-ro Saburo YAMAZOE (biokemiisto, Japanio) kunlaboris respektive laŭ siaj specialaj fakoj.

En tiu ĉi terminaro multaj terminoj iom malfacile kompreneblaj havas diverslingvajn tradukojn (greka, latina, angla ktp) kaj/aŭ nur simplajn esperantajn klarigojn, tamen tiuj ĉi klarigoj tute ne estas kompletaj, sed ofte nur sugestoj (ekz. bastoneto = ĉelo en retino). Kiam detala klarigo troviĝas en Plena Ilustrita Vortaro, ni simple skribis "PIV" aldonante nenian klarigon. Povas esti kompreneble, ke ankoraŭ mankas gravaj terminoj aŭ troviĝas superfluaj neologismaj vortoj. Tamen ni intence ne enhavigis ne nur botanikajn vortojn (ne multe rilatajn al medicino), nomojn de biokemiaj substancoj, enzimoj kaj medikamentoj, sed ankaŭ tiujn de reakcioj, malsanoj kaj sindromoj

kun personaj nomoj, ĉar ili estas facile fareblaj fare de ŝanĝo de konsonantoj kaj/aŭ vokaloj en la radiko laŭbezone kaj aldono de finaĵoj al la internaciskale uzataj terminoj aŭ novaj vortoj: ekz. glycogen glikogeno, hydroxylase hidroksilazo, Benedict's reaction Benedikta reakcio (aŭ reago), Besedow's disease Basedova malsano. Aliflanke neologismo ŝajnas esti neevitebla almenaŭ ĝis certa grado pro la evoluo de medicino (aŭ de scienco) kaj ankaŭ por faciligi komprenon kaj vortofaradon. Ekz. anemio estas pli facile komprenebla ol sensanga aŭ malmultesanga malsano, ne nur por medicinistoj, sed ankaŭ por laikoj, kvankam la termino "anemio" en tiu ĉi ekzemplo ne estas neologismo.

Laŭ la sugesto kaj financa helpo de Honora Prezidanto de UMEA, O-ro Hideo SHINODA, kaj sub la konsento de D-ro Hradil, ni publikas tiun ĉi terminaron iom post iom sinsekve kiel aldonajon al nia organo MIR por kritiko de la publiko aŭ almenaŭ de la membraro de UMEA, same kiel D-ro Briquet faris antaŭ la eldono de sia Medicina Vortaro. Por eviti intermiksiĝon kun la EMT de D-ro Hradil, ni esperas, ke oni nomu nian terminaron "EMT de UMEA".

D-ro Briquet skribis en la antaŭparolo de sia Medicina vortaro kiel jene: "... (por akiri sufice bonan teknikan lingvon) mi esperas ke multaj samideanoj bonvolos ekzameni, vorto post vorto, mian vortaron kaj sendi al mi siajn

proponojn, kritikojn k. t. p.; tiamaniere ili laboros por pli bona estonta eldono de la vortaro." Ankaŭ ni deziras kaj petas al vi tute same. La senditajn opiniojn ni aperigos sur MIR por pliaj diskutoj, ĉar povas esti diversaj opinioj ne nur pri individuaj terminoj, sed ankaŭ pri komuna principio de vortfarado. La terminoj en tiu ĉi terminaro tute ne estas absolutaj, sed inkluzivas plurajn nedefinitivajn.

Ni petas al vi seriozajn kunhelpojn!

MALLONGIGOJ

A: anglalingve,

Br: laŭ aŭ en Esperanta Teknika Medicina Vortaro de Briquet,

F: francalingve,

G: germanlingve,

Gr: greklingve,

L: latinlingve,

PIV: vidu PIV aŭ troviĝas en PIV.

anat: anatomio:

bk: biokemio,

ekz: ekzemple, f

iz: fiziologio,

k. kaj,

ka: kaj aliaj,

kk: komparu kun,

kem: kemio,

ktp: kaj tiel plu,

pfs: prefikso,

pref: prefero,

rtg: rentgeno,

sfs: sufikso,

ntr: netransitiva verbo,

nut: nutrado;

sig: signifas (+akuzativo) aŭ signifo estas (+nominativo),

tr: transitiva verbo,

tn: tiel nomata.

Tilde (~) anstataŭas radikon aŭ prefikson.

Terminoj en duoblaj parentezoj ()

estas latinaj terminoj nepre

tradukendaj kaj neuzeblaj. Pri

plidetalaj rimarkoj vidu EMT de D-ro Hradil

ESPERANTА MEDICINA TERMINARO

A

a-, Pseŭdoprefikso en grekdevenaj sciencaj vortoj, kun la signifo "sen, ne". Antaŭ vokalo kaj h tiu pfs alprenas la formon: an.

āā, (uzata en recepto)

abakteri/a

abazi/a (Gr, basis = pašo), ~o, PIV

abdomen/o, ventro, ~a kavo

abdukci/o, pref. abdukt/o, ~i, ~a,
~anta

abduktor/o, PIV

aberaci/o, PIV, kromata ~o, sfera

~o, ~i (tr), ~a

abetalipoproteinemi/o

abiogenez/o, PIV

abiotrofi/o

ablaci/o, deſiriĝo (de retino,
placento)

ablaktad/o, debrustigo, demamigo
ablefari/o, (Gr. blepharon =
palpebro)

aboral/a, for de bušo
abort/o, ~i (ntr), ~ajo, ~igi, ~igilo,

~iveco, ~ulino, artefarita ~o,
frua ~o, kompleta ~o, minaca
~o, mis~o, toksa ~o

abrazi/o, PIV

abreograit/o

absces/o, akuta, apendica, cerba,
encefa/a, frida (malvarma),
haŭta, hepata, kronika, mama,
metastaza, paranefrita
(apudrena), peritonea,

postmama, rektuma, retiomama,
subhaŭta, tonsila ~o
abscis/o, (A. abscissa), PIV
absciz/o, (A. abscission)
absint/o, ~aĵo, ~ismo, PIV
absolut/a, ~a alkoholo, ~a
temperaturo
absorb/i (tr), ~igî, mal~a sindromo,
~a bendo, ~a spektro, ~ilo, ~eco
abstemi/a, PIV, ~ulo
abstin/i (ntr), ~ado, ~enco, ~enculo,
PIV
abstrakt/i (tr), ekstrakti, ~ado
abuli/o, (Gr. boul = volo), PIV
abuz/o
acefali/o, ~a, -ulo
acerb/a PIV, adstringagusta
acervul/o, Br, kalkaĵoj en la
horoidaj pleksoj, kaj en la
pineala korpo. Pref. ~omo

acetat/o, ~a acido
acetabol/o, (de koksosto)
acetilen/o, PIV
acetil-, ~igi (tr), ~a bakterio,
~koenzimo A (Ko A)
acetokolin/o
acetonaj (aŭ ketonaj) korpoj
aceton/o, ~emio, ~urio, PIV
acid/o, ~a, ~aĵo, ~eco, ~igi, ~igî,
~fendiĝo, ~ofila, ~mordi
(korodi), ~nombro, ~obaza
ekvilibro, dolĉ~a, ~ometrio,
~orezista, ~ozo
acikl/a, kem. alifata, necikla
(kombinaĵo)
acil-, ~igo, ~igado, ~portanta
proteino (A. acyl carrier
protein)
acin/o, PIV

ACTH, adrenokortikotropa
hormono
adaktili/o, (L. Gr. daktylos =
fingro)
Adama pomo, (Adam)
adamantin/o, PIV, ~omo
adapt/i (tr), ~o, ~iğि, ~ometrio,
~ometro, ~aj okulvitroj (rtg)
adekvat/a, PIV
adenilat/o, ~a acido, ~otiklazo
aden/o, glando, ~algio, ~ektomio,
~ito, ~ohipofizo, ~oido, ~oidaj
vegetajoj, ~oidektomio,
~oidismo, ~oidito,
~okarcinomo, ~omo, ~opatio,
~osarkomo, ~otomio, ~oviruso
adenozin/o, adenozin-3', 5'-cikla
monofosfato
adenozin-mono (di, tri) fosfato
(AMP, ADP, ATP)

adermin/o, vitamino B6
ADH, 1. alkohol-dehidrogenazo 2.
antiidiureza hormono
adher/i (ntr), ~ajo, PIV
adiabat/a, PIV, ~a sistemo
adiadokokinez/o
adinami/o
adip/a, ~ektomio, ~ociro (A.
adipocere), ~ocito, ~ogenezo,
~okelo (A. ~ocele), ~omo
(lipomo), ~onekrozo, ~okineza
hormono, ~ozo
adipat/o, ~a acido
adipsi/o
adit/o, (L. aditus)
adjuvant/o
adnaz/a, çenaza
adneks/o, ~ito
adolesk/a, ~i (ntr), ~anto, ~anteco,
~ulo

adolt/a, ~o, ~u/o, PIV
adrenal/a, epinefra, suprarena,
~ektomio, ~ino, ~o (adrena
glando), ~a kortiko, ~a medolo
adrenergi/a
adsorb/i (tr), ~ado, ~eco, ~ilo
adstring/i (tr), ~a, PIV
adukci/i (tr), aŭ adukt/i,
aduktor/o, PIV
adult/i (ntr), ~a, ~igi, ~o, ~ulo,
sang~o (incesto), PIV
adulter/i (tr), ~acio, PIV
adventici/o, adventico (PIV)
advers/a
aer/o, ~embolio, ~emio, ~ismo,
~oba, ~obia, ~obiozo, ~ofagio,
~ofila, ~ofobio, ~oforo,
~ometro, ~opatio (~malsano, A.
aŭ sickness), ~oplanktono,
~osolo, ~oterapio, ~ujo (PIV),
~umado, ~umi
afaki/o, (A. aphakia) (Gr. phakos =
lenso)
afagi/o
afazi/o, (A. aphasia), motora ~o,
PIV
afebr/a, senfebra
afekci/o, ~a, ~i (tr), PIV
afemi/o, (A. aphemia) aferant/a, (A.
afferent)
atibrinogenemi/o
afin/a, ~i (ntr), ~eco, PIV
afoni/o, PIV
afrazi/o, (L. phrasia = frazo)
afrodizi/o, PIV, ~a, ~iga, ~igi,
~igaĵo, ~ilo
afratokskoz/o
aft/o, PIV
agac/o, PIV, ~i (tr), ~igî

agalakti/o	agrafi/o, PIV
agamaĝglobulinemi/o	agramatism/o
agant/o	agranulocitoz/o
agaragar/o, PIV	agravaci/i (tr), (A. aggravate), ~o
agarik/o, speco de fungo, PIV	agreg/i (tr), ~aĵo, ~ato
agastri/o	agres/i (tr), ~o, ~ema, ~iva (PIV)
agenezi/o	aĝ/o, ~ogrupo, ~okonsisto
agenitalism/o	ahalazi/o, (A. achalasia)
agiri/o, (A. agyria)	Aĥila tendeno (Akila ~), (Achilles)
agitaci/o	aĥili/o, stomaka ~o ,
agit/i (tr), ~ado, ~iĝo. (PIV)	aĥoli/o, sengaleco, ~a fekaĵo
aglikon/o (de glikozido)	aĥolio de Schönlein (kaŭzanto de mikrozoonoza favo)
agulkon/o (de glukozido)	aĥondroplazi/o
agultin/i (tr), ~ino, ~ogeno, PIV	ajl/o
agnosk/i (tr)	ajnhum/o, trofoneŭrozo kun spontana defalo de piedfingroj
agnozi/o, PIV	akalkuli/o
agoni/i (ntr), ~o, PIV	
agonist/o	
agorafobi/o, klostrofobio, spacangoro	

akant/o, (Gr. acantho = dorno),
  ~omo, ~ozo (nigra),
  akantocitozo akapnemi/o
akapni/o
akar/o, PIV, skabia parazito (Br),
  ~ofobio, ~ozo
akarbi/o, (A. acarbia)
akardi/o, ~ulo
akatalazemi/o, sango sen katalazo
akatiz/o, timo eksidi
akcel/i, ~ado, ~a nervo, ~erino,
  ~ilo, ~atoro
akceleratorglobulin/o, faktoro V. de
  sangokoagu~ligo
akceptor/o
akcesor/a, ~ajo, ~a nervo
akcident/o
aklorhidri/o
akili/o, aholio
akinezi/o

aklimatiz/i (tr), alklimatizi
akm/o, akme/o, (Gr. akme = pinto)
akn/o, PIV
akne/o, PIV, juneca ~o
akoli/o, aholio
akomod/i (tr), ~o, ~ado
akonit/o, ~ata acido, ~ino
akr/a, ~igi, ~agusta, ~esona, ~evida,
  ~oleino
AKRO-, (Gr. akros = akra),
  ~cefalu/o, ~dermatito, ~dinio,
  ~fobio, ~megalio, ~mio,
  ~paralizo, ~parestezio,
  ~sklerozo, ~mfalo
  (acromphalus)
akrocianoz/o, PIV
akrodekstrin/o
akromat/a, ~ino, ~opia, ~opsio
aksel/o, ~a kavo, ~temperaturo
akseloftol/o, vitamino A

aksis/o, dua cervika vertebro, PIV
aks/o, PIV
akson/o, cilindrakso aŭ
    aksacilindro, PIV
aktin/a, Br. havanta hemian k
    biologian agadon (ekz.
        ultraviolaj radioj)
aktin/o, I. kem. unu de la muskolaj
    proteinoj. 2. ~odermatito,
        ~omiceto, ~omicetozo,
        ~omikozo, ~oskopio, ~oterapio
aktiv/a, ~eco, ~igi, ~atoro, ~a
    transporto
aktomiozin/o
akumulator/o, PIV
akupunktur/o, PIV
akustik/o, anat. PIV, ~a nervo
akuŝ/o, ~i (ntr), ~doloro, ~igi,
    ~intino, ~istino, ~ologio,
    ~ologo, ~ulino

akut/a
akv/o, ~edukto, ~okapa,
    ~okondukilo, ~okuracado,
    distilita akvo, minerala ~o,
    reg~o
-al/o, kem. sfs. sig. aldehidon, ekz.
    furfuralo
alali/o, (L. lalia = parolo),
    parolnekapablo
alanin/o
alantoid/o, PIV, (A, L allantois)
alarm/o, ~oreakcio (Selye)
alastrim/o, varioloforma erupcia
    malsano ĉe neblankuloj en
        Usono.
albin/o, ~ismo
albug/o, blanka makulo de korneo.
albugine/o, ~a, ~ito
albumin/o, ~ometro, ~urio
aldehid/o

aldo-, ~furanozo, ~heksozo,
~piranozo, ~zo, ~nata acido
(ekz. glukonata acido), ~sterono
aleksi/o, (Gr. lexis = parolo aŭ
lego), perdo de legkapabla
aleksin/o, pref. komplemento (en
serologio)
alel/o, (A. allele, G. Allel)
alerg/io, ~eno, ~iologio, ~iologo
aleükemi/o
alfa-, (Gr. alpha), α -amelazo, α -
fetoproteino, α -globulino, α -
lipoproteino, α -receptoro ktp
alfru/o
algezi/o, hiper~o
algid/a, ~eco, PIV
-algi/o, sfs. sig. doloron, gastr~o
alicikl/a, kem. (A. alicyclic), PIV
alien/a, (F. aliéné), ~eco, ~isto,
~ulo

aliestezi/o
alifat/a, kem. PIV
alikvot/o, (A. aliquot), kem. ~ de la
solvaĵo
alil/o, kem. PIV
aliment/i (tr), ~a (glikozurio), ~ado
alkat/a, (A. alkaline), ~eco, ~emio,
~io (A. alkali, alkalaj metaloj),
~oido, ~ometrio, ~irezervo, ~o
(oksidio aŭ hidroksido de certaj
metaloj, PIV) ~ozo, ~a tero,
~urio, ~a tajdo
alklimatiĝ/i, aklimatiĝi
alkaptonuri/o
alkil/o, kem. ~igo
aloe/o aŭ alo/o (PIV)
al/o, (Gr. allos, pfs. sig. alia,
malsama), ~opatio, ~oritmio,
~osterika, ~otransplantado,

~otriosmio, ~otrofio, ~otropio,
~ozo (unu de la heksozoj)
alotriofagi/o, (A. pica.
altotriophagy; Gr. allotrios =
fremda, phagein = mangî)
alt/a, ~o, ~eco, ~frekvenco, ~kresko
altern/a, ~e, ~i (ntr), ~îgi, ~anta
(kurento), ~a hemiplegio
(sinsekva), ~a pulso
altitud/a, ~a malsano, ~o
almin/o, alminia oksido (Al_2O_3),
PIV
alumini/o, kem. elemento (Al),
~ozo (aluminia trafo de pulmo)
alun/o, (A. alum)
alveol/o, 1. denta ~, ~ito, ~algio,
~ektomio, ~otomio 2. pulma ~,
~a aero
amalgam/o, ~i (tr)
amanitin/o, PIV

amar/a
amasti/o
amaŭroz/o, ~a, PIV
ambaŭ-, ~dekstra (maldekstrulo),
~flanka, ~seksa
ambivalenc/a, (L. ambi = ambaŭ)
ambliop/a, ~io, ~ulo
amboceptor/o, PIV
ambos/o, (L. incus = inkudo),
osteto en la meza orelo (PIV).
ambr/o (A. amber, G. Ambra), PIV
ambulanc/a, ~o, = a servo
ambulatori/o, ~a, PIV
ameb/o, ~a, ~ismo, ~oida, ~ozo
ameli/o, (Gr. melos = membro)
amel/o, ~azo (= amilazo, PIV),
~oblastomo, ~odekstrino, ~oido,
~oidozo, ~opektino, ~ozo (A.
amytoze)
amenci/o, (L. mens = meno)

amenore/o	aminobenzoata acido, para~
ametrop/a, (Gr. metra = utero), ~eco, PIV	~(PABA)
amfiartr/o, (Gr. amphi = ambaŭflanke)	amiotaksi/o, kvazaŭhoreaj movoj
amfigoni/o	amiotrofi/o, ~a (lateralala sklerozo)
amfodiplopi/o	amitoz/o, PIV
amfofili/o, samtempa koloriteco per acidaj k bazaj farboj.	amjeli/o
amfolit/o, amfotera elektrolito	amnezi/o, PIV
amfoter/a, PIV	amni/o, ~a akvo, ~a a/o, ~ocentezo, ~oskopio, ~orupturo
amid/o, PIV	Amona komo, (Ammon)
amigdal/o, anat. (cerba kerno)	amoni/o (NH_4^+), ~a klorido, ~emio, ~urio, ~ako (NH_3 aŭ NH_4OH)
amil/o, alifata radikalo ($\text{C}_5\text{H}_{11}-$), ~alkoholo, ~nitrito	amor/i, seksami, ~isto, ~istino, PIV
amimi/o, (Gr. mimos = imito), perdo de gesto.	amorf/a
amin/o, ~oacido, nutre esenca ~oacido, limiga ~oacido (nut), ~osukero	ampleks/a, ~o, ~i (tr) amplif/i (tr), ~o, ~ilo amplitud/o ampol/o amput/i (tr), ~ado, PIV

amuzi/o aŭ amuziko (Br), (Gr. amousia), instrumenta ~o, voĉa motora ~o
anabioz/o
anabol/o, ~ismo
anacid/a, ~eco
anaerobi/a, PIV
anafaz/o
anafilaksi/o, ~a, PIV
anafrodizi/o, ~igaĵo
anakinezi/o, PIV
anakrot/a, ~a pulso
analepsi/o
analeptik/a, ~o, PIV
analgezi/o, ~ko, PIV
analiz/i(tr), ~ado, ~o
analog/a, ~io, ~o
anamnez/o
anankasm/o, trudaj pensoj aŭ agoj
anaplazi/o

anartri/o, nekapableco artikulacii vortojn.
anasark/o, (Gr. hidrops ana sarke), PIV
anastigmat/a, ~o, ~ozo, PIV
anastomoz/o
anatoksin/o
anatom/o, ~io, ~iisto
ANDRO-, (Gr. andro = viro), ~fobio, ~geno, ~logio, ~sterono, ~topio, ~trihio
aneks/o ~ito
anemi/o, ~a, ~igī, ~o ahrestika, aplastika, eritroblasta, gajnita, hemolitika, lipokroma, maligna (pernicioza), posthemoragia, serpa, vermicioza
anencefal/o
aneozinofili/o
anergi/o

aneritropsi/o
anestez/i (tr), ~o, ~a, ~ilo, ~ino,
  ~iologio, ~iologo, ~isto
anestr/o
aneūrin/o, vitamino B1, PIV
aneūrism/o, PIV
ANGI-, (Gr. angeion = vazo, ĉefe
  sangovazo), ~algio, ~ektazio,
  ~ito, ~oblastomo, ~ofibromo,
  ~ogratio, ~okardiografio,
  ~ologio, ~ologo, ~omatozo,
  ~omo, ~oneŭrozo, ~oparalizo,
  ~opatio, ~osarkomo,
  ~osklerozo, ~ospasmo,
  ~ostenozo, ~otensino (~otonino)
angin/o, ~o abscesa, fibrinoza,
  flegmonoza, folikla, kronika,
  katara, nekroza,
  pseŭdomembranoza,

recidivanta, brust~o =
  brustangoro aŭ kora angoro
angor/o, brust~o, kora~o (L. angor
  aŭ angina pectoris)
angostur/o, kontraŭfebra vegetaĝa
  medikamento, PIV
angstrom/o, 10^{-10} m
angul/o
anhel/i, ~o (dispneo), PIV
anhidr/a, ~amnio, ~emio, ~ido
  (kem), ~ozo
anhilos/o, tumoreto ĉe larmsako
  (Br)
anilin/o
animal/o, ~a karbo
anim/a, ~i (tr), ~o, ~stato
ANIZ(O)-, (Gr. anisos = nesama),
  ~ocitozo, ~eikonio, ~okorio,
  ~ometropio, ~oforio, ~osfigmio,
  ~otropio, ~urio

anjon/o, ~interšanĝa rezino
ankilo-, (Gr. ankylos = algluiĝo);
  ~dointio, ~gloso, ~zigo, ~ziĝo,
  ~zo
ankiloblefar/o, (A.
  ankylblepharon)
ankilostom/o, ~iazo, ~ozo, PIV
ankone/o, muskolo de kubuto (L.
  m. anconeus), PIV
anksi/o, ~a, ~oza, ~eco, ~ozeco
anod/o, ~a
anofel/o, PIV
anoftalmi/o
anoksemi/o, ~a, PN
anoksi/o, ~a, PIV
anomali/o, ~a
anomaloskop/o, instrumento por
  testi kolor-blindecon.
anomi/o, (A. anomia)
anonim/a, ~a arterio, PIV

anopsi/o, hemi~o, PIV
anoreksi/o, mensa, nervoza, PIV
anorgan/a, ~a kemio
anorhi/o, (Gr. orchis = testiko)
anormal/a, nenormala
anosmi/o, PIV
anoti/o, anomalio senorela
anovari/o
anovulad/o, ~a menstruo
ans/o, anat. (A. loop), PIV, anso de
  Henle
antagonism/o, ~a
antagonist/o
antaŭ-, ~brako, ~kamero (de
  okulo), ~molaro (dentes
  premolares), ~naska, ~tempa
  akuŝo
antecedent/oj, PIV
antefleks/o, Br
antepozici/o

anteropost/a
anteversi/o, Br
ANTI-, ~acida, ~afrodiziajo,
  ~algetiko, ~artikito, ~biotiko,
  ~biozo, ~diareo, ~diuretiko,
  ~diureza hormono (ADH),
  ~doto, ~emetiko, ~flogistiko,
  ~epileptiko, ~febrilo, ~genero,
  ~geno, ~gonoreo, ~hemoflia
  faktoro, ~hemolizo, ~hidropsa,
  ~hidrotiko, ~histamino,
  ~ketogena, ~kodo, ~koagulilo,
  ~koncipa, ~kocipilo, ~korpo,
  ~limfocita, ~lipotropa
  substanco, ~metabolito,
  ~miceta, ~mikotiko,
  ~neŭralgiko, ~oksidanto,
  ~paralizo, ~piretiko, ~podo
  (optika), ~retimata, ~sepsa,
  ~sero, ~tenaro (Br), ~tetanoza,
  ~trombino, ~toksino, ~trago
  (Br), ~tuberkuloza, ~vitamino
antimon/o, kem. elemento (Sb)
antrakosilikoz/o
antrakoz/o, PIV, (L. antrax = karbo)
antraks/o, PIV
antr/o, PIV, (L. amrum), ~otomio
antropo-, (Gr. anthropos = homo),
  ~fagio, ~fobio, ~logio, ~metrio,
  ~morfa (homsimila), ~morfismo
anuri/o, eksterrena, refleksa, rena,
  renodevena, subrena
anus/o, artefarita ~o
aort/o, ~a, ~algio, ~arko, ~ektazio,
  ~ito, ~ografilo, ~ostenozo
aparat/o, jukstaglomerula ~o
aparatireoz/o
apati/o, PIV
apatit/o, PIV
apatogen/a, nepatogena

apeiloz/o, kolerminaca mimiko k
konduto
apeks/o, PIV, anat. (L. apex),
krania, pulma
apend/ektomio, ~icito, ~ico,
~icopatio
apepsi/o, PIV
apercept/o
aperitiv/o
apert/a, ~a frakturo
apertur/o PIV, (A. ~e, L. ~a)
apetenc/o, PIV
apetit/o, ~ega; sen~a, ~veka
apik/o, (L. apex = pinto), ~olizo,
~otomio, ~atuberkulozo
apinealism/o
apiretik/a, senfebra, ~eco
apituitarism/o
aplanat/a, sensfera aberacio, ~eco
aplazi/o

apne/o
APO-, (Gr. apo = for de, disde),
ofte montras proteinan parton de
iu konjugaciita proteino.
~enzimo, ~feritino, ~fizo,
~krina glando, ~morfino,
~neŭrozo, ~pleksio, ~zemo (Hr,
A. apozem), ~zio (manko de
soifa sento), ~zicio (malŝato de
manĝajoj)
apotek/o, ~isto
apraksi/o, (A. apraxia)
aprosoopi/o, denaska manko de
vizaĝo
apsitiri/o, (A. apsithyria), hysteria
muteco
aptialism/o
arabinoz/o
arakidinat/o, ~a acido
arakidonat/o, ~a acido

arakn/o, araneo aŭ aranea
membrano (anat), ~odaktilio,
~oendoteliomo, ~oidito, ~oido,
sub~a hemoragio

arborvirus/o

are/o

azeol/o, PIV

arenoblastom/o, (A.
arrhenoblastoma, Gr. arrheno =
viro; blasto = ĝermo)

argas/o, akaro (A. tick)

arginin/o

argiroz/o, (A. argyria, Gr. argyros =
argent)o)

argent/o, kem. elemento (Ag),
~afina

argiri/o, (A. argyria)

argirot/o, medikamento, PIV

arhenoblastom/o, (A.
arrhenoblastoma)

arhenteron/o, (G. Urdarm)

artenoid/o, laringa kartilago

aritmi/o

ark/o, ~ajo, ~eco, ~forma, ~lumo,
aorta ~o

arnik/o, (L. arnica montana, Br),
~ajo

arom/o, ~a, ~ata, ~atizi (tr)

arsacetin/o, drogo, PIV

arsen/o, kem. elemento (As), ~ata
acido (H_3AsO_4), ~ikoataksio,
~ikismo, ~ita acido (H_3AsO_3),
~iko, ~omelanismo

artefarit/a, ~ajo, ~a kruro, ~a reno

artemizi/o, PIV

arteri/o, ~a, ~ektazio, ~ektomio,
~eto, ~ito, ~ograffio, ~ogramo,
~okalkiĝo, ~onekrozo,
~osklerozo, ~otomio, ~ovejna
anastomozo

artifik/o, ~a, PIV	asimil/i (tr), ~ado, ~iĝi, mal~i, PIV
artik/o, ~otordo, el~iĝo, ~a reūmatismo, dis~igo, reen~igi	asinergi/o
ARTR-, (Gr. arthron = artiko), ~algio, ~ektomio, ~itismo, ~ito, ~ocentezo, ~oplastiko, ~opodoj, ~ozo, poli~ito, pseŭd~ozo, sin~ozo	asinklitism/o, (A. asynclitism) asinkron/a
asbest/o, ~ozo	asist/i, ~anto
ascend/i (ntr), ~anto, ~a degenerado, ~a kojlo, ~a kromatografio	asistoli/o, PIV
ascit/o, PIV	askarid/o, ~ozo, PIV
aseksec/o	askorbata acido, vitamino C
asekur/i (tr), ~o, ~ata	asociaci/o
aseps/o, ~a, ~i (tr), PIV	asomni/o
asfigm/o	asparagin/o, amido de aspartata acido
asfiksi/o, ~i (tr); PIV	aspartat/o, ~a acido
asimboli/o, (A. asymboly)	aspekt/i (ntr), ~o
asimetri/a, ~a karbono	aspergil/o, ~ozo, PIV
	aspermatism/o, aspermio, manko de sperma fluidaĵo.
	aspermatogenez/o
	aspermi/o
	aspir/i (tr), ~atoro, PIV

aspirin/o, PIV
aspleni/o, PIV
aspr/a, PIV, ~eco (A. asperity)
astazi/o, nekapablo stari (Br)
asteatoz/o, manko de seba
    sekreciado
asteni/o, PIV
astenopi/o
astenospermi/o, malforta moviĝo de
    spermato-zooj.
astenuri/o
astereognозi/o
astigmatism/o, ~a, ~ateco, PIV
astm/o, ~ulo
astragal/o, PIV
astr/o, ~ocito, ~ocitomo, ~oglio
atak/o
ataksi/o
ataraktik/o, pref. neŭroleptiko
atavism/o, PIV

ateleioz/o, (Cr. ateleia), kreskohalto
ateleklaži/o, (de pulmo)
atenu/i (tr), ~o, ~iĝi, ~ilo, PIV
aterogenез/o
aterom/o, PIV
ateroskleroz/o
atest/i (tr), ~anto, ~aĵoj, ~ilo, ~o
atetoz/o, (Gr. athetos = nefiksita)
atik/o, (L. atticus), PIV, ~ito
atiroidism/o
atlas/o, anat. unua kola vertebro,
    PIV
atmosfer/o
atom/o, ~ombo, ~igilo (A.
    atomizer), ~kerno, ~numero,
    ~pezo
atoni/o, stomaka ~o, PIV
atopi/o
-atoro, sfs. PIV
ATP, adenozin-trifosfato

atraŭma kudrilo
atrepſi/o, (Gr. threpsis = nutri)
atrezi/o, PIV
atrici/o, grava kontuzvundo
atrihoz/o
atri/o, du~a koro, PIV
atrofi/o, ~i (tr), ~iĝi, PIV
atropinism/o aŭ atropismo (PIV),
toksiĝo pro atropino.
aŭd/o, ~i (tr), ~ebla, ~ilo,
~iogramo, ~iometro, ~iovida,
~ifono, ~organo, ~sento
aŭksin/o, planthormono, PIV
aŭksotrof/a
aŭr/o, (L. aura), PIV
aŭreomicin/o, PIV
aŭriklo/o, (L. auricula atra),
~oventrikla bloko, PIV
aŭskult/i (tr), ~ilo, ~umado, ~umi
(tr),

aŭstralia antigeno
aŭtakoid/o, ĉela substanco eniĝanta
en sangofluon; ~o ekscitanta =
hormono, ~o inhibiciiga =
halono, Br
aŭtentik/a, ~igi (tr), PIV
aŭtism/o, PIV
AŭTO-, (Gr. autos = mem),
~agresio, ~anamnezo,
~antigeno, ~antikorpo, ~digesto,
~erotismo, ~gena, ~grefto,
~hemoterapijo, ~hipnozo,
~fitona (A. autochthon, origina,
aperanta en loko de sia origino),
~imuneco, ~intoksiĝo,
~katalizo; ~klavo, ~lizo, ~noma
(nerva sistemo), ~nomeco,
~nomio, ~plastiko, ~psio,
~radiografio, ~smio, ~somo,
~sugestio, ~tokseco, ~tomio,

~transfuzio, ~transplantado,
~trofa
averaĝ/o, aritmetika mezvaloro
averzi/o, malŝato, rezisto,
malbonvolemo
aviad/o, ~malsano, ~medicino
avid/a, ~eco
avidin/o, unu el la proteinoj en
kruda ovoblanko

avirulent/a
avitaminoz/o, PIV
-az/o, sfs. montranta enzimon
azid/o, (N_3H), PIV
azoospermio/o
azot/o, nitrogeno, ~ata acido
(nitrata acido HNO_3), PIV
azotemi/o, PIV

B

bacil/o, ~a, ~emio, ~ozo, ~tusanto,
~urio
bajpas/o, (A. bypass), flanka vojo
bakalaŭr/o, ~eco, PIV
bakteri/o, ~a, ~emio, ~cida, ~ofago,
~olizino, ~olizo, ~ologio,
~ologo, ~ostatika, ~ostazo,
~urio
bakteroid/o

balan-, pfs. sig. glanon, ~ito,
~opostito
balbut/i (ntr), ~o, ~ado, ~ulo
balism/o, (L. ballismus = danco),
hiperkinezo kun ŝancelado
balistokardiograf/o, ~io
balneo-, pfs. sig. banon (L.
balneum), ~logio, ~terapi

balot/i, (ntr), ~o, ~ado (F.
ballotement) rena balotado
balzam/o, PIV
ban/i (tr), ~o, ~gasto, ~loko,
~oterapio, sun~o, vapor~o
bandaĝ/o, ~i (tr), PIV
Banti-sindrom/o, (Banti's
syndrome)
barbiturat/o, ~a acido
bar/o, ~i (tr), PIV
bar/o, unuo de premo, PIV,
~oceptoro, ~ometro, hiper~a
kamer
barier/o, sango-cerba ~o
bari/o, kem. (Ba), ~a sulfato
barit/o. BaO, ~a akvo (solvaĵo),
solvajo de Ba(OH)2
Barlova malsano, (Barlow's
disease)
Bartolina glando, (Bartholin)

Basedova malsano, (Basedow)
baston/o, ~eto (ĉelo en retino),
lam~o
bat/o, ~i (tr), kor~o
batofobi/o, fobio pri profundo
Bauhina valvo, ileocekuma klapo,
(Bauhin)
baz/o, kem. alkali
baza metabola kvanto (A. BMR)
bazilar/a, ~a arterio, ~a meningito,
~a tuberkulozo
bazilik/a, ~a vejno
bazofil/a, ~eco
bazotribi/o, dispremo de infana
krania bazo dum akuŝo
beb/o, ~ovartejo
behavior/o, ~a kuracado, ~ismo
(teorio pri la konduto)
beladon/o, PIV
benign/a, PIV

benzedrin/o, amfetamina sulfato
benzen/o, C₆H₆, PIV
benzin/o, PIV
benzoat/o, ~a acido, PIV
beriber/o, PIV
BFU-G, sangoĉelo jam proliferanta
en eritroidan ĉel-linion
beta-, (β). (β-blokilo, β-oksidado,
β-ondo, β-radio, β-receptoro,
~trono
bezoar/o, PIV
bibliomani/o, libromanio, PIV
BI-, sig. du
bicefal/o
biceps/o, muskolo de brako k
femuro
bifid/o, ~a spino, ~obakterio
bifokus/a, ~aj okulvitroj
bifurkiĝ/o, (L. bifurcatio tracheae)

bigemin/a, ~a pulso (bigeminio,
gemelpulso)
bikarbonat/o, natria ~o, pref.
hidrokarbonato
bikonkav/a, PIV
bikonveks/a, PIV
bikuspid/a, ~a valvo
bilharzi/o, ~ozo
BILI-, (L. bilis-galo), ~fera dukteto,
~grafro, ~rubino, ~verdino
BIO-, ~elektro, ~fiziko, ~genezo,
~katalizo, ~kemio, ~kinetiko,
~logio, ~logo, ~metrio,
~mezuro (A. bioassay),
~mikroskopo, ~sfero
biontologi/o, PIV
biotin/o, vitamino de B-grupo
bipolar/a
bismut/o, kem. (Bi), PIV
biuret/o, ~e reakcio, PIV

blanka substanco (de cerbo)
blastem/o, (G. Keimstoff), PIV
BLASTO-, ~dermo, ~genezo,
~mero, ~micetozo, cito~mo
blastul/o, PIV
blaz/o, ~iga, PIV
blefar-, pfs. sig. palpebron, ~ito,
~optozo, ~ospesmo, ~oplastiko,
~oplegio
blen-, (Gr. blennos = muko),
~oftalmio, ~oragio, ~oreo, ~urio
blind/a, ~eco, ~igi, ~igî, ~ulo, ~a
punkto, ~a testo
blok/o, ~i (tr), atrioventrikla ~o,
PIV
blua malsano, cianoza kormalsano,
(A. blue disease)
BOD, biologia oksigen-postulo (A.
biological oxygen demand)

bol/i (ntr), ~igi, ~igita akvo,
~punkteto
bolus/o PIV
bomb/o, ~kalorimetro, atom~o,
hidrogen~o
bor/i (tr), ~anta ulceru
bor/o, kem. (B), ~akso (natria
borato)
borborigm/o, intestobruo
boreli/o, (A. borrelia), ~ozo
(spiroketozo)
Bornholma malsano, (Bornholm)
Botala dukto (ău truo)(Botallo)
botrop/o, speco de venena serpento,
PIV
botuliocefal/o
botuliomikoz/o
botulism/o
BRADI-, (Gr. bradys = malrapida),
~kardio, ~kinezo, ~lalio,

~leksio, ~pepsio, ~pneo,
~psikismo, ~sfigmo, ~urio
BRAĤI-, (braki-) (Gr. brachys =
mallonga), ~bazio (mallonga
pašo), ~cefalo, ~daktilio
brak/o, supra membro, ~otomio,
~umi, antaŭ~o, sub~o (akselo),
supra ~o
brakial/o, (L. m. brachialis), PIV
bran/o, P1V
branĉ/o, ~aro, ~eto, ~ita grasacido
brankard/o, portilo de malsanulo
bregm/o, PIV
brog/i (tr), ~vundo, PIV
brom/o, kem. (Br), kalia ~ido (KBr)
bromat/o, ~a acido (HBrO_3)
bromit/o, ~u acido (HBrO_2)
bromoform/o, CHBr_3
BRONK/O, (L. broncho), ~a, ~eto,
~etito, ~oektazio, ~ografio,

~odilato, ~ofonio, ~omikozo,
~oplastiko, ~oplegio,
~opneŭmonio, ~olitiazo,
~oskopio, ~ospasmo,
~ospirometro, ~ostenozo,
~otomio
bronza diabeto
brosa bordo (A. brush border)
brov/o, ~a; inter~a
bru/o, ~a, aŭskult~o
bruceloz/o, PN
brulum/o, inflamo, PIV
brul/o, ~i (ntr), ~valoro de nutraĵo
(nut. G. Brennwert, A. fuel
value), ~blazo, ~vundo
brucin/o, PIV
brust/o, ~angoro, ~kestol(~korbo) =
torako, ~osto, de~igi
(suĉinfanon)
BTU, (A. british thermal unit)

bubon/o, PIV
bufr/o kem. , ~osolvaĵo, PIV
buĝi/o, PIV
bukcinator/o, PIV, muskolo de la vango (m. buccinator)
bulb/o, ~a, har~o, mijel~o, okul~o
bulimi/o, PIV
buljon/o, PIV
bull/o, etmoida~o, PIV
bul pied/o, (A. clubfoot)
BUN (A. blood urea nitrogen)
buret/o, PIV

burs/o, ~ito, ~ektomio, PIV
buŝ/o, ~a, ~kavo, ~malfermilo, per~a nutrado, post~o (faringo), ~preno
butanol/o, butilalkoholo
buterat/o, ~a acido (butera acido)
buteril/o, PIV
buterometr/o, PIV
butor/o, med. ĝenerala nomo de ĉiuj haŭtaj elstarajoj (akno, blazo, bullo, papulo, pustulo ktp), PIV

C

CDP, citidin-difosfato
CEA, (A. carcinoembryonic antigen)
cedra oleo
cefal/o-, pfs. sig. kapon, ankaŭ kefalo-, ~algio (kapdoloro),

~ometro, ~otomio, ~otribo, ~otripsio, akro~ulo
cefale/o,
cefalin/o aŭ kefalin/o ~ - kolesterolo-flokiĝtesto
cekum/o, ~o moviĝanta, PIV

celiak/a, ~io	cervik/o, anat. ~a vertebro, denta
celul/o, (L. celula = ĉelo), ~o	~o, uterao
etmoida, ~ito (inflamo de	cezara tranĉo, (A. cesarean section)
kuniga histo)	cezi/o, kem. (Cs), PIV
celuloz/o, PIV	cestod/o, (parazito), PIV
cement/o, PIV	CFU, (A. Colony-forming units),
centr/o, ~osomo, ~a vido, ~a nerva	sanga tribĉelo plurpotenca
sistemo	CFU-C, tribĉeloj kapablaj krei
centrifug/i (tr), ~i/o, ~a	koloniojn en kulturoj
(decentrokura), ~e tubo, PIV	CFU-E, tribĉeloj
centripet/a, PIV	eritropoetinsensitivaj
cerb/o, ~a, ~eto (cerebelo), ~ospina,	determinitaj
~oskuo, en~igi, ~a ondo	CFU-BLB, limfocitoj kreskantaj
(kurento)	sur agarlo
cerebr/o, (L. cerebrum), ~ozido	CFS, granulopoetino,
(bk), ~ospina fluajo, PIV	faktorostimulanta eritropoezon
cerklaj/o, (F. cerclage, A.	CFU-PM, determinita antaŭulo de
encircfing) (de rompita osto)	makrofagoj
cerumen/o, orelavakso, PIV	cian/o, ~ata acido (HCN), ~ido,
	~OZO

- cibernetik/o, ~a, PIV
cifoz/o aŭ kifozo, PIV
cikatr/o, ~iĝi, ~igi, PIV
CIKL/O-, ~a, plur~a, ~opo,
    ~ofrenio (pref. maniodepresio),
    ~otimio, ~otrono, ~a AMP (~a
        adenozin-monofosfato, cAMP)
ciklit/o, inflamo de ciliaro
ciklofori/o, (A. cyclophoria), speco
    de heteroforio.
cili/o, ĉefe ĉela haro, ankaŭ haro ĉe
    okulo (pref. okulharo), PIV
ciliar/o, PIV, (A. ciliary body), ~a
    muskolo
cilindr/o, ~urio
cindr/o, ~igo sekaj malseka (kem)
cingul/o, (L. cingulum), PIV
circadi/a (A. circadian), ~a ritmo
cirkl/o, duon~aj kanaloj (de interna
    orelo), ~a dikroismo (CD)
- cirkonferenc/o, PIV
cirkul/i (ntr), ~o, ~igi, ~ada organo
CIRKUM-, ~cidi, dukcio, ~ferenco,
    ~flekto, ~skripta, ~valata
ciroz/o, hepato~o, PIV
cirsocel/o, varika tumoro, precipice
    skrota (Br)
CIST/O, kiel pfs. ĉefe sig.
    urinvezikon, ~algio, ~ektomio,
    ~ito, ~opelvito, ~opielito,
    ~oskopio, ~otomio
cistein/o, PIV
cistern/o, PIV
cistin/o, ~urio, PIV
cis-trans-izomerismo
cistron/o, (genetiko)
cit/i (tr), ~ajo
CITO-, (Gr. kytos = ĉelo), ~blasto,
    ~diagnozo, ~kemio, ~kromo,
    ~lizo, ~zino

citat/o, ~a acido

"clearance" (A), volumeno de sanga plasmo purigita pere de reno pri iu substanco en 1 min.

covperit/o, inflamo de bulbouretraj glandoj

calaroz/o, (A. charalosis)

calazi/o, tumoreto sur palpebra rando

çalon/o, (Br) aŭ ĥalono (F. chalone)

çel/o, ekster~a, intra~a (en~a) akvo, ~segmentado (mitozo), sangotrib~o

dakriocist/o, (Gr. dacryon = larmo), ~adenomo, ~ito, PIV

daktiloskopi/o, PIV

CT-skarni/o, kompterita tomografa

skanilo (A. computed tomography scanner)

cucugamuši/o, speco de akaro, kiu infektigas iun rikeciozon en Japanujo precipe ĉe rivero de iu distrikto.

ĉ

ĉement/o, dentino, PIV

ĉil/o, aŭ ĥilo (A. chyle, L. chylus)

ĉim/o aŭ ĥimuso (A chyme, L. chymus)

ĉizil/o, (uzata en osta kirurgio), PIV

D

dalton/o, kem unuo de molekula pezo (1.66×10^{-24} gramo)

daltonism/o, PIV

dampingsindromo, (A. damping = dampado)
dansilli (tr), ~aminoacido
Darvinism/o, (Darwin)
darsonvaliz/i (tr), PIV
dartr/o, (F, dارت), PIV
deacil/i (tr), ~ado
deamin/i, ~ado (A. deamination)
debil/a, (L. debilis = malforta),
    ~eco, mensa, korpa,
    postmalsana malforteco
decerba frigideco
deci-, dekono, ~belo, ~gramo,
    ~litro, ~metro
decidu/a, (L. deciduus = fali), ~o,
    ~omo
deferenta dukto
defibrilad/o, senigo de fibro
defibrinig/o, senigo de fibrino, ~ita
    sango

deficit/o, PIV
defoliîg/o (A. exfoliation)
deform/i (tr), ~o, ~îgo, ~anta artrito
degener/i (ntr), ~o, ~ado, PIV
dehidr/o-, ~azo (~atazo),
    ~oaskorbata acido, ~ogenazo
dekant/i (tr), ~o, ~ado, PIV
dekarboksil/i (tr) ~ado, ~azo
dekokt/i (tr), ~o, ~ajo (L.
    decoctum), PIV
dekstran/o
dekstrin/o, PIV
dekstrokardi/a
dekstroûgir/a, (A. dextrorotatory)
    kem.
dekstroz/o, D-glukozo
dekubit/o, ~a eskaro, PIV
deleter/a, danêgra, mortiga
delir/o, ~i (ntr) (L. delirium), PIV
deltoid/o, (L. m. deltoideus), PIV

demarkaci/o, PIV
demenc/a, ~o, ~eco, PIV
demodeks/o, speco de akaro, PIV
denonomani/o, PIV
denask/a, ~a eraro de metabolo
denatur/i (tr), ~ita alkoholo, ~ita
    proteino
dendrit/o, PIV
deng/o, PIV
dens/a, ~aj haroj, ~a solvajo, ~eco,
    kem. koncentriteco, ~itometro
dent/o, ~ara alko, ~ingo (L.
    alveolus), ~ado (~a formado aŭ
    evoluado), ~algio, ~ino (~a
    eburo), ~a kolo, ~ologio,
    lakto~oj, antaŭmuela ~o, muela
    ~o (molaro), malfrua aŭ saĝeca
    ~o, kanino, trane~o (incizivo),
    emajla kutiklo, ~a reenplanto,
    artefarita ~aro, falsa ~o,
    rektigarapato por ~o, ~a kario,
    peri~ito, ~ingito, ~omo,
    ~opurigilo (~obroso), sen~a,
    mikro~eco, malfirma aŭ
    malfksita ~o, ~a pulpo
depersonalizaci/o
depolariz/i (tr), ~ado, malpolimerigi
depolimeriz/i (tr)
depot/o, med. ~a insulino, ~a graso
deproteinig/i (tr), senigi proteinon
depilad/o, senharigado
depravaci/o, (Br), nenorma k iom
    stranga eco de sentaĵo
depresi/o aŭ deprimo, PIV
derealizaci/o
deriv/i (tr), ~ado, ~aĵo
derm/o, (L. corium = A. true skin =
    vera haŭto), ekto~o, ento~o,
    ~atologio, ~atologo, ~atozo,

~atito, ~ografismo, ~atolizo,
  ~atomikozo
dermat/o-, PIV, internacia,
  grekdevena vort-elemento, sig.:
  haŭto.
dermoid/a, ~cisto
des-, PIV, (ankaŭ "de-" estas
  uzata); internacia pfs indikanta
  la senigon.
descend/i (ntr), ~a kojlo, ~a
  pielografio
desegn/i (tr), tra~i (per rtg)
desinfekt/i (tr), ~ado, ~o, PIV
desintegrad/o, disfalo de histoj (aŭ
  de moraleco)
desmocit/o, (Gr. desmos = ŝnuro)
desmosom/o
deskvamiĝ/i (ntr)
desodor/i (tr), senodorigi
desorientad/o

detekti (tr), PIV
detergi (tr), purigi (vundon aŭ
  aliajn), ~ilo
determin/i (tr), ~ado, ~ebla, ~ismo
detoksig/i (tr) sentoksigi
detrusor/o, ekz. ~o de urino =
  muskolo de urinveziko
deŭteri/o, ~a oksido (peza akvo)
deven/o, derivigo, aŭto~o, ~aĵo
deviaci/o, PIV
deviga, ne~a = fakultativa
diabet/o, sukera ~o, hidruria ~o
diafan/a, PIV, mal~a, ~eco
diafiz/o, (de osto), PIV
diaforetik/o, stimulant de ŝvitado
diaforez/o, ŝvitado, ~a, ~iga
diafragm/o, ~a, ~optoz/o, PIV
diagnoz/o, ~istiko (diagnostiko),
  PIV
diagram/o, PIV

diakil/o, (A. diachylon), PIV
dializ/i (tr), ~o, hemo~o
diapedez/o, PIV
diare/o, lakso, PIV
diartr/o, ~ozo, PIV
diastaz/o, malnova nomo de
    amelazo
diastol/o, PIV
diatermi/o, PIV
diatez/o, PIV
diazo-reago (aŭ ~reakcio)
dielektrika konstanto
diencefal/o
diet/o, ~a, ~iko, ~isto, ~a fibro, PIV
difekt/o, ~eco, ~ego, ~i (tr), ~iga,
    ~iĝi
diferenc/i (ntr), ~ado, ~iga
    diagnozo, PIV
difrakt/i (tr), (radiojn), PIV
difteri/o, PIV

difuz/i (tr), ~a, ~o, PIV
digastr/a, duventra, ~a muskolo (m.
    digastriens)
digest/i (tr), ~o, ~a, ~ebla, ~aparato
    (~organo), ~a suko; ~a ulcero,
    ~gaseco
digital/o, ~ino, PIV
dikrota pulso
dikroism/o, cirkla ~o, PIV
dilat/i (tr), ~ado, ~anto, ~iĝi, ~i/o,
    ~atoro, stomaka ~o, PIV
dilu/i (tr), ~ado, PIV
dimensi/o, PIV
dinamik/o, ~a ekvilibro
dinamometr/o, PIV
dioptr/o aŭ ~io, PIV
diplegi/o
diplo/o, spogeca parto de plataj
    ostoj, PIV
diplokok/o, PIV

diploid/o
diplopi/o, PIV
dipol/o, dupoluso, ~a momanto,
PIV
dipsomani/o, (L. Gr. dipsa = soifo),
~ulo
dirupci/o, dissîro (ekz. de amnio)
DIS-, pfs. en medicinaj vortoj sig.
malfacilecon, malnormon,
malbonon, difekton; ~artrio,
~bazio (marâdifekto), ~ektazio,
~fagio, ~fonio, ~foriko
(ataraktiko), ~hidrozo,
~keratozo, ~krazio,
~kromatopsio, ~kromio, ~lalio
(A. dyslalia), ~leksio, ~lokiĝo,
~menoreo, ~opsio (~opio,
malfacila vidado), ~oreksio,
~orientado, ~osmio, ~pareŭnio,
~pepsio, ~plazio, ~pneo,

~proporcio, ~ritmio, ~sekcio,
~taksio, ~timio (A. dysthymia),
~tokio, ~topio, ~tonio, ~trofio,
~urio
dis-, Esp. pfs. sig. malkuniĝo,
divido, foriĝo; ~igo, ~iĝo (de
placente, retino ka), ~persi (tr),
~premi (A. crush), ~semi (tr),
~semata, ~siriĝo, ~sutitaj radioj
(scattered rays)
disenteri/o, PIV
disertaci/o, PIV
disgerminom/o, (tumoro de ovario)
disimil/i (tr), malasimili, ~iĝi, ~acio
(~ado)
disimul/i ltr), (A. dissimulate), ~ado
disk/o, intervertebra ~o, ~opatio
diskinez/o, (A. dyskinesia)
diskoid/a, ~a eritematoda lupuso
diskriminaci/i (ntr, tr), ~a, ~o

disoci/i (tr), ~o, ~iĝi, senta ~o
dispensari/o, PIV
dispozici/o, PIV, diatezo
distal/a, anat. pliperiferia
distikiaz/o, (Gr. dis = duoble,
stichos = vico; A. distichiasis)
distil/i (tr), ~ado, ~ita akvo, ~ito,
re~i
distingtor/o, rtg, korpopremilo
distom/o, PIV, ~ozo
(paragonomiazo)
distordiĝ/o, (A. F. G. Distorsion)
diurez/o, ~iga drogo, PIV
diurn/a, PIV, ~a variado, ~o
diverĝ/i (ntr), PIV, ~a, ~ o, ~igeco,
~iga lenso
divertikul/o, PIV, ~ektomio
DMSO, dimetil-sulfoksid
DNA, deoksiribonukleata acido

dolikocefal/o, (Gr. dolichos =
longa), ~ulo
dolikokojl/o
dolor/o, ~a, ~i (ntr, tr), ~igi, ~eto,
~plena, ~punkto, ~sento,
brul~o, kap~o, obtuza ~o,
malsat~o, pik~o, pulsanta ~o
(G. Pulsationsschmerz), ŝir~o
dominant/o, PIV
don/i (tr), ~o (A. administration of
medicine), interna, perbuša,
envejna, subhaŭta, intramuskola
~o; trans~i (tr), trans~ebla,
~anto (A. donor)
dorm/o, ~i (ntr), ~igi, ~iĝi, ~igilo,
en~iĝi, sen~a, sen~eco
dom/o, PIV, anat. (L. spina), ~eca
(L. spinosus), skapola ~o
dors/o, ~a, PIV, ~o de nazo, lango,
mano, piedo

doz/o, ~i (tr), ~ado, ~ometro,
permesebla ~o, ~o-responsodo-
rilato
drakunkuloz/o, (L. Draccunculus =
A. guineaworm = draketo),
(parazitozo)
drast/a, PIV, (A. drastic)
dren/i (tr), PIV, ~o, ~ado, ~ilo,
~tub(et)o
drepanocit/o, (Gr. drepane =
falçilo), ~emio (A. sickle cell
anemia)
drog/o, ~i (tr) (kucaci per ~o), ~ejo,
~isto, ~oherba teo (dekokto), v.
dekoktajo, infuzajo,
~odependeco, ~o-rezista
(bakterio)
dromomani/o, (Gr. dromos = A.
running)
dubomani/o, (G. Zweifelsucht)

duglasoj-testo, (de urino)
dukt/o, ovo~o, spermo~o
dulcitol/o, sukera alkoholo de
galaktozo
"dumping"-sindromo, v.
dampingsind.
duobl/a, ~a ligilo (A. double bond),
~e blinda ekzameno, ~a spiralo
(A. double helix), ~a personeco
duoden/o, ~a ulcero, ~ektomio
DUON-, (semi-), ~circlo, ~luna,
~vivo (A. half life), ~valor-
tavolo (rtg, A. half-value-layer,
HVL), ~voja institucio (A.
halfway house)
dur/a, PIV, malmola
duramatr/o, PIV
duš/o, PIV, (F. douche). pluva,
spruca, disspruca ~o, naz~o,
vagin~o, ~ilo

E

ebri/a, ~o, ~eco, ~igi, iĝi, ~ulo,
PIV, ~eco patologia
ebur/o, dentino
edem/o, PIV; kora, nefroza, rena,
trofia ~o
EDTA, etilendiamin-tetraacetato
efekt/o, ~i, ~a, PIV; ~oro (A.
effector)
efelid/oj, PIV, lentugoj (Gr. L.
lentigo)
efemer/a, PIV, (Gr. ephemeros = en
unu tago), ~a febro (nedaŭra
febro)
eferent/a, Br, forkondukanta, anat.
eferesk/i (ntr), (A. effervesce), boli
(ntr), PIV
efik/i (ntr), ~a, ~o, ~eco, flanka ~o,
post~o

ego/o, PIV, ~ismo, ~isto, ~centra
egofoni/o, Br, (A. aegophony), (Gr.
aix = kapro, phone = voĉo)
ejakul/i (ntr), ~o, ~a dukto,
~o antaŭtempa (L. ejaculatio
praecox), ~o deficiente
ekcentr/a, (A. eccentric)
ekimoz/o, (G. Ekchymose)
ekinoderm/o, PIV, eħinodermo
ekinokok/o, PIV, (L. Echinococcus)
ekiri/o, japana infana malsano kun
diareo
ekkondrom/o, (A. ecchondroma)
eklamps/i/o, PIV, granda atako (F.
grand mal), malgranda (eta)
atako (petit mal)
ekokardiografi/o
ekolali/o, PIV, eħolalio

ekopraksi/o, (A. echopraxia)
ekovirus/o, (A. echovirus)
ekraser/o, (F. ecraseur)
ekrin/a, ~a ŝvitglando
ekscit/i (tr), ~o, ~eco, ~iĝemo,
  ~iĝebleco
ekshibici/o, PIV, (A. exhibitionism)
ekskori/i (tr), PIV, ~acio
ekskreci/i (tr), ~a, ~ado, ~o, ~aĵo
  (L. exoreta)
ekskrement/o, PIV, fekajo, urino,
  ŝvito ka
eksostoz/o
ekspansi/o, PIV
ekspektor/i (tr, ntr), PIV, ~o, ~aĵo,
  ~iga
eksplod/i (ntr), PIV
ekspón/o, ~i (tr), PIV, rtg, aera,
  profundeca, supraja, fokusa ~o;
  ~rapideco, ~omezurilo

eksponencial/o
ekstaz/o, PIV, (A. ecstacy)
ekstens/i (tr), PIV, ~oterapio, ~oro
  (muskolo)
ekster/a, PIV, ~a drogo (tiu por ~a
  uzo), ~a oblikva diametro (de
  pelvo)
eksterpol/i (tr), PIV, ~o, ~ado
ekstinkci/o, absorboco, ~a
  koeficiente (L. extinguo = A.
  quench)
ekstra-, PIV, prf. sig. "kroma, plia,
  aldona), ~ĉela, ~krania, ~rena,
  ~sistolo, ~utera, ~vaskula
ekstrakt/i (tr), PIV, ~ado, ~o
ekstrofi/o, (A. extrophy, exstrophy),
  malformaĵo ĉe kiu la interna
  surfaco fariĝas ekstera (Br).
ekstrovert/a, (L. ekstra + vertere =
  turni), ankaŭ ekstraverta

eksud/i (ntr), PTV, ~o, ~ajo
ektazi/o, PIV, aorta ~o, angio~o
ektim/o, (L. ecthyma), boranta,
kakeksia, sifilisa, skabia,
vulgara ~o
EKTO-, (gr. ektos = ekstera),
~blasto, ~dermo, ~enzimo,
~fito, ~gena, ~parazito, ~plasmo
ektomi/o, (A. ectomy, Gr. ektome)
ektopi/o, PIV, (Gr. ektopos =
aliloka), kora, lensa, rena,
testika ~o; ~a gravedigo
ektomeli/o, denaska manko de
gambo(j)
ektropi/o, PIV, eversio, palpebra ~o
ektrodaktili/o, Br, (Gr. ektroma =
aborto, daktylos = fingro),
denaska manko de fingro(j)
ekvator/o, PIV, ~a ebeno (ce
mitozo)

ekvilibr/o, PIV, dinamika ~o,
nitrogena ~o
ekvin/a. (L. equus = cevalo), ~a
vosto (L. cauda equina)
ekvivalent/o, PIV, mili~o
ekzamen/i (tr), ~o, medicina ~o,
interna ~o (de virina malsano)
ekzantem/o, PIV, (Gr. exanthema)
ekzem/o, PIV, (Gr. ekzeo, A.
eczema), erozia, krusteca,
papuleca, pruriga, pustuleca ~o
EKZ/O-, (Gr. exo = eksteren),
~ergona reakcio, ~oeritrocita,
~oforio (diverga strabeco),
~oftalmio, ~ogena, ~oterma
reakcio, ~otoksikozo,
~otoksino, ~osmozo, ~ostozo
elaidat/o, PIV, ~a acido
elast/a, PIV, ~a fibro, ~a histo, ~eco
elastin/o, PIV

elastoz/o, (A. L. elastosis)
elefantiaz/o, PIV
ELEKTRON-, ~do, ~encefalografio,
~fiziologio, ~fokusigo (A.
electrofocusing), ~forezo,
~magneta (kampo, ondo),
~miogramo, ~kardiografio,
~lito, ~niko, ~nistagmogramo,
~nmikrosknpo,
~nspinresonanco, ~okulogramo,
~retinogramo, ~sekcio, ~terapi
element/o, PIV, ~aj korpuskloj (de
atomkerno), kemia ~o
elemi/o, (L. elemi = rezino)
elimin/i (tr), PIV, ~a ekzameno
eliptocit/o, (A. elliptocyte), ~ozo
elmergiĝ/o, anat (F. emergence)
elpren/o, (A. extirpation)
elradiad/o

elraz/o, (L. abrazio, G.
Auskratzung)
elspir/i (ntr), ~o (A. expiration)
elstaraĵ/o, anat, (L. processus)
eltombig/o, (A. exhumation)
elu/i (tr), PIV, ~ado (A. elution)
elvok/i(tr), ~ita potencialo (A
evoked potential)
emajl/o, PIV, ~i (tr), denta ~o. (A.
enamel)
eman/i (ntr), PIV, ~o, ~ado, ~aĵo.
~oterapi
emanaci/o, PIV, radono
embaras/o, PIV. ~iĝo, stomaka ~o
embol/o, PIV, ~io, ~ismo
embri/o, ~iĝi, ~ogenezo, ~ologio,
~ologo, ~omo, ~opatio. ~otomio
embrokaci/o PIV (A. embrocation)
emenagog/o, (L. emmenagogica)
((emesis v. vomado))

emetik/o, pref. vomi/o, (Gr. emein
= vomi)
emetin/o, PIV
emetrop/a, PIV, eūmetropa, ~io
emfizem/o, PIV
-emi/o, vortoradiko sig. "sango".
    ekz. hiper~o
eminenc/o, PIV, (L. eminentia)
((emmollientia remedia v. moligaj
    kuraciloj))
emoci/i (tr), ~o, PIV
empiem/o, PIV
empireūm/a, PIV
emuls/i (tr). ~iĝi, ~ilo, ~io, PIV
enantem/o, PIV
enartroz/o, (L. enarthrosis)
enantiomorf/o, optika izomero,
    antimero
ENCEFAL/O, PIV, ~a, ~ito,
    ~ohernio, ~ograffio, ~ogramo,

~olito, ~omo, ~opatio, letargia
~omalacio, peri~ito
Endameb/o, Entamebo
endarter/ito, ~ektomio, obliterita
    ~ito
endemi/o, PIV, ~a, ~ologio
endergon/a, ~a reakcio (endoterma
    reakcio)
ENDO-, (Gr. endon = interne de),
    ~cervikito, ~dermo, ~flebito,
    ~gamio (parenca nupto), ~gena,
    ~kardo, ~kardito, ~koriono,
    ~kranio, ~kraniozo, ~krina,
    ~krinologio, ~limfo (de interna
orelo), ~lizino, ~metro,
    ~metrito, ~miokardo, ~neŭrio,
    ~neŭrito, ~plasmo, ~plasma
    retikulo, ~plato, ~skopo,
    ~smozo, ~telio, ~terma reakcio,
    ~toksino, ~vaskulito

endorfin/o (A. endorphine)
energi/o, aktivado~o, kemia,
kinetika, kunliga, nuklea,
polenciala ~o; ~riĉa ligilo,
~fonto
englut/i, PIV, ~o
engram/o, (fiz. termino pri
memoro)
enkefalin/o
enkondrom/o
enkoproz/o aŭ enkopreso,
nekonscieca fekado en infanoj
enkorpig/i (tr), (A. incorporate), ~o
enoftalm/o, (Gr. enophthalmos)
enostoz/o
enspir/i (ntr), PIV, ~o, ~atoro
entalpi/o, PIV, termodinamika
termino
enterit/o

ENTERO-, ~anastomozo, ~biazo,
~celo (intesta hernio),
~hemoragio, ~hepata cirkulado,
~kinazo, ~klizo (A. ~clysis),
~kojlito, ~koko, ~kolona,
~lavado, ~lito (~ŝtono), ~ptozo,
~spasmo, ~stenozo, ~stomio,
~tomio, ~tokseco, ~toksikozo,
~toksino, ~vakcino, ~viruso
entozo/o, PIV
entropi/o, 1. fizik-kem termino; 2.
med. internen-transturniĝo de la
palpebrorando, PIV
enukle/o, ~i (tr), ~ado, PIV
enurez/o, PIV, nokta ~o
enzim/o, PIV, ~a, ~ologio, izo~o,
ko~o
eozin/o, PIV, ~ofila, ~oflio,
~openio

ependim/o, PIV, ~ito, ~a kanalo,
~omo
epidemi/o, PIV, ~ocentro, ~ologio
EPI-, (Gr. epi = aldone, sur),
~dermo, ~dermofito,
~dermofitozo, ~derytolizo
(bulla), ~dermomikozo,
~diaskopo, ~didimo, ~didimito,
~didimektomio, ~durala
(spaco), ~faringo, ~fizo, ~fizito
~foro (A. ~phora), ~gastro,
~gloto, ~glotito, ~kanto,
~kardo, ~kondilo, ~krizo,
~menoreo, ~nefrino, ~nefrito,
~orkio, ~ploo (omento),
~sklero, ~somo, ~spasdio,
~spastiko, ~stakso, ~strofo
(malnova nomo de aksiso),
~telio, ~teliomu, ~trokleo,

~ziorafio (A. ~sioshaphy),
~ziotomio, ~zoo
epilaci/o, (L. pilus = haro),
~senharigo
epilepsi/o, ~(o)forma, ~ulo
epoofor/o, (L. epoophoron
parovarium), ~ektomio
epruvet/o, pruvtubeto
epulis/o PIV
eraro-katastrofa teorio (de
maljuniĝo)
erek/i (tr), ~o, ~oro
erepsin/o, miksajo de intestaj
enzimoj
eretism/o, PIV
ergastoplasm/o
ergokalciferol/o, alia nomo de
vitamino D₂
ergograf/o, PIV
ergometr/o, PIV

ergosom/o, bk. poli(ribo)somo
ergot/o, PIV, ~ismo
erinq/o, PIV, (G. Aerigne),
    hokforma ilo por anatomia
    dissekado
eritem/o, PIV, ~o nodoza
eritrasm/o, (A. erythrasma)
eritremi/o
ERITRO-, (Gr. erythros = ruĝa),
    ~blasto, ~blastozo (feta),
    ~blastopenio, ~cianozo
    (frigida), ~cito (ruĝa
    sangokorpeto), ~dekstrino,
    ~dermio, ~lizo, ~megalio,
    ~melalgio, ~melio, ~micino,
    ~poetino, ~poezo, ~psino
    (rodopsino, vidpurpuco)
erizipel/o, PIV, ~oido

erot/o, PIV, ~a, ~ika, ~iamo,
    ~ogena, ~ografomanio, ~ologio,
    ~omanio
esozi/o, PIV
erupci/o, PIV, komenca ~o
esenc/a, nutre esenca aminoacido,
    grasacido, ~a oleo (volatila
    oleo)
Ešeriki/o
eskap/o, ~i (ntr), PIV
eskar/o, PIV, (A. eschar), ~iĝi,
    kuŝ~o
Eskulap/o, Asklepio, PIV
ESR (A. Erythrocyte sedimentation
    rate, rapideco de eritrocito-
    sedimentado)
ester/o, kem. ~igi, ~azo
estez/o, PIV, ~ometro, hiper~o,
    hip~o

esting/i (V), PIV, ~igo (A.
extinction, quenching)
estr-, v. oestr-
etan/o, PIV, C₂H₆, ~olo (C₂H₅OH)
eter/o, PIV, dietil~o
etiked/o, ~i (tr)
etil/o, (C₂H₂–), ~alkoholo (etanol)
etilen/o, PIV, (H₂C = CH₂), eteno
etiologi/o, PIV
etmoid/o, PIV, ~ito, ~a celulo,
~ektomio
etuv/o, ~i (tr), PIV
EÜ-, greka prf (eu = vera, bona),
~biotiko, ~forio, ~geniko,
~globulino, ~kariota,
~kromatin/o, ~metropa,

~micetoj, ~nuko, ~pepsio,
~pneo, ~ritmo, ~tanazio (A.
euthanasia), ~timio, ~tiroïda,
~tokio
eükalipt/o, PIV, ~oleo (~olo)
eüstaka tubo, PIV
evaku/i (tr), ~ado, PIV, ~atoro
eventraci/o, (A. eventration)
eversi/o, (ekz. de palpebro)
evolu/o, PIV, ~cio
ezofag/o, ~ito, ~oskopio,
~ostenozo, ~a hiata hernio,
dilatiго de ~o (~ektazio)
ezofori/o, (A. esophoria)
ezotropi/o, (A. esotropia)

F

fab/o, PIV, ~ismo (ankaŭ favismo, hemoliza malsano pro "Vicia faba aŭ fave")

faci/o, PIV, 1. (L. facies):
abdomena, adenoida, hepata,
hipokrata, leona, pertusa,
tetanosa, sardona, tifoida ~o; 2.
(L. facialis): ~a nervo, arterio,
paralizo

facilitaci/o, faciligo

FAD, flavin-adenin-inukleotido

faden/o, PIV, (G. Faden)

fagocit/o, ~i (ntr), (Gr. phagein = mangi), ~ado

fagomani/o

fagofobi/o

fajf/o, laringa ~o, trakea ~o

fak/o, ~isto (specialisto), ~ulo

FAKO-, (Gr. phakos = lenso), ~o-
anafilaksio, ~celo, ~cisto,
~cistektomio, ~erizo,
~himenito, ~lizo, ~malacio,
~matozo, ~metro, ~sklerozo,
~skopo

faktor/o

fakult/o, PIV

fakultat/o, PIV

fakultativ/a, PIV, nedeviga

fal/i (ntr), ~o (ptozo), disfalo

falang/o, PIV, (Gr. phalanx), fingra
osto

falâ/i (tr), (L. falx = sickle),
~informêl-anemio (A. sickle
cell anemio), ~ilo (cerba,
cerebela)

fald/o, (L. plica), PIV, sinovia ~o,
flugilaj ~oj de genuo, ~ostelo
(~okonverĝo, rtg)
fals/a, pseŭda, ~e pozitiva
fand/i (tr), ~iĝopunkto (A. melting
point)
faner/o, PIV, (Gr. phaneros =
videbla), kolektiva termino por
videblaj derivaĵoj de epidermo:
haro, plumo, skvamo, ungo,
hufo; ~omanio (A.
phaneromania)
far/o, ~itaĵo operacia
farad/o, ~izi (tr), PIV, (Faraday)
Farenhajt/a skalo, (A.
Fahrenheit scale)
faring/o, (L. pharynx), ~ito,
~ologio, ~oskopio, ~oskopo,
~otomio, rino~a; nazo~ito,

epi(nazo)~o, oro(mezo)~o,
laringo (hipo)~o
farmaci/o, ~isto
farmako-, ~dinamiko, ~logio, ~peo,
~terapio
farmista pulmo, (A. farmer's lung)
farun/o, (L. farina), ~onutradita
malsano (de infaneto)
fasci/o, PIV, (L. Fascia), ~a
dissiriĝo
fascikulaci/o
fasciol/o, PIV, (L. fasciola =
bendo), ~iazo, hepata ~o,
~opsiazo (parazitozo de ~o
buski)
fask/o PIV, (L. fasciculus)
fast/i (ntr), (A. fast, G. fasten) ~a,
~ado, ~o
fastiĝi/o, anat (L. fastigium, A.
ridge)

fatal/a, (L. fatalis), ~o, sorto,
destino
fav/a, ~o, PIV
faz/o, PIV, (A. phase),
~omikroskopo
febr/o, PIV, (L. febris), ~odona,
kontraū~a, sen~iga
fek/i (ntr), PIV, ~o, ~ado, ~ajô, ~a
štoto
fekund/o, PIV, (L. fecundacio),
~eco, ~igi, ~iġi, ne~eco (A.
infertility), artefarita ~igo
felčer/o, (G. Feldcher)
femal/a, (A. female)
femur/o, PIV, (A. thigh, G.
Oberschenkel), ~osto
femural/o, PIV, femurosto:
epikondilo, interkondila foso,
kapo, kolo, kondilo, korpo,
malglata linio, trokantero

fenacetin/o, PIV
fenestr/o, ~i (tr), ~ado, ovoforma
~o
fend/i (tr), ~iġi, ~iġo (de
atomkerno, molekulo ka)
fenil/o, kem. ~alanino, ~ketonurio
fenobarbiturat/o, ~a acido
fenol/o, ~ata acido, ~ftaleino,
fenomen/o, PIV
fenotip/o, PIV
feokromocitom/o, (A.
pheochromocytoma)
feredoksin/o, (A. ferredoxin)
feritin/o
ferment/i (ntr), ~ado, ~igi
fer/o, kem. elemento (Fe), ~ika
klorido (FeCl_2), ~oza klorido
(FeCl_2)
fet/o, PIV
fetor/o, PIV, elbuša ~o

fibr/o, PIV, ~a, ~eto, ~igi, ~igî,
  ~oadenomo, ~oblasto,
  okartilago, ~omektonio,
  ~omiomio, ~omo, ~omuskola
  displazio, ~osarkomo, ~oskopo,
  lipo~omo, kruda ~o (nut)
fibril/o, fibreto, PIV
fibrilaci/o, PIV
fibrin/o, PIV, ~ogeno,
  ~ogenopenio, de~igo, ~olizino
fibul/o, PIV, (L. fibula)
"fidbak/o", (A. feedback)
fiks/i (tr), ~a, ~ado, ~adobanda o,
  ~a frekvenco (A. fixed rate) de
  kardiostimulatoro
filaks/o, sen~o, ana~o, a toana~o,
  kontra ~a
filament/o, PIV
filari/o, PIV, ~ozo
filogenez/o, PIV

filogeni/o, PIV
filtr/i (tr), ~ilo (L. filtrum), ~ado, ~a
  ekzameno
filtrum/o, PIV, (L. philtrum)
fimbri/o, PIV, (L. fimbria) (de utera
  tubo)
fimoz/o, PIV, para~o
fingr/o, man~oj: dik~o a  polekso,
  montra ~o, meza ~o, ringa ~o,
  orel~o a  malgranda ~o;
  pied~oj: halukso a  dikpied~o,
  dua, tria, kvara pied~oj;
  grand~eco, malgrand~eco,
  mult~eco, ses~eco,
  makrodaktilio, mikrodaktilio
fistul/o, PIV, ~ozo, anusa ~o,
  urin~o
fisur/o, (L. fissura), ekz. anusa ~o
fitat/o, ~a acido (A. phytic acid)

fitin/o, Ca- k aŭ Mg-salo de fitata acido.
fitobezoar/o, (L. *phyton* = planto, bezoaro = konkremento)
fitohemaglutinin/o
fitoterapi/o, kuracado per vegetaĵoj
fiziatri/o, (A. *physiatry*)
fizik/o, ~o-kemio, ~isto, kern~o, ~a (korpa) ekzameno
fiziognomi/o, PIV, ~a, ~ko
fiziolog/io, ~ia, ~o, pato~io, ~ia salsolvaĝo
fizionomi/o, PIV
fizioterapi/o, PIV
fizometr/o, (A. *physometry*), gasoplena utero
flagel/o, PIV, vipeto, ~uloj
flagr/i (ntr), ~eto (A. *flicker*), ~etofandiĝo (A. *flicker fusion*)
flamfotometr/o

flank/o, ~a, du~a, ~a efiko (de medikamento)
flar/i (tr), ~o, ~sento
flask/o, PIV
flatulenc/o, (A. *flatulence*)
flav/a, ~a febro, ~a korpeto (L. *corpus luteum*), ~a makulo (L. *macula lutea*)
FLEB/O-, kuniga formo de "vejno"
(Gr. *phlebos* = vejno), ~ografo, ~olito, ~otomo, ~otomio,
~oštano, ~otrombozo, peri~ito
fleg/i (tr), ~ado, ~antino, ~istino
flegm/o, PIV, ~a, ~ulo
flegmazi/o, PIV, (Gr. *phlegmasia* = varmo, inflamo)
flegmon/o, PIV
fleks/i (tr), PIV, ~o, ~ado, ~anto,
~ebla, ~iĝi, ~iĝema, antaŭ~o,
retro~o de utero, ~oro

flikten/o, PIV, (A. phlycten), ~a,
  ~forma, ~ozo, ~a konjunktivito
flok/o, PIV, ~a, ~igi, ~igî, ~iĝado,
  ~iĝo-testo (A. flocculation test)
  flokcilaci/o, (A. floccilation, G.
    Flocken-lesen)
flor/o, sen~igi (malvirgigi)
flosaĵoj en vitreca humoro, (A.
    floaters)
flu/i (ntr), ~aja (likva), ~ajo
    (likvajo, ~idajo), ~ida, ~ido,
    ~ideco, ~o, naz~o
flug/i (ntr), ~ilo (de nazo), ~o de
    ideoj (G. Ideen Flucht)
fluktu/i (ntr), PIV, ~ado
fluor/o, kem. elemento (F), ~idigo,
  ~ido, ~ida acido, ~oskopio (rtg),
  ~ografo
fluoresk/i (ntr), PIV, ~o, ~eco
flustr/i (v), ~o

fluter/o, ~o de aŭriklo (A. auricular
    flutter)
FMN, flavin-mononukleotido
fobi/o, PIV, akaro~o. aero~o,
  agora~o, antropo~, eritro~o,
  fobo~o, foto~o, gineko~o,
  hidro~o, hipso~o, kancer~o,
  klostro~o, miso~o, nikto~o,
  oksi~o
fokomeli/o, manko de proksima
    parto de gambo, dum distala
    estas normala
fokus/o, PIV, ~o-haŭto-distanco
    (rtg)
folat/o, ~a acido (pteroilglutamata
    acido, folacino)
folikl/o, PIV, ~ito, har~o, ovaria
    ~o, matura ~o, primordiala ~o
folinat/o, ~a acido, N⁵-
    formiltetrahidro-folato

foment/i (tr), PIV, ~ado (L.
iomentatio), ~ajo
fonaci/o, (A. phonation)
fonasteni/o, (A. phonasthenia)
fonendoskop/o
F-ondoj, en EKG anstataŭas P-
ondojn dum fibrilado de atrioj
fonofor/o, (A. phonophore),
aŭdaperato por surdetuloj
fonokardiograf/o, ~io
font/o, energi~o, termo~o
foniatri/o, (A. phoniatriy)
fontanel/o, PIV, anat
for-, ~a (regulado de rtg), ~a punkto
(de okulo), ~igo, ~igilo,
~iganto, ~igebla
foramen/o, anat (L. foramen = truo)
forceps/o, PIV, arterio~o,
hemostazo~o, obstetrika ~o,
~akušo (G. Zangengeburt)

forges/i (tr), ~ema, ~emeco
form/o, ~ado, mis~i, re~i, trans~i,
ali~i, unu~eco
formaci/o, PIV
formaldehid/o, PIV
formal/o, PIV
formiat/o, ~a acido (HCOOH)
formik/o, PIV, ~orampo (G.
Ameisenlaufen, A. formication)
formil/o, ~grupo, ~CH=O
formul/o, PIV, ~i (tr), kem.
molekula ~o, strutura ~o
forniks/o, PIV, (L. fornix), cerba,
vagina ~o
fos/o, PIV. anat (L. fossa), ~eto, ~i
(tr)
fosfagen/o, malnova nomo de
kreatin~fosfato
fosfat/o, PIV, ~a acido (H_3PO_4),
~azo, ~urio

fosfatidat/o, ~a acido
fosfatid/oj, fosfolipidoj: ~ilkolino,
~itetanolamino, ~ilserino,
~ilinozitolo
fosfen/o, (A. phosphene) fosfo~,
~lipazo, ~lipido
fosfor/o, kem. elemento (P), ~igi
(A. phosphorilate), ~ilazo
fosforesk/i, (ntr), PIV
fosforit/o, ~a acido (H_3PO_3)
fosgen/o, PIV
fosrut/o, (F. fausse route, falsa
vojo), falsa enkonduko de
katetero eksteren de uretero
fot/i (tr), fotografi
FOTO-, (Gr, photos = lumo),
~fobio, ~mevo, ~psio, ~sintezo,
~terapi, ~tropismo
fove/o, PIV, (L. fovea), ~eto (L.
foveola)

fragment/o, PIV
fragil/a, PIV, ~eco
frakas/i (tr), PIV, ~o, ~igi, dis~i
frakci/o, ~i (tr), PIV, ~igi, ~a
centrifugado, radiado, ~o-
kolektilo (kem)
fraktur/o, PIV, ostorompiô;
duobra, komplika, multobia,
nekompleta, patologia, simpla,
spontana ~o
frambo/o, PIV, ~olango (A.
raspberry tongue, G.
Himbeerzunge)
frambezi/o, PIV, brazila ~o
frankliniz/o, ~i (tr), Br. kuracado
per statika elektro
frap/o, ~etado, (F. tapotement),
sun~o
frekvenc/o, PIV

fremit/o, Br, (L. fremitus, A. thrills, G. Schüttern), kato ~o êe koro (G. Katzenschirren)
frenez/a, ~ulo (laika esprimo)
frenik/a, (L. phrenikus = diafragmo), ~a nervo, arterio; ~oekzairezo (A. phrenicoexeresis)
frenolog/o, ~io, PIV
frenul/o, PIV, (L. frenulum)
freudism/o, (elp. frojdismo), v. psikoanalizo ortodoksa
frid/o, ~oterapio, ~unu, PIV
frigid/a, PIV, (L. frigus = malvarma), ~eco
frost/o, PIV, ~igi, ~omorto, ~otremo, ~ošvelo (L. pernio; A. chilblain), ~ovundo (L. congelatio, A. frost-bite), ~iga sekigado (liofiligo, A.

lyophilization), ~igo-fandado (A. freezing-thawing)
frot/i (tr), PIV, ~o, ~ado; ~a sono aŭ murmuro (êe pulma auskultado, A. friction murmur)
fruktoz/o, PIV, ~o-netolereco, ~urio
frunt/o. PIV, ~a lobo, ~a osto
frunktal/o, PIV, fruntosto
frustraci/o, PIV, frustrado
FSF, faktoro stabiliganta fibrinon
FSH, foliklo-stimulanta hormono
ftiz/o, tuberkulozo, ~ulo, ~ologio, ~ologo
fukoz/o, 6-deoksi-galaktozo
fuksin/o, PIV
fulmomakul/o, (A. lightening mark)
fum/i, peza ~anto
fumigaci/o, PIV, (L. fumigare = fumizi), fumizado (A. fumigation)

fund/o, (L. fundus), (de okulo,
stomako, utero)

funel/o, PIV, ~a brusto (G.
Trichterbrust)

fung/o, PIV, (L. fungus), ~eca
(~oza) artikito, ~ocida

fungus/o, PIV

funikl/o, (L. funiculus), ~a arterio,
~ito, mjenaj ~oj (antaŭa,
malantaŭa, laterala ~o), sperma
~o

funkci/o, PIV, hiper~, hipo~,
mis~o, ~i (ntr)

gajl/o, PIV, (L. gallo, A. nutgall, G.
Gallapfel) ~ata acido (A. gallic
acid)

furfur/o, (L. furfur = A. bran),
epiderma branaspекta
skvameto, ~eca (A.
furfuraceous), de~ado
(deskvamiĝo)

furunkl/o, PIV, (L. furunculus),
~ozo

furz/o, ~i (ntr), PIV

fuz/o, PIV, (A. fuse), ~i (ntr)

Fuzari/o, genro de fungo

fuzi/o, PIV, nuklea ~o

fuzoform/a, (L. fusus = ŝpinilo,
spindelo) ŝpinilforma, ~aj ĉeloj
fuzospiril/a, ~ozo

G

gal/o, (L. bilis, A. bile, G. Galle),
~acidoj: deoksikolata, kolata,
fitokolata, kenodeoksikolata,
glikokolata, taŭrokolata acidoj;

~fluiga (kolagoga), ~kanalito
(angiokolito), ~pigmento,
~produktiga, ~veziko, sen~eco
(akolio), v. ankaŭ bili~ k kole~
galakto-, ~reo, ~zamino, ~zemio,
~zido, ~zo, ~zurio
galop/o, ~anta koro
galvan/a, PIV, ~ismo, ~izi (tr).
~izado, ~okaütero, ~ometro,
~otaksio
gama, la tria litero de greka alfabeto
(γ, gamma), ~aminobuterata
acido (GABA), ~globulino,
~radioj
gamagrafi/o
gamb/o, PIV, posta (aŭ malsupra)
membro
gamet/o, PIV

gangli/o, (L. ganglion nervosum),
~oneūromo, ~oplegio, ~ozido,
~ozidozo
ganglion/o, limfnodo (L. nodus
lymphaticus), laŭ PIV evitinda
vorto
gangren/o, PIV, (L. gangraena)
gargar/i (tr), PIV, ~aĵo, ~ilo
gargoilism/o
gas/o, ~umi (tr), ~gangreno,
~kromatografio
GASTR/O-, (Gr. gaster = stomako),
~algio, ~ektomio, ~ino, ~ito,
~oduodena, ~oenterito,
~oenteropatio, ~ofikso,
~ohepata, ~ohernio, ~ointesta,
~oknemio, ~olito, ~omalacio
(postmorta), ~oomenta, ~oragio,
~oskopo, ~ospasmo, ~ostomio,
~otoniko

gastrul/o PIV, ~acio
gaz/o, PIV, ~otampono, ~likva
kromatografio
GEA, gastroentero-anastomozo
gelaten/o, PIV, ~eca kancero
geloz/o, PIV, (A. gelose),
 $(C_6H_{10}O_5)_n$
gen/o, PIV, dominanta, secesiva ~o,
manipulado de ~o,
~rekombinacio
gen/o, ~a, sfs. fibrino~o;
pepsino~o, hemato~a,
kancero~o, pato~a, psiko~a ktp.
genealog/io, ~o, PIV
gener/i (tr), PIV, ~ado, ~a organo,
spontana ~ado
genetik/o, PIV
genez/o PIV, (Gr. genesis =
origino, estiĝo, G. Genese)
ankaŭ kiel sfs: embrio~o,
filo~o, gliko~o, kancer~o,
lipo~o ktp.
genital/o, ~a organo, ekstera ~o
genom/o, (A. genome, G. Genom)
genotip/o, PIV
genr/o
gentian/o, (L. gentiana)
genu/o, ~a artiko, ~o valga, vara,
kurba (L. genu recurvatum),
~kavo
geofagi/o, PIV
geriatri/o, PIV, ~io, (Gr. geras,
gerontos = maljunulo)
GERO-, ~dermio, ~morfismo, ~nto,
~ntulo, ~ntologio, ~ntologo,
~ntoksono (~ntorondo, L. arcus
senilis), ~ntopsikiatrio
gest/o, PIV, (L. gestura) ~a, ~e, ~i
(nv), ~ema, sen~ado

GFR, (A. glomerular filtration rate),
rapideco de glomerula filtrado
(ml/min)
gigant/o, PIV ~ismo, ~celo
gimnastik/o, PIV, (G. Gymnastik)
ginandri/o, (Gr. gyne, gynekos =
virino; andros = viro), speco de
hermafrodito
ginatrezi/o (A. gynatresia)
gineko-, (Gr. gyne = virino),
~grafio, ~logio, ~logo, ~mastio
gingiv/o, PIV; ~ektomio, ~ito
gips/o, PIV, ~a, ~obanda o,
~ofiksado
gir/o, PIV, (L. gyrus), volva o (de
cerbo ktp), ~ektomio,
gist/o, PIV, (A. yeast), ~i (ntr),
bier~o, pan~o
glabel/o, PIV, anat (L. glabella)

glaci/o, PIV, ~a acetata acido, ~a
kapkuseno
glan/o, PIV, (L. glans), penisa ~o,
~ito (balanito)
gland/o, PIV. endokrina, ekzokrina
~o, seba ~o,  vit~o
glat/a, ~a muskol(fibr)o
gla kom/o, PIV, absoluta, akuta,
inflama, maligna, primara,
sekundara, simpla ~o
((glenoidalis; L. cavitas
glenoidalis = artika kavo))
glicerid/o, mono (di, tri)~o
glicerin/o, PIV, pref. glicerolo
glicin/o, PIV, glikokolo
GLIK/O- (Gr. glykos = dol a), sig.
"karbonhidrato", ~emio
(hiper~emio), ~ogeno,
~ogenolizo, ~ohemoglobino,
~okolata acido, ~olo, ~olipido,

~olizo, ~oproteino, ~ozamino,
ozaminoglikano, ~ogeno-
konserva malsano (~ogenozo)
gli/o, (Gr. glia = A. glue = gluo), ~a
ĉelo, ~a fibro, ~oblastomo,
~omatozo, ~omo, neŭro~o
glob/o, (L. globus), duon~o
(hemisfero), okul~o, ~a paralizo
globin/o, hemo~o, mio~o
globul/o, PIV, (L. globulus), ~eto
(trombocito), ~ino, lakto~ino,
ovo~ino
glomerul/o, PIV, (L. glomeiulus)
~onefrito
GLOS/O-, (Gr. glossa = lango),
PIV, ~ito, ~odinio, ~ofaringa
(nervo), ~olalio, ~oskizo,
~ospasmo, ~otomio, ankilo~o
glot/o, PIV, (L. glottis), ~a edemo,
spasmo

glugl/i (ntr), PIV
glukagon/o, hormono el ~celoj de
pankreato
glukokortikoid/o, hormono el
adrena kortiko
gluko-, PIV, ~genezo, ~neogenezo,
~zamino, ~zemio, ~zido, ~zo,
~zurio
glukuronat/o, ~a acido, uridin-
difosfo~o (UDP- ~o)
glukuronid/o
gluplast/o, (G. Heftplaster),
~obandaĝo
glut/i (tr), PIV, ~o, ~ado, en~o,
mis~o
glutamat/o, ~a acido
glutamin/o, amido de glutamata
acido
glutarat/o, α -keto~o
glutation/o, (tripeptido)

glute/o, PIV, (Gr. gloutos),
sidvango, ~a muskolo
gluten/o, PIV, (L. A. gluten)
gnatostomiaz/o, (parazitozo), (Gr.
gnathos = makzelo)
gonad/o, PIV, (L. gonas, Gr. gone =
semo), ~ektomio, ~otropino
gonartik/o, (Gr. gonu, L. genu =
genuo), genua artiko, ~ito,
~otomio, ~ozo
goni/o, PIV, (Gr. gonia = angulo),
~ofotografio, ~ometro,
~oskopio
gonokok/o, PIV, ~ozo, ~emio
gonore/o, PIV, blenoreo, ~a fadeno
(en urino)
gorĝ/o, PIV, ~ofundo, el~igi
(sputaĵon ka)
GOT, glutamato-okzaloacetato-
transaminazo

GPT, glutamato-piruvato-
transaminazo
gracil/a, svelta, ~eco, ~a muskolo
(m. gracilis)
gradaci/o, (de malsansignoj ka)
gradient/o, ~a eluado (kem)
grafospasm/o, skribista kramfo
Gram-tinkturo, (A. Gram's stain)
gran/o PIV (A. grain)
granul/o, PIV, (L. granulum),
granolo, grajneto, ~ocito, ~omo,
~omozo, ~opoetino, ~a tavolo
(de haŭto)
granulaci/o, ~a histo
gras/o, ~a, ~eco, ~ega, ~eta, ~igi,
~iĝi, ~acido, libera ~acido, ~a
celo, ~a degenerado, ~a hepato,
~a histo, ~produkta
(aminoacido) ~solvilo, mal~a
fromaĝo, viando

grat/i (tr), forskrapi, ~aĝo, ~ilo,
~vundo

graved/a, PIV, (L. grava), ~eco,
~igi, ~iĝi, ~ulino, ~iginta,
neniam ~iginta (nuli~para),
unue~iĝinta, multobla ~iĝo,
simulata ~iĝo, ~a strio, ~a
toksikozo, interrompo de ~o

gravit/i (ntr), PIV, ~o (A. gravity)

greft/o, PIV, (A. graft), ~i (tr),
~ado, ~aĵo, aŭto~o

grimac/o, PIV, ~ema, ~i (ntr)

grinc/i (ntr), PIV, ~o ~ado

grip/o, PIV, (A, F, G. Grippe),
influenco, kontraŭ~a

Griseofulvin/o

griz/a, ~a substanco (de cerbo k
mjelo)

gruz/o, PIV, malgranda kalkulso, ~i
(tr), ~malsano

guanin/o, unu el purinbazoj

guanozin/o

gubernakl/o, anat (L.
gubernaculum), ekz. testika ~o
gudr/o, ~osimila fekaĵo (~ofekaĵo
G. Teerstuhl)

gum/o, PIV, (L. gummi), cerba,
luesa ~o

gust/o, ~i (ntr), ~iga, ~igi, ~igaĵo,
~oburĝono, ~osento, sen~a,
sen~eco, ~umi, ~umo

gut/i (ntr), ~o, ~igi, ~igilo, ~botelo,
~a instilado (A. drop
instillation), ~a koro (L. cor
pendulum), ~oinfekto (G.
Tropfeninfektion)

gvajak/o, PIV, (A. guaiacum, G.
Guajak), ~tinkturo

Ĝ

ĝel/o, kem. (A, G. Gel), ~igi, ~iĝi,
~elektrofokusigo (A.
gelelectrofocusing)
ĝem/i (ntr), PIV, ~ado, ~ego, ~eto
ĝemel/o, PIV, (L. gemellus), ~a
pulso (bigeminio), tri~oj,
kvar~oj ktp; ~aj muskoloj, tri~a
(triĝemina) nervo

gemin/a, (L. *geminatus* = para),
du~a, tri~a
ĝerm/o, PIV, ~i (ntr), ~ado (L.
germinacio), sen~a, ~ocida
ĝib/o, PIV, ~a, ~igi. ~iĝi, ~ulo
ĝiberelin/o, (planthormono)
ĝust/a, ~almeto (reenartikigo ka)

H

habilitaci/o, ~i (ntr)
habitual/a, ~a aborto, konstipo,
vomado
habitus/o, (L. *habitus*), ftiza ~o
haĉ/i (tr), PIV, (en desegnaĵo)
hakilmanbatet/o, (F. *hachure*),
speco de masaĝo
halisterez/o, (A. *halisteresis*),
malkalkiĝo (osteomalacio)

halo/o, luma cirklo en glaŭkomu,
~efekto (ĉe mikroskopio)
halogen/o, ~ido (kloŭdo, jodido ka),
~igo
haloid/o, PIV, halogenhidrogena
salo
halucin/o, PIV, ~acio, ~i(tr), ~iĝi,
~ogeno, ~ozo, ~ulo, ~o aŭda,
korpa, miksa, olfakta, vida

halto de pensado
haluks/o, PIV, (L. hallux, hallus),
pieda dikfingro
hamartom/o, (L hamartia = eraro),
~ozo
hamstr/o, PIV, (A, hamster)
handikap/o, PIV, ~i (tr), ~(aŷ)o
Hansena malsano, lepro
haploid/a
hapten/o (nekompleta antigeno)
har/o, ~foliklo, ~radiko, ~trunko,
aksel~o, barbo~o, kap~o,
okul~o, pub~o, ~oza (L.
pilosus, A. pilose, pilous)
haŭstr/o, (L. haustrum), ĝibajo (de
la kojlo)
haŭt/o, v. ankaŭ "dermo",
konsistoj de haŭto: epidermo,
ĝermiga, granula, korna, lucida
stratumoj (tavoloj); ~malsano,

sub~a, ~ero (skvameto), ~a
sento, ansera ~o (~streĉigo,
hirtigo), ~eritema dozo (rtg,
HED)
HCG, (HKG), homa koriona
gonadotropino
HDL, (A high density lipoprotein),
altdenseca lipoproteino
hebefreni/o, (Gr. hebe = puberteco,
phren = animo)
Heberdenaj nodoj, (W. Heberden,
angla kuracisto)
hebet/a, PIV, ~eco, (A. hebetic, Gr.
hebetikos = juneca)
hedonism/o, PIV, (Gr. hedone =
plezuro)
heksokinaz/o
heksonat/o, ~a acido (acido el
heksoso)
heksoz/o, (A, G. Hexose), ~amino

heksuronat/o, ~a acido
hektik/a, PIV, (A. hectic, L.
hecticus), ~a febro, ~eco
He La~êclo
helik/o, PIV, (A. cochlea), parto de
l'interna orelo, kokleo
heliks/o, PIV
helium/o, kem. elemento (He), (Gr.
helios = suno)
helioterapi/o, (A. heliotherapy),
sunterapi/o, PIV
helmint/o, PIV, (Gr. helmins =
vermo), ~ozo, ~ologio, ant~iko
HEM/O-, (Gr. haima = sango),
~aglutinino, ~angiomo,
~oblasto, ~blastomo,
~blastozo, ~odializo, ~ofilio,
~oglobino, ~globinemio,
~globinopatio, ~ogramo,
~okromatozo, ~okulturo,

~okupreino, ~olizino, ~olizo,
~operikardo, ~optizo, ~optoeo,
~oragio, ~oroido (ekstera;
interna), hemosiderino,
~osiderozo, ~ospermio,
~ostatiko, ~ostazo, ~stiptiko,
~otakometro, ~oterapio,
~otorako
HEMAT-, ~emezo, ~ino, ~ocelo,
~ogena, ~okolpo, ~okrito,
~oksilino, ~ologio, ~ometro,
~omo, ~opoezo, ~oporfilino,
~ozo, ~ozoo, ~urio
hemeralopi/o, (Gr. hemera = tago),
malbona vidkapablo dum la
tago (kk niktalopio)
HEMI-, (Gr. hemi = duono)
~acetalo, ~anestezio, ~anopsio
(samnoma, alinome, binaza,
bitemporalia), ~atrofio,

~balismo, ~celulozo,
~diaforezo, ~koreo, ~kranio,
~parezo, ~plegio (altema,
denaska, spasma ka), ~slero,
~spasmo

heparin/o

HEPAT/O-, (Gr. hepar), ~algio,
~ektomio, ~ito, ~odistrofio,
~ocirozo, ~ogeno,
~olienografio, ~ologio,
~omegalio, ~omo, ~optozio,
~ozo, ~a galo (kk vezika galo)

herbocid/o, PIV, (L. herba = herbo),
~a

hered/a, ~i (h), PIV, ~ajo, ~eco,
~igi, dominanta, recesiva,
seksligita ~eco

hermafrodit/o, PIV

hermetik/a, PIV, ~eco

hemi/o, (A, L. hernia), PIV,
abdomena, ingvena, kompleta
(nekompleta), reduktebla
(nereduktebla), skrota,
strangolita, tordita, umbilika ~o,
~otomio

heroin/o, PIV, ~ismo

herpet/o, PIV, (Gr. herpein, L.
herpes), febra, genitala, lipa,
zona, simpla ~o

hesperidin/o, unu de la P-vitaminoj

HETERO-, (Gr. heteros = malsama,
alia), ~cikla (kem), ~forio (A.
heterophoria), ~gametoj, ~gena,
~geneco, ~plastiko, ~psio,
~zigoto

hialin/a, (Gr. L. hyalos = viho),
travidebla, ~a cilindro, kartilago
ka

hialit/o, (A. hyalitis)

hialoid/a, vitrosimila
hialuronat/o, ~a acido (A.
hyaluronic acid)
hiat/o, (L. hiatus), fendo
hibrid/a, ~o, PIV
hidatid/o, (Gr. hydatis = guto de
akvo), ~oforma molo
HIDR/O-, ~adenito (inflamo de
svitglando), ~ado (A.
hydration), ~ato, de~ado,
de~igo, ~amnio, ~uhozo,
~emio, ~encefalo, ~ocefalo
(obturanta, komunikanta),
~ocelo, ~ofila, ~ofobio,
~oftalmio, ~okortizono, ~olazo,
~olizo, ~ometro, ~onefrozo,
~operikardo, ~operoksidu,
~opso, ~oreo, ~osalpingo,
~oterapio, ~otorako

hidrarg/o, kem. elemento (Hg),
PIV, ~ika
klorido (sublimato, HgCl₂), ~oza
klorido (kalomelo, HgCl)
hidrazon/o, kem
hidro/o, (A. hydroa), (haŭtmalsano)
hidrogen/o, kem. elemento (H),
~ombo, ~a sulfido, (H₂S),
~aperoksidu (H₂O₂), peza ~o,
~jona koncentreco
hidrokarbon/o
hidroksi-, ~do, ~lo, PIV, ~lgrupo
hidrostatik/o, PIV, ~a premo, ~a
ekvilibro
higien/o, persona, publika, mensa,
socia ~o
higro-, (Gr. hygros = humida),
~metro, ~mo, ~skopo

hil/o, (Gr. hyle = A. stuff, matter),
~ito, ~a danco, ombro (rtg);
pulma ~o
himen/o, (Gr. membrano),
~ektomio, ~otomio
hioglos/o, PIV, anat
hioid/o, PIV, (Gr. hyoeides = simila
al greka litero upsilono),
~faringa, ~osto
hiosciamin/o, hiskiamino, PIV
HIP/O-, (Gr. hypo = sub, malpli),
~acideco, ~oadrenalismo,
~azoturio, ~odermo, ~eksoforio,
~estezio, ~ofaringo,
~odinamiko, ~ofiza obezeco,
~ofizektomio, ~ofizo, ~oforio,
ogastro, ~ogenitalismo,
~oglikemio, ~gloso,
~ogonadismo, ~hidrozo,
~okalemio, ~okampo, ~okapnio,

~okanezo, ~oklorhidreco,
~oklorita acido (HClO),
~okondrio, ~okroma anemio,
~olaktado, ~olibidimio,
~omanio, ~omenoreo,
~ometropio, ~oksido,
~orgasmio, ~oparatiroidaco,
~opepsio, ~opio (A. hypopyon),
~oplazio, ~opneo, ~proseksio,
~oproteinemio, ~osekrecio,
~oseksuala, ~osensitiveco,
~osmio, ~ospadio, ~ostazo
(postmorta), ~osulfita acido
(H₂S₂O₃), ~otalamo, ~otenaro,
~otensio, ~otimio, ~otiroideco,
~otermio, ~otona solvaĵo,
~otonio, ~otrofio,
~ovitaminozo, ~osfiksio (A.
hypophyxia)

HIPER-, (Gr. hyper = eksasa),
~acideco, ~adrenalismo,
~aldosteronismo, ~algezio,
~androgena, ~azoturio,
~dynamika, ~emezo (graveda),
~emio, ~estezo, ~erotismo,
~fagio, ~febreco, ~forio,
~funkciado, ~genezo,
~glikemio, ~gonadismo,
~hidremio, ~hidrozo,
~insulinismo, ~kalciurio,
~kalemio, ~kapnio, ~keratozo,
~kifozo, ~kinezo, ~klorhidreco,
~koksteremio, ~krinio, ~kroma
(anemio), ~laktado, ~libidimio,
~lipemio, ~lipoproteinemio,
~lordozo, ~menoreo, ~metropio
(aksa, latenta, manifesta,
refrakta, totala), ~mnezio,
~nefromo, ~onikio (A.)

~onychia), ~osmio, ~ostozo,
~paratiroidiamo, ~pepsio,
~peristalto, ~pireksio, ~plazio,
~pneo, ~sekrecio, ~sensitiveco,
~somnio, ~tensio, ~termio,
~timio, ~tiroidismo, ~tribazo,
~trofio, ~unumio, ~vitaminozo,
~volemio

hiphem/o, hemoragio en la antaňa
čambro de la okulo

hiphemi/o, I. hiphemo, 2. anemio
(A. hyphemio)

hipnot/o, (Gr. hypnos = dormo),
~ismo, ~igi, ~izi, ~iko, ~ozo

hipnoterapi/o

hipsofobi/o, (Gr. hypso = alteco)
hirsutism/o. (1. hirsutus = A.

shaggy = harorica)

hirud/o (L), ~ino (antikoagulanto)

histamin/o PIV

histerektomi/o, (Gr. *hystera* = uterus)
histerez/o, PIV, (A. *hysteresis*)
histeri/o, PIV, ~a, ~ulo, ~oforma
konduto
histerotomi/o, (Gr. *hystera* = uterus)
histiocit/o, (Gr *histion* = histeto),
~omo, ~ozo
HISTO-, ~akordeco, ~genuo,
~kemio, ~lizo, ~logio, ~logo,
~patologio, ~plasmo
(kapsulata), ~plasmozo; epitelia,
konektiva ~o
histoid/a
histon/o, PIV, nukleo ~o
histrion/o, PIV, ~ado, ~ismo
holo-, (Gr. *holos* = tuta), ~blastika,
~enzimo, ~krina
homeopat/o, ~io, (Gr. *homoios* = simila), PIV

homeostaz/o
HOMO, (Gr. *homos* = sama),
~gena, ~genigilo, ~grefto,
~loga, ~logo, ~plastiko,
~seksuala (samseksama),
~transplantado, ~zigoto
hordeol/o, PIV
horizontal/a, PIV
hormon/o, PIV
hospital/o, PIV, en~i, en~iğî, el~iğî,
~izacio
hostil/a
HPL, homa placenta laktogeno
huf-fero-reno, (A. horseshoe
kidney, G. Hofeisenniere)
humer/o, PIV, (L. *humerus* = sulko,
supra brako), ~a kapo, korpo,
kolo, deltoida tubero,
intertubera sulko, olekrana foso,
epikondilo

humid/a, PIV, (L. *humidus*),
malseka, ~eco

humor/o, PIV, (L. *humor* =
humideco), akva ~o, vitreca ~o

(korpo), ~ismo, ~isto =
humuristo

Ĥ

Ĥ estas ĝenerale anstataŭebla per K, krom en du okazoj: la transliterado de propraj aŭ fremdaj nomoj kaj la sciencia terminologio, kie la uzo de Ĥ povas eviti konfuzojn ĉe grekdevenaj formoj.

ĥalazi/o, PIV, kalazio

ĥalon/o, (F. *chalonc*), v. ĉalono k
aŭtakoido

ĤEIL/O- (Gr. *cheilos* = lipo), ~ito,
~oshizo (A. *cheiloschisis*),
~ofagio (mordo de lipo),
~oplastiko, ~ozo

heiromegali/o, (Gr. *cheirmano*)

heiropraktik/o, (A. *chiropractic*)

heirospasm/o

hem-, v. kem

hil/o, ĉilo, PIV, (Gr. *chylos* = suko,
A. *chyle*), ~ofera kanalo,
~omikrono, ~urio, sen~eco (A.
achylia)

him/o, (Gr. *chymos* = A. *chyme*)

hinin/o, (A. *quinine*).

hloasm/o, kloasco, (Gr. *chloazein*
= estas verda), graveda,
kakeksia, utera ~o

hoan/o, (Gr. choane = funelo)
holer/o, PIV, (A. Gr. cholera)
hol/e-, v. kole-, (Gr. chole = galo)

hondro-, v. kondro-, (Gr. chondro = kartilago)

I

iahogen/a, (Gr. iatros = kuracisto),
~a malsano, ~iazo, sfs. ofte sig.
malsanon
ICSH, intersticaĉelo-stimulanta
hormono
identig/i (tr.), ~o, PIV, ~igi
idiopati/o, PIV, (Gr. idios = propra,
pathos = malsano), ~a epilepsio
ka
idiosinkrazi/o, PIV, ~a pentosurio
idiot/o, PIV, (Gr. idiotes), ~a, ~eco,
familia amaŭroza ~eco
ignipunktur/o, (L. ignis = fajro),
punktoro kun varma
akupunkturilo

ihtamol/o, (Gr. ichthys = fiŝo),
iktamolo (A. ichthammol,
Ichthyol)
ihtiol/o, komerca nomo de iktamolo
-iko (A. -ic; G. -ika) sfs. ofte sig.
"medikamento
iksod/o, PIV, (A. ixodes)
ikt/o, PIV, (L. ictus = bato, A.
shoke), apopleksia, epilepsia ~o
ikter/o, PIV, (Gr. icteros, L.
icterus), ~a indico, hemoliza,
hepatoĉela, infekta (Weil),
nuktea, obstrukca ~o
iktioz/o, PIV, (A. ichthyosis),
fiŝaŭtmalsano

ile/o PIV, (L. ileum) ~ito,
~ocekuma, ~ostomio ~otomio
ileus/o, (Gr. ileos, L. ileus, G.
Darmverschluss
ili/o iljo iliumo (L. A. ilium) PIV
~opsoaso
iliak/o, PIV, (L. , os coxae),
kokosoto
iluminism/o, PIV
iluzi/o, PIV, (L. illusio)
imbecil/o, PIV, (L. imbecillus),
~eco
imbib/i (tr), PIV, (L. imbibitus),
ensorbigi
imersi/o, PIV, olea ~o
imid/o, PIV, kem
imidazol/o, kem
imin/o, PIV, kem, ~ogrupo (=NH)
imobil/a, senmova, ~iga, ~igado,
~izacio

impakt/o, rtg, (L. impactio)
impedanc/o, fiz, PIV
impermeabl/a, nepermeabla, ~eco
impetig/o, (L)
impotent/a, PIV, ~eco (de koitado,
de generado)
impuls/o, fiz, PIV
imun/a, PIV, ~igi, ~igî,
~oelektroforezo, ~oglobulino,
~ologio, ~omodulada terapiو,
~oreago, ~oterapio, ~otoksino,
~a sero
inanici/o, PIV, ~ofebro
incest/o, PIV, (L. incestum = A.
unchastity)
incid/o, PIV, ~i (ntr), ~a
incident/o, incidenco, PIV
inciz/i (tr), PIV, (L. incidere =
entrançî), ~o, (L. incisio), ~ado,
~ajo

inciziv/o, PIV, (A. incisor, L.
incisus)
incizur/o, PIV, (L. incisura)
indeks/o, PIV, (A, G, L. index)
indic/o, PIV
indik/o, PIV, ~ito (~atoro)
indikaci/o (L. indicatio)
kontraŭ~oton)
indikanuri/o, (urino enkavanta
indoksilsulfaton)
indometacin/o
indukt/i (tr), PIV, (L. inducere), ~o
(A. induction) (de enzimo ka)
~ilo, ~oro
indur/i (tr. ntr), (L. indurare =
malmoligi), ~ado (A.
induration)
industria malsano
inert/a, PIV, (L. iners = A. idle),
~eco

infan/o, PIV, ~eto, ~ismo, suĉ~o
infarkt/o, PIV, kor~o
(kormuskola~o)
infekt/i (tr), PIV, ~ado, ~iĝo,
~ofonto, des~o
infest/i (tr), PIV, (L. infestare =
ataki), ~ado, ~iĝo
infiltr/i (tr), PIV, ~o, ~ado, ~iĝi
inflam/o, PIV, ~i (ntr), ~igi,
kontraŭ~a influ/i (tr), PIV, ~o,
~ebla
influenc/o, PIV, gripo, (A.
influenza)
INFRA-, prf. sig. "sub, malsupera",
~ruĝaj radioj
infundibul/o, PIV, (L), funelo, anat
infuz/i (tr), PIV, (L. infundere =
enversi), ~o, ~aĵo
infuzori/o, PIV, (protozoo)

ingest/i (tr), PIV, (L. ingestio), ~i
mangâjon
ingredienç/o aŭ ingrediento, PIV,
komponaĵo
ingven/o, PIV, (L. inguen), ~a
hernio, ~a limfogranulomatozo
inhal/i (tr), PIV, (L. halare = spiri),
~ado, ~aĵo, ~ilo
inhibici/i (tr), PIV, ~o, ~anto
(inhibitoro)
initial/a, komenca, ~a sklerozo
initiator/o, PIV, ~o de kancero
injekt/i (tr), ~o, ~aĵo, ~i/o, ~nadlo
inkapsuliĝ/i (ntr), pref. enkapsuliĝi
inkarceraci/o, pref. enkarceracio (de
hernio)
inkoherenc/o, nekoherenco
inkompatibl/a, ~eco (de
sangogrupoj, drogoj ka),
neakorda, neakordeco

inkontinenc/o, retenmalkapablo de
urino, feko
inkoordinaci/o
inkreci/o, interna eligo (de hormono
ka), ~i (tr)
inkrust/i (tr), PIV, ~ado
(krustoformado)
inkubaci/i (tr), (L. incubare = kovi),
~o, ~ilo (A. incubator)
inkubator/o, PIV
inkud/o, PIV, (L. incus)
inlej/o, (A. inlay), (dentista
termino)
innerviĝ/o, nerviziĝo; nervizi (tr),
PIV
inokul/i (tr), PIV, (L inoculare),
~ado
inotrop/a, (Gr. inos = fibro), ~a
efekto

inozin/o (A. inosine),
hipoksantin~ribozido
inozinat/o,
hipoksantin~ribonukleotido
inozitol/o, mio~ ~o
insekt/o, PIV, ~ocido, ~mordo
(~piko)
insert/i (tr), PIV, ~ajo, ~igi, ~o (de
muskolo sur osto, de
fekundiĝinta ovo en utero)
insomni/o, (L. somnus = dormo),
sendormeco
insolaci/o, sunbrulfrapo
inspekt/i (tr), (malsanulon)
instep/o, (A. instep), supra faco de
la homa piedo
instig/i (tr), PIV, ~o, ~anto, ~ilo
instil/i (tr), ~ado, (A. instillation),
~ajo

instinkt/o, PIV, (L. instinctus), ~a,
~e
instrument/o, PIV, ~istino, mezur~o
insuficienc/o, PIV, nesufiĉeco (de
organ-funkcio), ~o psika
insuflaci/o, (ĉe etera anestezio ka),
enblovo (A. F. insufflation)
insulin/o, ~azo, ~omo, pro~o
intakt/a, sendifikta
intelekt/o, PIV
inteligent/a, PIV, (L. intelligens),
~eco
intencspasm/o, (A. intention spasm)
INTER-, ~akcio (pref. ~influuo,
~ago), ~faca tensio, ~kuranta,
~media metabolo, ~media
gastiganto de parazito (A.
intermediate host), ~menstrua,
~mita (lameco), ~ripa, ~rupcio,
~seksa, ~seksualismo, ~stica

(fluidaĵo, radiado), ~stico,
~trigo, ~vertebra
interfer/i (ntr), ~o, ~iga, ~ometro
interferon/o
intermedin/o
intern/a, PIV, ~a ĉirkaŭaĵo (F.
milieu interieur), ~a medicino,
~isto
interval/o, PIV
intest/o, PIV, (L. intestinum), ~aro,
~brujo, dika (maldika) ~o, ~a
kataro, ~a bakteria "flora" (G.
Darmflora)
intim/o, (L. tunica intima)
intoksiĝ/o, pref. toksiĝo
intolerec/o, pref. netolereco
INTRA-, ~abdomena, ~ĉela
(fluidaĵo), ~kutana (enhaŭta),
~molekula, ~okula premo,
~peritonea, ~spina, ~vejna

introvers/o, (L. controversus =
internen)
introvertit/o, PIV
intub/i (tr), ~ado
intumesk/i (ntr), (L. intumescere =
sveli)
intussuscept/o, invaginacio ka
invad/o, ~i (tr), PIV
invaginaci/i (ntr), ~o
invalid/o, PIV, (L. validus = fortata),
~eco, ~igî
invers/o, ~a, PIV, (L. inversio), ~o
de utero
invert/i (tr), PIV, ~o, ~eco, ~igî,
~ita sukero, ~a sapo (A. invert
soap), ~azo, ~ito (sekse ~ita
homo)
involu/i (tr), ~igî, ~o de utero

involukr/o, (A. involucrum of a necrosed bone, G. Totenlade, Knochenlade)

ipek/o, PIV, ipekakuano (A. ipecac)

ipsaci/o, (A. ipsation)

iradiaci/o, pref. surradiado

irigaci/o, ~i (tr), PIV, (L. irrigare = konduki akvon)

irigator/o, PIV, klisterilo

iris/o, PIV, ~ito, ~ektomio,

~ociklito (A. iridocyclitis),

~ologio, ~oplegio, ~optozo,

~otomio

irit/i (tr), PIV, ~o, (I. . irritare = turmenti), ~eco

iskemi/o, PIV, (L. ischemia, Gr. ischein = inhibicio), ~a atako, ~a kormalsano

iski/o, PIV, (L. os ischii), ~a neūralgio

iskiat/o, PIV, (Gr. ischion = koksa artiko), ischia nervo (L. n. ischiadicus), ~algio

iskiatik/o, PIV, 1. ischia nervo, 2. iskiatalgio (A. G. Ischias)

iskuri/o, (L. ischutia, A. urinary retention)

istm/o, PIV, (Gr. isthmos)

-it/o, Gr-devena sfs, sig. inflamon (Gr. -itis)

-iv/a, neoficiala sfs, montranta, ke iu aŭ io povas fari ion: pag~a, produkt~a

IZO-, (Gr. isos = sama),

~aglutinino, ~butanolo, ~elektra

precipitiĝo, punkto, ~enzimo

(~zimo), ~grefto, ~merazo,

~mero, ~metra (ekzerco),

~morfa, ~stenuario, ~tona,

~toneco, ~topo (radioaktiva,

stabila), ~tropa, ~tropeco,
~tropismo

izot/i (tr), PIV, ~ado, ~hospitalo

J

jejun/o, PIV, ~ito
jod/o, kem. elemento (I), PIV, ~i
(tr), ~ata acido (HIO3), ~ato,
kalia~ato (KIO3), kalia ~ido
(KI), hipo~ita acido (HIO),
~oformo, ~valoro aŭ ~nombro
(de oleo), per~ata acido (HIO4),
~akno

jog/o, PIV

jogurt/o, jahurto, PIV

jhohimbin/o, PIV

jon/o, PIV, ~igi, ~iga radiado, ~iga
kamereto, ~îgi, ~ointeršanĝa

rezino, ~oprodukto (kem. A.
ionic product), ~toforezo

jugular/o, PIV, anat (v. jugularis
interna)

juk/i (ntr, tr), PIV, (G. jucken), ~o,
~ado (prurito), ~iga

jurkst/a, (L. juxta = apuda), ~artiko,
~aglomerula, ~apilora

jur/o, PIV, (L. jus), ~medicino

juvenil/a, (L. juvenis = juneco), ~o
(junulo), ~a hormono (de
insekto)

J

jele/o, PIV, (A. jelly), gelatenajo

žul/o, PIV, unuo de energio k labo-
ro, 1 kal = 4.184 J , $1 \text{ J} = 10^7 \text{ erg}$

K

kaâ/o, PIV, (ruse kaša), dika
(maldika) ~o, ~osimila feko
kadavr/o, PIV, (L. cadaver) ~a
rigidîgo (A. cadaveric
stiffening, G. Totenstarre)
kadmi/o, kem. elemento (Cd), ~smo
kaduk/a, PIV, ~i (ntr), (L. cadere =
fali), ~eco, ~iğî, ~ulo, mens~eco
kaf/o, ~eino, ~orestajo~simila (G.
kaffeesatzähnlich)
kakeksi/o, PIV, ~a (kakekta),
kaheksio (Gr. kachexia)
kak/o-, (Gr. kakos = malbona),
~odoncio (Gr. odonto = dento),
~osmio
kal/o, PIV, (Gr. callus, F. callosite),
~a, ~ajo, ~oza, pied~o (L.
clavus, A. corn, G. Hühnerauge)

kala-azar/o, PIV
kalazi/o, PIV, (Gr. chalasis =
malstrećigo)
kalazion/o, (A, G. Chalazion),
palpebra tumoro (kalazio en tiu
či senco estas evitinda)
kalci/o, kem. elemento (Ca), ~a
karbonato
KALCI-, ~emio, ~ferolo (vitamino
D), ergo~ferolo (D2),
kole~ferolo (D3), ~fiki, ~fikado
(A. calcification), ~ni (tr)
(cindrigi, PIV) ~nozo
kaldar/o, (L. A. calldarium),
švitčambro
kali/o, kem. etemento (K), ~a
hidroksido (KOH), ~a cianido
(KCN)

kalidin/o (A. kallidin)
kalik/o, PIV, (Gr. kalux), rena ~o
(L. calix renalis)
kalikrein/o, (A. kallikrein)
kalk/o, PIV, kalcin oksido (CaO),
estingita ~o = Ca(OH)2
kalkan/o, PIV, (L. calx)
kalkane/o, PIV, anat (L. calcaneus),
kalkanosto
kalkat/o, anat (L. hippocampus), ~a
genuo, giro, rostro, trunko
kalkulus/o, PIV, (L. calculus), ~eto
(gruzo), ~a anurio
kalomel/o, PIV, hidrargoza klorido
(HgCl)
kalori/o, ~metrio, bomba ~metro,
rekta (malrekta) ~metrio, kilo~o
= kkal. Kal
kaloz/a, ~o, PIV, anat, ~a korpo (L.
corpus callosum)

kalus/o, PIV, (L. callus), (osta
novformiĝo ĉe rompita osto)
kalv/a, PIV, (L. calvus), ~o, ~eco
(G. Kahlheit)
kalvari/o, PIV, (L. calvaria). supra
parto de la krania skatolo
kamer/o, okul~o, ~a akvo
kamfor/o, PIV, ~oleo
kamomil/o, PIV, (L. chamomilla)
kampto-, (Gr. kamptos = fleksita),
~daktilio, ~kormio (Gr. kormos
= korpo)
Kanada balzamo
kanal/o, PIV, anat, cervika ~o
(utera), nutro~o, spir~o, ~eto,
~izi, ~izacio
kanalikul/o, kanaleto
kancer/o, PIV, ~ogenia, ~ologio,
~ulo, ~a perlo, bazaĉel~o,

epitel~o, kirasforma ~o (G.
Pamerkrebs), medol~o
kandidoz/o, moniliazo
kanin/o, PIV, (L. canis = hundo),
(dento)
kankroid/o, (A. chancroid, soft
sore)
kansuker/o, (A. canesugar,
sucrose), sukrozo
kantoplasti/o, (A. canthoplasty, Gr.
kanthos = okulangulo)
kanul/o, PIV
kaolin/o, natura aluminia silikato
kap/o, anat, ~eto (fibula, humera,
mandibla, radiusa); ~doloro,
~turno, ~turni  o, en~igi, sen~igi
kapacit/o, maksimuma spir~o,
vitala ~o
kapilar/o, ~aro, ~otoksikozo

kaprat/o, ~a acido (A. capric acid),
C9H19COOH
kaprilat/o, ~a acido (A. carylic
acid), C7H15COOH
kaproat/o, ~a acido (A. caproic
acid), C5H11COOH
kapsul/o, (L. capsula), artika ~o, ~o
de medikamento, de~igo (de
reno ka)
karakter/o, PIV, ~izi (tr)
karat/o, (A. carate, hispane pinta),
speco de treponemozo
(*Treponema carateum*)
karboksil/o ~grupo (-COOH)
karbol/o, (A. carbolic acid), fenolo
(C6H5OH)
karbon/o, kem. elemento (C),
~hidrato, hidro~o, ~a
mono(di)oksidio, natria bi~ato,
~izi = ~igi (karbigi)

karbonil/o, ~grupo (= CO)
karbunkl/o, PIV, (L. carbunculus)
karcinofobi/o
karcinom/o, PIV, ~ozo
KARDI/O-, (L. kardia = koro),
  ~ako (~otoniko), ~aka
  glikozido, ~algio, ~astmo,
  ~ektazio, ~ograEo, ~ogramo,
  ~ologio, ~ologo, ~omalacio,
  ~oneŭrozo, ~opatio, ~optozo,
  ~opulma resuscitado (A. CPR),
  ~orafio, ~oreksio, ~oskopiq
  ~ostimulatoro (pejsmejkro),
  ~otakometro, ~otokografio,
  ~otomio, ~otoniko
  (~ostimulilo), ~ovalvulotomio,
  ~ovaskuta, ~oversio, dekstro~o,
  elektro~ografio, peri~otomio
  pre~a elstaro (A. precordial

bulging, F. voussure, G.
Herzbuckel)
kardj/o, PIV, ~algio, ~ospasmo,
  ~otomio
karenc/o, PIV, (F. carence)
katfologi/o, (A. carphology)
kari/o, (L. caries), denta ~o, osta
  ~o, ~ocito, ~ogenia, mega~ocilo
karin/o, PIV, anat, (L. carina =
  kilo), ~a brusto (kolomba
  brusto), trakea ~o
kariokinez/o, PIV, (Gr. kation =
  nukleo), mitozo
katioplasm/o, nukleoplasmo
karminativ/a, PIV, (L. carminare)
karn/o, PIV, (L. caro = viando),
  ~ovora (~omanĝa), ~ozino (bk,
  A. carnosine)
karoten/o, PIV, provitamin A,
  ~oido

karotid/o, PIV, ekstera, interna,
komuna ~o, ~a korpeto, ~a
sinuso

karpe/o, karpo, anat (L. carpus, Gr.
karpos)

kartilag/o, PIV, ~a

karunkl/o, PIV, (L. caruncula =
karneto), larma ~o, uretra ~o

kaset/o, PIV, rtg

kaskad/o, PIV, (A. cascade), ~a
fenomeno (ekz. koaguliĝo de
sango), ~a stomako

kason/o, PIV, (A. F. caisson), ~a
malsano

kastr/i (tr), PIV, (I. castrare), ~ado,
~itulo (eŭnuko)

kata-, (Gr. kata = malsupren,
kontraŭ), ~bolo, ~fazio (A.
cataphasia), ~forezo, ~lazo,
~lepsio, ~lizi (tr), ~lizilo, ~lizo,

mem~lizo, ~plazio, ~ptasmo,
~tonio

katarrhe/o, PIV, (Gr. katarrheo)

katarakto/o, PIV, (L. cataracta)

katekolamin/o, (A. catecholamine)

katepsin/o, (A. cathepsin)

kateter/o, PIV, (Gr. katheter), ~i (tr)

katgut/o, PIV, (A. catgut)

katjon/o, jono kun pozitiva ŝargo

katod/o, elektrodo kun negativa
ŝargo ka

kaŭsalgi/o, PIV

kaŭstik/a, (Gr. kaustikos), PIV, ~o,
~ajo, ~eco, ~izi, ~a natrio
(NaOH)

kaŭter/o, PIV, ~ado, ~punktoj, ~izi
(F. cnuteriser)

kaŭz/o, PIV, ~a terapio

kav/o, PIV, aksel~o, el~igi, ~a
vejno

kavern/o, PIV, (L. caverna), ~ito,
~omo, ~ostomio, ~eca
hematomo, purigita ~o (A. clear
cavity, G. gereinigte Kaverne)
kaz/o, PIV, (A. case, G. Fall),
benigna, maligna ~o
kaze/o, PIV, (A. curd), ~igaĵo,
~igilo, ~igi, ~ino
kazuistik/o, (A. case report)
Kefalospori/o, ~ozo (A.
cephalosporiosis)
kefir/o, PIV, trinkaĵo farita el lakteto
keiropomfoliks/o, (A.
cheiropompholyx)
kaloid/o, PIV, cikatra ~o
KEM-. ~ia, ~io, ~iisto,
~oprofilakso, ~oreceptoro,
~otaksio, ~oterapi, ~tropismo,
bio~, elektro~, histo~, fiziko~,
foto~, geo~, kosmo~io

KERAT/O-. (Gr. keras = korneo aŭ
korno), ~ektomio, ~ino, ~ito
(punktata superfaca, superfaca
difusa), ~odermo, ~odermatito
~okonuso ~olizo ~omalacia,
~ometro, ~omikozo, ~opatio,
~oplastio, ~oreksio ~osklerozo
~oskopo, ~otomio, ~ozo,
hiper~ozo, pata~ozo
kern/o, PIV, nukleo, ~a, atom~o,
atom~a energio, ~iktero
ketogen/a, ~a manĝaĵo
keton/o, PIV, ~aj korpoj, ~emio,
~urio
ketoz/o, 1. ketosukero (A. ketose),
2. akumuliĝo de ketonaj korpoj
en la korpo (A. ketosis)
kiasm/o, PIV, (Gr. chiasma), optika
~o

kibernetik/o, (Gr. kybernetes =
rudristo)
kifo-, (Gr. kyphos = $\hat{g}$ iba),
~lordozo, ~skoliozo, ~zo
kil/o, PIV, anka $\ddot{u}$ hilo, (Gr. chylos =
suko), ~omikrono, ~urio (A.
chyluria)
kilo-, prf. sig. "milo", ~gramo,
~metro ka
kimograf/o, ~io, (Gr. kyma = ondo)
kimogram/o
kine-, (Gr. kinema, kinesis =
movado), ~stezo (A. ~sthesis),
~tiko, ~tozo, ~ziologio,
~zopatio, ~zoterapio
kinin/o, 1. PIV, kem. (A. quinine),
2. fiz. (ekz. bradi~o); ~oida
substanco
kinon/o, PIV, ubi~o
kirurg/o, ~a, ~io

kisetgur/o, PIV, (G. Kieselguhr)
kist/o, PIV, (Gr. kistis = veziko),
~oadenomo, ~icerko (L.
cysticercus), ~omo, ~osarkomo,
~otomio
Kladospori/o, ~ozo (A.
cladosporiosis)
klak/o, ~i (ntr), PIV, ~bruo, ~fingro
(A. snapping finger), ~genuo,
~kokso
klamidozo/o, (A. Chlamydozoa),
okul-genitala ~o, trakoma ~o,
~onozo
klap/o, rtg, rektifikilo, ~difikto de
koro
klasmatocit/o, (A. clasmacyte)
klasifik/i (tr), ~o, PIV
kla $\ddot{u}$ dikaci/o, (A. claudication),
intermita ~o

klaūnism/o, klaūnosimila,
patologia, psikiatria stato,
konduto
klaūstrofili/o, klaūstro = klostro, (L
claudere = fermi)
klaūstrofobi/o, PIV, v. "klostro" en
PIV
klavikl/o, PIV, (L. clavicula)
Klebsielo, genro de bakterio, (L.
Klebsiella)
kleptomani/o, PIV, (Gr. kleptes =
âsteli)
klient/o, PIV
klimaks/o, PIV
klimakter/o, PIV, (Gr. klimakter =
âstupo de âstuparo), ~a hemoragio
klimat/o, PIV, ~izi (tr), ~ologio,
~oterapio
klinik/o, PIV, ~isto

klirenc/o, (A. clearance), (fonetika
esp-igo)
klister/o, PIV, (A. L. clyster), ~i
(tr), ~ilo
klitor/o, PIV, ~ismo
kloasm/o, hloasmo (Gr. chloazein
= verda), graveda, utera ~o
klon/o, PIV, 1. (Gr. klono =
tumulto), genua ~o, mio~o,
patela ~o, pieda ~o; 2. (Gr.
klon, A. clone, G. Klon)
klonorhiaz/o, (A. clonorhiasis)
klor/o, kem. elemento (Cl), ~ato,
~ata acido (HClO_3), ~emio,
~ida acido (HCl), ~ita acido
(HClO_2), ~kalko, per~ata acido
(HClO_4), hipo~ita acido (HClO)
kloral/o, PIV, ~a hidrato
kloramfenikol/o, PIV
klorofil/o, PIV, (A. chlorophyll)

- kloroform/o, PIV, CHCl₃
klorom/o, (A. chloroma)
kloroplast/o, PIV
kloroz/o, PIV, (A. chlorosis)
Klostridi/o, PIV, (L. Clostridium)
klostrofili/o, v. ktaūstrofilio
klostrofobi/o, PIV
koacervat/o, ~iĝo (A. coacervation,
Oparin)
koagul/i (Ir), PIV, ~ajō, ~iĝi,
~iĝemo, ~iĝa tempo, anti~anto
koan/o, tioano, PIV, (L. choana), ~a
elflujo (G. Choanalfluss)
koarktaci/o, (A. coarctation), ~o de
aorto
kobaj/o, PIV
kobalt/o, kem. elemento (Co)
kod/o, PIV, genetika ~o
kodein/o, PIV, ~ismo
koefcient/o
- koenzim/o
kohabitaci/o, (L. cum = kune,
habitare = logi)
koher/i (ntr), PIV, kunteniĝi
koiloniki/o, (Gr. koilo = konkava,
onyx = ungo)
koincid/i (ntr), PIV
koit/o, ~i (ntr), PIV, interrompita
~o
kojl/o, kojlono, PIV, (L. colon, Gr.
kolon), ascendia, transversa,
descenda, sigmoida ~o, ~ito,
~ektomio, ~obacilo,
~ocistoplastio, ~ovezikoplastio,
~optozo, ~oskopio, ~ostomio
kojn/o, PIV, (L. cuneus), ~oforma
osio de piedo (L. os
cuneiforme); intermedia,
lateralia, medialia ~o
kok/o, PIV, (L. coccus, Gr. kokkos)

kokain/o, PIV, ~ismo, ~izo,
  ~omanio
kokcidioz/o, PIV (A. coccidiosis)
kokle/o, PIV, (L. cochlea = heliko)
kokluš/o, ~oida, PIV, (F.
  coqueluche, L. pertussis)
koks/o, PIV, (L. coxa), ~algio, ~ito,
  ~opatio, ~osto
kokseki/o, "Coxsackie"-viruso
kol/o, PIV, ~dotoro, ~tordiôgo
  (torti~ito)
kolagen/o, PIV, ~a fibro, ~a
  malsano(~ozo)
kolangi-, =koledoko-, ~to, ~ektazio,
  ~ografio, ~omo ~otomio
kolaps/o, ~i(ntr), PIV, (L.
  collapsus), ~oterapio
kolat/o, ~a acido, (A. cholic acid)
kotateral/a, ~o, (L. com = kune,
  latus = flanka)

koteikin/o, PIV, (A. cotchicine)
KOLE-, sig. "galo", ~agogo, ~ato,
  ~ata acido (A. choleic acid),
  ~cistektomio, ~cisto,
  ~cistogramio, ~cistito,
  ~cistokinino, ~doko,
  ~dokostomio, ~dokotomio,
  ~kalciferolo (vitamino D₃),
  ~kinetiko, ~litiazo, ~mio,
  ~retiko (~agogo), ~steatomio
kolesterol/o
kolestiramin/o, (A. cholestyramine)
olibacil/o, PIV, kojlobacilo,
  ~emio, ~urio
kolik/o, PIV, (Gr. kofikos = ventra
  doloro)
kolikl/o, PIV, (L. colliculus)
kolikv/i, (ntr), (A. colliquefy)
kolin/o, ~erga nervo, acetil~o,
  ~esterazo

koliri/o, PIV, (A. collyrium)	~ocentezo, ~cistotomio,
kolit/o, kojlito, PIV, (A. colitis)	~operineorafio, ~oplastro,
kolobom/o PIV, (A. coloboma)	~rafio (A. ~colporrhaphy),
koloid/o, PIV, ~osmoza premo (bk), protekta ~o	~outerofikso, ~oskopio,
kolon/o, ~oj de grizaj substancoj, vertebra ~o, ~okromatografio	~ospasmo, ~otomio
koloni/o, PIV, (A. colony, L. colonia)	koluri/o, galoo~enhavanta urino
kolor/o, ~igi, ~ometrio, ~ometro, ~sento	kolutori/o, PIV, (A. collutory)
kolorblind/a, ~eco, nekompleta ~eco (G. Farbensch wache), ruĝa, verda, blua~flava, totala ~eco	komat/o, PIV, (L. coma, Gr. koma), ~a, ~ogena
kolostro/o, PIV, (L. colostrum), ~a korpeло	kombin/i (tr), PIV, ~ado, ~ajo, ~o, mal~o
KOLP/O-, (Gr. kolpos = kavo, vagino), ~algio, ~eūrizo (A. colpeurysis), , ito, ~oce/o,	komedon/o, PIV, (L. comedo)
	komisur/o, PIV, anat (L. commissura)
	komoci/o, PIV, (L. commotio), ~i (U), cerba ~o (skuo), retina ~o
	kompat/a, PIV
	kompensli (tr), ~o, ~eco, ~anta hiperhofio (de koro), de~o (de koro ka)

kompleks/o, malsupereca ~o (A. inferiority complex), vitamino H-~o
kompleksi/o, PIV, (L. complexio, G. Korperbeschaffenheit)
komplement/o, ~o-fiksa testo, ~a aero (fiz)
komplik/a, ~ajo (A. complication), ~i (U), ~ita frakturo
kompon/i (tr), PIV, ~ajo, ~ado, ~anto
kompres/o, PIV, (F. compresse)
kompresi/o, (L. compressio, A. compression), ~o-frakturo, ~o-mjelito, v. kunpremo
komput/i (tr), PIV, ~ero, ~ilo
komut/i (tr), PIV, (A. commute), ~ilo

koncentr/i (tr), ~ado, ~igi, ~ita, ~ado-testo (de rena funkcio), ~iteco
koncept/o, PIV
koncip/i (tr), (L. concipidendi), ~ado, ~igi, ~iteco, anti~a, ~igokontrolo
kondens/i (tr), (L. kondensare), ~ado, ~ilo, ~oro, ~igita lakteto
kondiĉ/o, ~i (tr), ~ita reflekso
kondil/o, PIV, (L. condylus)
kondilom/o, PIV, ~o akrigita (L. c. acuminatum)
kondom/o, PIV
KONDARIO-, PIV, grekdevena vortelemento, sig. "kartilago"; ~ektomio, ~ito, ~odistrofio (feta), ~omo, ~oitin-sulfato, ~olizo, ~omalacio, ~osarkomo
konduk/i (tr), ~o (de stimulo)

kondut/o, ~oterapio, (A. behavioral
th.)
konektiv/a; PIV, ~a histo
konfabul/i (ntr), (A. confabulate),
~ado
konfiguraci/o, (stereokemia
termino)
kongelaci/o, v. "frostovundo" (G.
Erfrierung)
kongenital/a, denaska
kongest/i (tr), PIV, ~o (L.
congestio)
konglomer/i (tr), PIV, ~ato (~ajo),
~igi, ~o
konidiofor/o PIV, (A.
conidiophore)
konioz/o, PIV, (Gr. konia = polvo),
(A, coniosis)
konjug/i (tr), PIV, ~itaj duoblaj
ligoj, ~ita galacido; en

obstetriko: ~ato (anatomia vera
~o, ekstera ~ato, ~ata diametro
ka)
konjunktiv/o, PIV, bulba" palpebra
~o, naĝeja ~ito, printempa ~ito,
kerato~ito
konk/o, PIV, (L. concha), ~otomio
konkav/a, ~aj genuoj (G. X-Heine),
~a lenso
konkrement/o, PIV
konkur/i (ntr), ~o, ~a inhibicio (de
enzima reakcio, A. competitive
inhibition)
konkret/a, ~ajo, ~igi, ~igi
konsci/o, ~i (tr), ~a, ~e, duon~a,
mem~o, sen~o, ~o de malsano
(G. Krankheitseinsicht)
konserv/i (tr), ~ado, ~ativa terapio
konsist/i (ntr), PIV, ~ajo

konsistenc/o, PIV, malmoleco (de tumoro, histo ka)
konstant/o, PIV, ~a, ekvilibro~o (kem)
konstip/o, PIV, (A. constipation), ~a, ~i (tr), ~igi
konstitu/i (tr), PIV, konsistigi, ~o, ~a
konstituci/o, PIV, med (tuto de la korpaj ecoj) = kompleksio, ~a, ~e
konstrikt/i (tr), PIV, angio~a, ~oro
konsult/i (tr), PIV, ~ado, ~ejo (de kuracisto ka)
kontaĝ/i (tr), PIV, ~o, ~a ~aĵo
kontakt/o, PIV, ~infekto, ~a lenso
kontamin/i (tr), ~o, ~ado
kontinu/a, PIV, ~aĵo, . ~eco, ~i (ntr), ~igi

kontrah/i (tr), PIV, (L. contrahere), ~iĝo (mallongiĝo de muskolo), malsat~iĝo (de stomako)
kontraktur/o, PIV, (L. contractus)
kontrakup/o, (F. contiecou, A. counterblow)
kontrast/o, ~i, ~igi, PIV, ~manĝo, ~opakmanĝo (rtg), ~a
ekokardiografio
kontrad-, ~a, ~eco, ~febra, ~graveda, ~indiko, ~inflama
kontrol/i (tr), ~ebla
kontur/o, PIV
kontuz/i (tr), PIV, (L. contundere, A. contuse), ~o, ~ita, ~aĵo, ~makulo
konus/o, PIV, lumriceva ĉelo en retina
konveks/a, PIV, ~aj genuoj (G. O-Beine), ~a lenso

konverĝ/i (ntr), PIV, ~a, ~eco, ~igi,
~a radiado (rtg)
konvertin/o, faktoro VII de sanga
koaguliĝo
konvulsi/o, PIV, (L. convulsus), ~a
rabio
koordin/i (tr), kunordigi
koordinat/o, PIV
KOPRO-, (Gr. kopros = fekaĵo),
~fagio, ~fobio, ~lalio, ~lito,
~porfilino, ~stazo
kopulaci/o, PIV, (L. copulare =
kunigi)
kor/o, PIV, (L. cor), ~a, ~uko (A.
cardiac arch, rtg), ~bato,
~bloko, ~brujo, ~neŭrozo,
~rupturo; batvolumeno, minuta
volumeno de ~o
korako-, PIV, speco de korvo, ~ida
apofizo (L. procesaus

coracoideus), ~brakiala
muakolo (L. m.
corecobicachialis)
kord/o, PIV, ĥordo (L. chorda =
snuro, fadeno), timpana ~o, ~ito
(de voĉaj ~oj) ~otomfo, noto~o
(unua signo de la vertebraro ĉe
embrio)
kordial/o, PIV, (L. cordialis, A.
cordial), trinkaĵo stimulanta
koron
kordon/o, PIV, funiklo
KORE-, (Gr. kore = pupilo),
~diastazio, ~klizio, ~ktazio,
~ktomio, ~ktopio, ~lizio,
~ometro, ~morfozo, ~plastio,
~stenomo
kore/o, PIV, (L. chorea, Gr. chonia
= danco)
koreferaĵ/o, kunlaborita referaĵo

korekt/i (G), ~o (de vidkapablo)
korelaci/o, PIV, ~a koeficiente
koreletiv/a, PIV, ~eco (korelacio)
kori/o, aŭ koriono, (Gr. chorion =
haŭto), ~oida ~ona
gonadotropino, ~onepiteliomo
Korinebakteri/o
koriz/o, PIV, (A. L. coryza), rinito,
nazkataro
korne/o, PIV, ~ito (keratito), ~a
reflekso
korod/i (tr), PIV, (A. corrode)
koroid/o, PIV, ~ito, iriso~ito,
~oretinito
koronari/a, PIV, ~ito, ~aj arterioj
korp/o, flava (lutea) ~o, fremda ~o,
kalzoa ~o, ~a fluajo, ~a pezo,
~opropria (G. korpereigen)
korpulent/a, PIV, (L. corpulentus =
obeza)

korpuskl/o, PIV, (L corpusculum =
korpeto), sanga ~o (ruĝa,
blanka)
korset/o, PIV, ortopedia ~o, gain~o
korteks/o, PIV, kortiko
kortik/o, PIV, ~a, ~osteroideo,
~oterapio, ~otropa, ~otropino,
~a video
kortizol/o, ~no, PIV
korugaci/o, Br, (A. corrugation),
haŭta krispigo, anat, ~anta
muskolo (m. corrugator
supercilii)
kosm/o, PIV, ~a, ~ologio, ~onaŭto,
~onaŭtologio, ~ošipo
(sputniko), ~aj radioj
kosmetik/o, PIV, (Gr. kosmetikos)
kosmetologi/o .
((kosto v. ripo))

kotiledon/o, PIV, lobeto de
placento (alie botanika termino)
kov/i (tr), PIV, ~ado (inkubacio),
~ilo
kovalent/o, PIV, ~a ligo(aŭ ligilo)
kraĉ/i (ntr), PIV, ~o, ~aĵo, el~i (tr)
krak/i (ntr) PIV, ~eti (G. knistern),
~etigi
kramf/o, PIV, klona, tono, skribista
~o
krani/o, PIV, ~a bazo, haŭto,
aponeŭrozo, kesto, sturo;
~ektomio, ~ofaringiomo,
~ologio, ~ometrio, ~osinostozo,
~oskizo (~lisuro), ~ostenozo,
~otabeso, ~otomio, ~otraborilo;
~aj ostoj: temporaloj, parietaloj,
malsupraj nazkonkoj,
lakrimaloj, nazaloj, maksiloj,
zgomoj, palatoj, okcipitalo,

sfenoido, fruntalo, etmoido,
vomero, mandiblo, hioido
kraĉsindrom/o, PIV, (A. crush
synd.)
krater/o, PIV, ~forma ulcero
kraŭroz/o, (Gr. krauros = seka),
skleroziĝo (de vulvo, anuso), Br
kravokrav/o, (A. craw-craw), Br,
vario de afrika haŭta malsano
kraz/o, PIV, (A, L. crasia), sanga
~o
kreatin/o, (Gr. kreas = karno), ~ino,
~kinazo
kreatore/o, ekzisto de nedigestitaj
muskolaj fibroj en fekaĵo
Krebsa cikl/o, bk, (A. ankaŭ TCA-
cycfe)
kremaci/o, PIV, ~i (tr) ~ejo
(krematorio)

kremaljer/o, Br, (F. crémaillère) (de mikroskopo ka)
kremastr/o, (L. m. *cremaster*), ~a reflekso
krenat/a, (L. *crenatus*, A. *crenated*, notched)
krenocit/o, krenata eritrocito, ~ozo
kreno-, (Gr. *krene* = fonto), ~logio, ~terapio (balneoterapio)
kreozot/o, PIV
kresk/i (ntr), ~o, ~ado, ~halto, ~hormono (A. growth hormone), plen~ulo
krest/o, PIV, (L. *crista*), haúta, mitokondria, osta ~o
kreten/o, PIV, (F. *cretin*), ~ismo
krev/o, PIV, (A. crevice, L. crepare), ~i (ntr)
krezol/o, PIV, metilfenolo (CH₃C₆H₄OH)

cribr/i (tr), PIV, (A. *cribrum*, A. sieve), ~ilo, ~iloforma lameno (L. *lamina cribrosa*)
krik/o, PIV, (Gr. *krikos* = ringo), ~oida, ~ofaringa muskolo (L. m. *aicopharyngeus*), ~oida kartilago (L. *cnrtilago cricoidea*) "krio de kato"-sindromo, (F. cri du chat syndrome)
krio-, (Gr. *kryos* = malvarmo), ~analgezio, ~biologio, ~gena, ~globulinemio, ~proteinemio, ~skopio, ~terapio
kripl/a, PIV, (G. *krüppelig*), ~ulo KRIPTO-, (Gr. *kryptos*, L. *crypta* = kašita, nekonata), ~gena (nefrozo), ~geneza, ~ftalmio, ~koko, ~menoreo, ~rkismo, ~toksino, ~tuberkulozo

krisp/o, PIV, (A. crispation), ~a,
~igi, ~îgi
kristal/o, PIV, ~a, ~ajô, ~igi, ~îgi,
~oido, ~a lenso = kristalino,
~urio
kristalin/o, PIV, okula lenso
Kristmas-faktor/o, t: IX en
    sangokoeguliĝo, (Christmas)
kriz/o, PIV, ~a, ~agô, ~eco, ~igi, ~a
    tempo
krizalid/o, PIV, (L. chrysalia) pupo
krom/o, kem. elemento (Cr), kalia
    ~ato (K_2CrO_4) kalia
    bi(di)~ato($K_2Cr_2O_7$), ~atina
    ĉelo, ~afinomo
KROM/O-, hromo-, (Gr. chroma,
    chromatos = koloro), ~ata
(PIV), ~atikn, ~ntino,
~atinolizo, ~atismo, ~atoforo
(melanocito) ~atograffro,

~ntopafmetro, ~oblasto, ~ofi/a,
~ofoba, ~oforo, ~ogeneza,
~ohidrozo, ~olizo, ~ometro
~ometrio, ~omikozo, ~opara,
~oprotelno, ~optometro,
~osomo, ~oterapio, hiper~io,
hipo~o, sen~o, meta~io
    (meta~atismo, meta~azio)
kron/o, PIV, (L. corona, A. crown),
    ciliara, denta, glana, morta,
    sebona, venera ~o
KRON/O-, hrono-, PIV, (L.
    chronos = tempo), ~aksio (fiz),
    ~ografo ~ologio, ~ometro (A.
    stop watch) ~otropa,
    ~otropismo
kronik/a, PIV (A. chronic),
    longedaŭra
krop/o, populara esprimo por
    strumo; ~ulo

kruc/o PIV, (L. crux, A. cross), ~a
(incizo), ~i (tr), ~iĝinta,
~oforma; inter~iĝo (L.
decuasatio), ~fajre radiado (rtg,
A. cross-firing irradietion)
krud/a, ~a fibro, graso, proteino
(nut)
kruor/o, PIV, (L. cruor),
sangokoagulaĵo
krup/o, PIV, (A. croup)
krur/o, PIV, (L crus, crura = G.
Unterschenkel), ~bloko
krust/o, PIV, (L. crusta, G. Kruste),
lakt~o (A. milk crust,
halitmalsano de bebo)
KSANT/O-, (Gr. xanthos = flava),
~elasmo (de okulo), ~odermo,
~okromio (A. xanthochromia),
~omo, ~omozo, ~oproteino,
~opsiq ~opterino, ~osarkomo

ksen/o, PIV, (Gr. xeno = fremda),
korpoftemdajo, anti~o
(antikorpo), ~ofobio, ~ogenia,
~grefto
ksenon/o, PIV, kem. elemento (Xe)
KSERO- (Gr. xeros = seka),
~dermo, ~ftalmio ~stomio, ~zo
(de korneo ka), ~radiografio
KSIF/O, PIV, (Gr. xiphos = glavo),
~oida proceso (ksifido),
~oidito, ~oidinio, ~opaĵo
(duobla monstro kun kuniĝo de
sternumoj, Br)
ksilen/o, PIV, (orto~, meta~, para~)
dimetilbenzeno, C₆H₄ (CH₃)₂
kuboid/o, ~osto (L os cubofdcum),
~ĉelkancero
kubut/o, PIV, (L. cubitus = A.
elbow), ~a artiko

kuf/o, PIV, (A. coif, F. coiffe, G. Kuffe), fragmento de membranoj, kiuj iafoje kovras la kapon de novnaskito en la momento de elpelo

kulmin/o, PIV, (L cuhnen), kulminacio

kulomb/o, PIV, (Coulomb, franca fizikisto)

kultur/o, ~i (u), PIV, bakteria ~o, korpa ~o

kumis/o, PIV

kumulus/o, (L. cumulua), ovaria ~o (L. cumulus oophorus)

kuniĝ/o, ~i (ntr), sekса ~o, ~emeco (L. affinitas), mal~o (disiĝo)

kunkudr/o, suturo, ~i (tr)

kunprem/i (tr), cerbo~o, mjelo~o

kunten/i (tr), ~a (erupcio), ~igēnta (A. coherent)

kuntir/i (tr), ~o (L. convactio, G. Zusammenziehung), Br, ek~o, ~ado, ~ip (kontrahiĝi) ~bleco (A. contractibility)

kuperoz/o, PIV, rozacea akno

kup/o, PIV, (A. cupping-glass)

kupl/o PIV, (L. copula, A. couple), ~i (tr), ~ado, ~ilo (A. coupler), mal~ilo (A. uncoupler)

kupoks/o, PIV, kaŭpokso (A. cowpox)

kupr/o, kem. elemento (Cu), ~ika klorido ($CuCl_2$), ~oza klorido ($CuCl$)

kupul/o, PIV, anat, (L. cupula), radiusa ~o, koklea ~o

kur/i (ntr), PIV, re~anta (febro)

kurac/i (tr), PIV, (L. cura), ~o, ~ado, ~ato, ~ebla, ~eblo, ~eo,

~ilo, ~isto, ~servo, best~isto (veterinaro)	kvant/o, PIV, morbo~, morto~, nasko~o
kurar/o, PIV ~ino, ~izo	kvantum/o, PIV, ~mekaniko, ~nombro, ~teorio, energi~o
kuret/o, PIV, ~i (F. curette), ~ado (F. curettage)	kvaranten/o, PIV, (A. quarantine)
Kuri, PIV, (Curie), ~terapio (radiumterapio)	kvarĝemel/a, ~aj korpoj (L. corpora quadri~gemina)
kurvatur/o, majora k minora ~o	kvartan/a, PIV, ~a febro (malario)
kuspid/o, PIV, bi~a, tri~a valvo	kvaternar/a, PIV, ~a amonia bazo (A. quaternary ammonium base)
kutikl/o, PIV	kvašiorkor/o, (A. kwashiorkor)
lutireakci/o, PIV, haŭta reakcio	kvintan/a, ~afebro (L. febris quintana)
kvadrat/a, PIV, ~o, ~i (tr), ~igi	kvocient/o, PIV, (A. quotient), spirada ~o
kvadriceps/o, PIV	kvotidian/a, (A. quolidian = ciutaga) (A. RQ)
kvadriplegi/o, parezo de ĉiuj kvar membroj	
kvalit/o, PIV, (A. quality)	

L

lab/o, ~enzimo, ĉimozino, (A. rennet, rennin, chymosin)
labi/o PIV, (L. labia), ~o majora, minora
labil/a, nestabi/a, termo~a
labirint/o, PIV, (de interna orelo), ~ito, membrana, osta ~o; ampo/o, duonciklaj kanaloj, endolimfo, peritimfo, kokleo, saketo (L. saccutus), utrik/o, vestiblo
labor/o, PIV, ~i (ntr), ~atorio, ~nekapablo, ~sekureco, kun~i, kun~ado, kun~anto
lac/a, ~eco, ~igi, ~igî, ~igêmo, tro~igô
lagoftalm/o, PIV, (Gr. lagos = leporo), lepor~okulo, ~eco

lakmus/o, PIV, ~a papero, kem lakrimal/o, PIV, (L. lacrima = larmo), larma osto (L. os lacrimate)
lakrimoz/a, ofte ploranta
laks/o, PIV, ~a (L. laxus = loza), ~iga, ~igilo, kontraŭ~a drogo, mal~o (konstipo)
lakt/o, PIV, (L. lac), ~i, ~ado, ~ajo, ~agogeo, ~albumino, ~ata acido, ~azo, ~ealo (A. lacteat), ~obacilo, ~odensometro (~ometro), ~odukto, ~ofebro, ~oflavino (malnova nomo de riboflavino, vitamino B2), ~ogeno hormono(prolaktino), ~oglobulino, ~okrusto (L. crusta lactea), ~eca, ~oreo, ~ozo,

bovina ~o, buter~o, daūra ~o,
homa~o, pulvorigita ~o,
sen~acio, senkremigita ~o
laktam/o, kem. intramolekuta
    anhidrido (amido) de
    aminokarbonacido
laktim/o, kem. enolforma izomero
    de laktamo
lakton/o, kem
lakun/o, PIV, (L. lacuna)
lam/a, PIV, ~i (ntr), ~ulo
lamblí/o, PIV ~ozo
lamen/o, PIV, (L. lamina), kribrita
    ~o, ~ektomio
laminari/o, PIV, ~a buôjo
lancet/o, PIV
lancin/i (ntr), PIV, ~ado, ~a doloro
    (A. lancinating pain)
lang/o, PIV, (L. lingua), ~a korpo,
    pinto, radiko, rando, ~ofrenu/o,

~okovrajo (A. fur, coeting, G.
Zangenbelag); gustoburôno (L.
caliculusgustatorius), ~opapiloj:
filiforma (fadenoforma),
foliosimi/a, fungoforma, valata
(L. vallata), konusa; frago~o (A.
strawberry tongue), fianâga faldo
(L. plica imbriala)
lanolin/o, PIV
lanug/o, PIV, (L)
LAPARO-, (Gr. lapar = lumbo,
    flanko, abdomeno),
    ~enterostomio, ~enterotomio,
    ~gastrostomio, ~gastrotomio,
    ~skopio, ~tomio
lapis/o, PIV, (L. lapis = štono)
lard/o, PIV, porka graso
LARING/O-, (L. larynx), ~a adito,
    kavo, prominenco (Adama
pomo); epigloto, gloto,

voĉapliko; ~aj kartilagoj:
aritenoida, epiglota, kojnoida (L.
cuneiformis), korneta (L.
corniculata), tiroida (L.
thyroidea), krikoida (L.
cricoidea), tritikoida (L.
triticea); ~ito, ~ismo, ~ologio,
~ologo, ~oskopo, ~ospasmo,
~ostenozo, ~otomio
larm/o, ~i (ntr), PIV, ~ado,
~odukto, ~osto; ~a kanaleto,
glando, lageto, punkto, sako;
~iga gaso
larv/o, PIV
Lasa febro, (A. Lassa fever), virusa
malsano en Afriko
laser/o, PIV, (A. laser), ~radioj,
~spektroskopio
latent/a, PIV, (L. latens = kaŝita),
~a infekto, ~periodo

lateral/a, anat, flanka
latirism/o, PIV, (A. lathyrism,
lupinosis)
latisim/o, PIV, (L. latissimus = plej
larĝa), ~a muskolo (de kolo,
dorso)
LATS, longeaganta
tiroido~slimulatoro
lav/i (tr), (F. laver), ~o, ~ado
(irigacio) (de stomako, veziko
ka)
lazaret/o, PIV, (A. lazarette)
LCAT, lecitino: kolesterolo-
aciltransferazo
LDH, laktato~-dehidrogenazo
LDL, (A. low density lipoprotein)
leg/o, ~a medicino (jurmedicino)
leiomiom/o, (Gr. leios = glata)
Leišmani/o, PIV, (A. Leishmania),
~ozo

lektin/o, (A. lectin)
lemnisk/o, PIV, anat, (L.
    lemniscus), laterata, meza,
    spina, triğemina ~o
lens/o, PIV, cilindra, divergâ,
    duonkonkava, konkava,
    konveksa, platkonveksa, sfera
    ~o; ~a kapsuto, ~a nukleo,
    ~oforma (L. lenticularis),
    ~ometro, kontakt~o
lentug/o, PIV, (L. lentigo, A.
    freckle)
leontiaz/o, (A. leontiasis)
lepor/o, ~lipo (A. harelip, G.
    Hasenlippe, Hasenscharte)
lepr/o, PIV, (A. leprosy, Gr. lepra),
    Hansena malsano, ~a, ~ido,
    ~omo, ~u/o, ~ulejo; makula,
    nerva, tuberoza ~o

lepto-, (Gr. leptos = maldika),
    ~cefalo, ~citozo, ~meningito
leptospir/o, ~ozo
leptotrik/so, ~ozo
letal/a, PIV, (A. lethal, G. letal), ~a
    dozo, ~a geno, ~eco, ~ito (L.
    lethalitas, A. lethality, G.
    Letalitat)
letargi/o, PIV, (A. lethargy), ~a
lećin/o, unu de aminoacidoj, PIV
LEŪK/O-, PIV, (Gr. leukos =
    blanka), ~emio, ~ocito,
    ~ocitemio, ~ocitolizo,
    ~ocitopenio (~openio),
    ~ocitozo, ~odermio,
    ~odiapedezo, ~oplakio
    (~oplazio), ~olizino, ~olizo,
    ~omanio, ~omelanodermio,
    ~ometrio, ~omjelito, ~omo (de
    korneo ka), ~onitio (A.

~onychia), ~opoezo, ~opsino
(A. visual white), ~oreo (blanka flava), ~otomio (de cerbo),
~otrikio (blankaj haroj), ~ozo
leŭkoverin/o, (A. citrovorum factor, folinic acid)
lev/i (tr), PIV, (L. levere), ~atoro
(anusa, bušangula, skapola ka)
levizit/o, (A. lewisite), venena gaso
levuloz/o, alia nomo de fruktozo,
PIV
lez/o, PIV, (A. lesion), ~i (tr), ~a
LH, luteiniga hormono
liaz/o, (A. lyase) (enzimo)
liber/a, PIV ~a energio, finiĝo (de nervo), grasacido klorida acido
(de stomako); ~a radikalo (kem)
libid/o, PIV, (L)
lien/o PIV, (L. lien, A. spleen), ~ito

lig/i (tr), PIV, ~a energio, ~ando
(kem), ~ilo (kem. A. bond),
dis~i; prem~ilo
ligament/o, PIV, (L. ~um), ~a
ligatur/o, PIV, (L. ~a)
ligaz/o, (A. ligase), speco de
sintetazo
ligna karbo, (A. charcoal)
likantropi/o, (A. lycanthropy)
liken/o, PIV, (A. lichen), ruĝa plata
~o, simpla bronka ~o (Vidal)
likv/a, PIV, ajo, ~igi, ~iĝi, ~o,
cerebrospina ajo
limb/a, (L limbus = rando), ~a
sistemo (A. limbic system, fiz)
limdekstrin/o, (A. limit dextrin, bk)
limf/o, PIV, ~a, ~adenektomio,
~denito, ~adenografi/o,
~adenomo, ~adenozo,
~angiomo, ~angito, ~atismo,

~atulo, ~oblastomo, ~ocito,
~ocitozo, ~oedemo, ~ogena,
~ogramulomo, ~oida, ~omo,
~ontatozo, ~onodo, ~openio,
~opoezo, ~oragio (~oreo),
~osarkomo, ~ovazo,
~ovazektazio (~angiektazio)
((lingua L. v. lango))
lingul/o, cerebela, mandibla ~o
liniment/o, PIV, ŝmirajo
lini/o, blanka, nigra ~o (L. linea
alba, nigra)
linit/o, (A. L. limitis, Gr. linon =
teksaĵo, membrano)
linoleat/o, ~a acido (p. linoleic
acid)
linolenat/o, PIV ~a acido (A.
linolenic acid)
liofiliz/i (tr), (A. lyophilize), ~ado
(~acio) (A. freeze-drying)

lip/o PIV, (A. lip, L. labium), ~a,
~angu/o, ~haro lepor ~o; v.
ankaŭ heil/o
LIP/O, (Gr. lipos = graso), ~azo,
~emio, ~ido, ~idperoksid/o,
~idozo, ~oata acido (tioktata
acido, A. lipoic acid, thioctic
acid), ~oato, ~oatro io,
~odistrofio, ~oido, ~ofibromo,
~ofuscino, ~ogenezo,
~okondro-distrofio
(gargoilismo), ~okromo, ~olizo,
~omiksomo, ~omo, otropa,
~ozitolo (fosfatidil-inozitolo),
~urio
lipotimi/o, PIV, (A. lipothymia)
lisin/o, PIV, pref. lizino
(aminoacido)
lisol/o (L. lysolum), pref lizolo
(antisepsaĵo)

listeri/o, (L. Lysteria), genro de bakterio
liti/o, PIV, kem. elemento (Li)
lisp/i (ntr tr), PIV; (A. fisp, C. lispeln)
LIT/O-, (Gr. lithos = štono), ~iazo (~ozo, Br). ~iazuto, ~olabo (A. litholabe, litotenilo), ~olapaksio, ~olizo, ~otomio, ~opediono, ~oskopo, ~otricio, ~otripsio, ~urio
tived/o PIV, (L), haüta makulo pro kongesto, ~a (A. livid)
livoğir/a, kem. maldekstren-ğira (A. levorotatory, levogyrous), pref. levoğira
lizergat-acida dietilamido (LSD), halucinogeno
LIZ/O-, PIV, (Gr. lysis = loziço, lozigo), ~ofosfolipazo,

~ofosfolipido, ~olecitino, ~osomo, ~ozimo; aüto~o, cito~o, elektro~o, hemo~o, hidro~o, nukleo~o
lizin/o, (A. lysine), lisino (PIV)
lob/o, PIV, (L. lobus, Gr. lobos), ~a, ~eto, ~ektomio, ~otomio, bi(aüdu)~a, inter~a
lobeli/o PIV
lofotrik/o, (L Lophotrichea), grupo de bakterioj
logaritm/o, PIV
logoklon/o, (Gr. logos = vorto), (A. logoclonia)
logore/o (A logorrhea, cluttering speech)
loki/o, PIV, (A. L. lochia, Gr. lochos = akušo), blanka, flava, ruğâ, sereca ~o, ~ometro
lokaliz/i (tr) PIV

lokal/o, PIV, ~a edemo, inflamo ka
lok/o, PIV, ~iĝi, de~iĝo, trans~iĝo
longisim/o, PIV, plej longa
muskolo (cervika, dorsa, kapa,
toraka)
longitud/o, PIV, ~a = laŭlonga
look/o, PIV, Br (F. looch),
siropsimila drogo
lordoz/o, PIV, (Gr. lordosis =
malantaŭenkurbiĝo
L-organismoj, L-formaj bakterioj
loz/a, PIV, (A. loose), ~igi, ~sultro
(A. loose shoulder)
lubrik/i (tr), PIV, (L. lubricus, A.
lubricate), ~o, ~aĵo
lucid/a, PIV, (A. lucid = mense
klara), ~a intervalo (de
psikopato)
lues/o, sifiliso, PIV

luksaci/o, PIV, (L. luxatio), ~i(tr),
duon~o, denaska koksa~o,
posttraŭma~o, sub~o
lum/o, PIV, (L. lumen = A. light).
~a, ~eco, ~igo (rekta, malrekta),
~kondensilo ~iga kesto (por rtg
filmo), ~ikromo, ~ineski (ntr),
~istero/o, ~sento, ~stopfermita
trapastruo (rtg, truo inter
laborejo k rivelejo)
lumb/o, PIV (L. lumbus);
algio(~ago), ~alizacio, ~otomio,
~a punkturo, ~a vertebro
lumen/o, PIV. (L. lumen = A.
light), l. unuo de lumenergio, 2.
interna spacode dukto, arterio
ka (G. Lumen)
luminal/o, fenobarbitalo; gardenalo
(PIV)

lun/o, (L. luna), duon~o (blanka makulo ĉe la bazo de la ungo), ~osto (A. lunar bone), duon~a ganglio (L. ganglion semilunare)
lunat/o, PIV, (L. os lunatum. A. lunar bone)
lunatik/o, PIV, somnambulo (L. somnus = dormo, ambulare = piediri)
lupe/o, PIV, (G. Lupe; F. loupe)

macer/i (tr), PIV, ~ado (L. maceratio), ~aĵo
maĉ/i (tr), PIV, (F. macher), ~ado, ~muskolo (G. Kaumuskel), re~o, re~ulo

lupinoz/o, (A. lupinosis), toksigo pro lupino
lupus/o, PIV, (L. lupus = lupo), eritematoda ~o, vulgara ~o, ~okarcinomo, lupomo (~a tumoro)
lute/a, PIV, (L. luteus = flava), ~a korpo, graveda ~a korpo, ~iniga hormono (LH), ~ino, ~otropa hormono (prolaktino, LTH)

M

madaroz/o, (A. madarosis), (Gr. madaros = senhara), patologia elfalo de okulharoj k(aŭ) brovo madura piedo, funga malsano en Hindujo (maduramikozo)
magnet/o, PIV, ~ismo, ~izi (tr), ~a elektronmikroskopo, ~a kampo,

elektro~a fluometro, ~a kirlilo
(A. magnetic stirrer)

magnez/o, PIV, oksido de
magnezio (MgO)

magnezi/o PIV, kem. elemento
(Mg)

maj/or/a, PIV, anat, pli granda el 2
ajoj

MAKRO-, (Gr. makros = granda),
~biotiko, ~biozo, ~cefalio
(~cefalo), ~cito, ~cita anemio,
~daktilio, ~fago, ~gamelo,
~gametocito, ~genitosomio
(pineala), ~glilio (astrocito),
~globulino, ~gloseco, ~heilio,
~langeco, ~konidio, ~melio,
~molekulo, ~psio, ~skopo

maksil/o, PIV, (L. maxilla), ~a
sinuso

maksimum/o. PIV, (L. maximum),
~a, ~e permesebla dozo (MPD)

makul/o, PIV, (L. macula), ~a,
~ohava, ~ozo; akustika, atrofia,
flava (de voĉa kordo), lutea (de
okulo), saketa (L. macula
saceuli), utrikula (L. macula
utriculi) ~o; ~ita emajlo (A.
mottled enamel)

makzel/o, PIV

malabsorba sindromo

malaci/o, (Gr. malakia = moleco),
encefalo~o, meningo~o,
osteo(osto)~o, sklero~o

malakoplaki/o, (Gr. malakos =
mola, plax = platajo) (A.
matacoplakia)

malari/o, PIV, ~ologio, ~oterspio
(de neŭrosifiliso ka)

malakita verdaĵo, PIV, (A.
malachite green)
malat/o, ~a acido (A. malic acid)
malavantaĝul/o, tiuj, kiuj havas
handikapon.
maldikatavola kromatografio (A.
thin-layer chromatogcaphy)
male/o, PIV, (L. malleus = martelo)
maleat/o, ~a acido (A. maleic acid)
maleol/o, PIV, (L. malleolus)
malform/o, ~ado (A. ~ation), ~iĝo,
~aĝo
malgras/a, ~eco
malign/a, PIV, (L. malignus =
malbona dispozicio), ~eco, ~a
tumoro
mallumadaptad/o, (A. dark
adaptation)
malnutr/o, ~ado (A. malnutrition)

malonat/o, ~a acido (A. malonic
acid)
malsan/o, ~a, ~ulo, ~ulejo,
~okonscio
malsat/o, ~a sento, ~i (ntr), ~iĝi
malŝarg/o, (A. discharge, G.
Entladung)
malspritec/o, imbecileco
malt/o, PIV, ~azo, ~ozoo. ~supo
mam/o, PIV, (L. mamma), ~a
glando, ~algio, ~areolo,
~ektomio, ~karcinomo, ~nutri
(tr), ~ografio, ~otropino (LTH),
~pinto, ~suĉi (tr), ~suĉigi, ~ulo,
~zono (F. brassiere), de~igi,
de~ito
man/o, PIV, ~artiko, ~dorso, ~flego
(manikuro), ~kavo, ~plato; ~
premo, ~radiko, bul~o,
maldekstra~a, maldekstra~ulo

mandibl/o, PIV, (L. mandere = maĉi)
mandren/o, (F. mandarin), PIV
mangan/o, kem. elemento (Mn), kalia per~ato (KMnO_4), PIV
manĝ/i (tr), PIV, (F. manger), ~aĵo, ~ebla, ~egulo, ~centro (fiz, A. feeding center, apetitocentro), ĉion~anta (A. omnivorous), ~materialo
mani/o, PIV, ~a, ~a-depresia psikozo; oni ankaŭ uzas ĝin ĉe vortfino: klepto~o, megalο~o ktp
manipul/i (tr), PIV, ~o, ~ado, ~atoro (~ilo)
mankomalsan/o, (A. deficiency disease)
manometr/o, PIV, (Gr. manos = maldika)

manoz/o, (A. mannose), unu de heksozoj
manubri/o, anat. (L. ~um = tenilo)
MAO, monoamin-oksidazo
mar/o, PIV, (L. mare), ~bano, ~malsano, ~terapio (talasoterapio, Gr. thalassa = maro)
marasm/o, PIV, (Gr. marasmos = konsumi)
marihuān/o, PIV, (hispane, marijuana)
marmorost/o, (A. marble bone), ~a malsano
marsupializ/o, Br, (A. marsupialization, L. marsupium = veziketo), unu de la operaciaj teknikoj
martel/o, (L. malleus), PIV, maleo

mas)o, PIV, leĝo de ~ago (A. law of mass action), ~spektroskopio, ~spektrometro (mezurilo de molekulamaso)
masaĝ/o, PIV, ~i (tr), ~isto
maseter/o, PIV, (L. m. masseter)
mask/o, ~i (tr), PIV, ~ita depresio
maskl/o, PIV, ~a (virseksa), ~iĝo
masofiism/o, PIV, ~ano (masofiisto)
mast/ito, (Gr. mastos = brusto), peri~ito, ~odinio (mamalgio), ~oidito, ~opatio
mastĉel/o, (G. Mastzelle), mastocito
masturb/i (tr), PIV, sin ~i, ~ado
materi/o, PIV, ~alo
matriks/o, (A. matrix)

matur/a, PIV, (L. maturus), ~eco, ~igi, ~iĝi, ~ulo, ~a lakto, fru~a, frua ~iĝo, tro~a naskito
meat/o, PIV, (L. meatus = vojo), ekstera orela ~o, nazaj ~oj
meĉ/o, PIV, speco de sorba materialo por dreni kavon, vundon, (A. wick, G. Wieche)
medi/o PIV
medial/a, (L. medialis), pliproksima al mediana plano
median/a, PIV, (L. medianus), ~o, ~a nervo, vejno, letaldozo
mediastin/o, PIV, ~a, ~ito
medicin/o, PIV, ~a, ~isto, intema ~o, jur~o; labor~o, sociala ~o, sport~o
medikament/o, PIV, kuracilo, medicinajo, drogo
medium/o, PIV

medol/o, PIV, (L. medulla),
adrenala, osta (flava, grasa) ~o;
~ektomio, ~ito, ~oblasto,
~oblastomo, ~ocito (~oêlo),
~ofibrozo, ~omo, ~opatio,
ost~ito, ~ozo
mega-, (Gr. megas = granda) PIV,
~cefalio, ~cekumo, ~kaciocito,
~kojlo, ~vitaminterapio; ~ ciklo,
~julo, ~ volto ktp
megal/o-, PIV, (Gr. megale =
granda), ~blasto, ~cito, ~citozo,
~daktilismo, ~eritemo, ~gastrio,
~hepato, ~manio, ~peniso,
~skopo, ~timuso,
-megalio, sfs, akro~, cefalo~,
hepatonefrokardio~ ktp
Mejbomaj glandoj, PIV, (Meibom,
germana medicinisto),
mejbomito (A. meibomitis)

mejoz/o, PIV. (A. meiosis)
mekani/ko, PIV, ~ka,
~smomekoni/o, PIV, (L.
meconium)
melan/o-, (Gr. melas = nigra),
~emio, ~ino, ~ismo, ~oblasto,
~oblastomo, ~ocito, ~odermio,
~oforo, ~okarcinomo, ~omo,
~osarkomo, ~otropino, ~ozo,
~urio
melanĝer/o, (F. melangeur)
melankoli/o, PIV, ~a, ~u/o,
(melas+chole nigra galo)
melatonin/o, hormono de pineala
korpo
melen/o, PIV, (Gr. melas = nigra)
melioidoz/o, pseŭdomeleo (A.
pseudoglanders)
melitokokoz/o, PIV brucelozo
(pro "Brucella melitensis")

membr/o, PIV, supra ~o (brako),
malsupra ~o (gambo)
membran/o, PIV, muk~o, pseŭdo~o
memmortig/o, PIV. (A. suicide)
potencialo~
memvundad/o, (A. automutilation,
G. Selbstverleuung)
menadion/o, vitamino K₃ aŭ
menakinono
menark/o, (Gr. men = monato,
arche komenco), (A. G.
Menarche)
MENING/O-, PIV, (L. meninx =
memblano), ~ismo, ~ito,
~okoko, ~omo (~ismo)
menisk/o, PIV, (Gr. meniskos =
krescento)
menopaž/o, PIV, (Gr. men =
monato, pausis = česiĝo)
menoragi/o, (A. menorrhagia)

menoralgi/o, (A. menorrhalgia)
mens/o, PIV, (L. mentes), ~a, ~e,
~a ago, ~malsano, ~ostato
menstru/o, ~a, PIV, inter~a, post~a,
pre~a fazo; aldona, anstataŭa,
frua, senovulada, unua ~o,
~ofaciliga (drogo)
ment/o, PIV, ~a oleo, ~olo
mental/a, (L. mentalis), ~ito (A.
mentality)
menton/o, PIV, (L. mentum),
duobla ~o, ~bendo
meralgi/o, Hr, (Gr. meros =
femuro)
merg/i ltrl, PIV, ~iĝi, ~osistemo
(mikroskopia), el~iĝa punkto de
nervo (F. point d'emergence
d'un nerf)
mericism/o, (A. merycism)
merokrin/a, (A. merocrine)

merologi/o, parto de anatomio
merozoit/o, (A. merozoite)
mes/o-, PIV, sciencia prf, sig
"mesentero (mesoo) rilata al iu
organd'; oappendico, ~entero (A.
mesentery), ~okojlo, ~ogastro,
~onefro
mesaĝul/o, (A. messenger), ~o-
RNA (mRNA, bk)
MET/A-, prf, (Gr. meta = ŝangiĝo,
trans, posta), ~abolo, ~afazo,
~afazo, ~akromazio, ~amero,
~amorfozo, ~aplazio,
~aproteino, ~apsikio,
~arodopsino, ~astazo, ~astabila,
~atarso (L metatarsus); kem,
PIV (orto, meta, para)
metaloprotein/o
metanol/o, PIV, metilalkoholo, ~izo
(kem)

meten/o, PIV, metileno (-CH₂-)
metencefal/o, PIV
meteorism/o, PIV
methemoglobin/o
metil/o, PIV, ~a grupo, ~igado (A.
methylation)
metilen/o, PIV, ~a grupo, (-CH₂-)
metilenblu/o, PIV
metionin/o, S-adenozil~o (bk)
metioninsulfoksid-o-reduktazo
mez/o-, PIV, 1. sig "meze de ioj";
~arlerio, ~arteriito, ~encefalo,
~o-aortito, ~oblasto, ~otelio,
~oteliomu, ~otrono, ~ovejno; 2.
en kemio, optike ne aktiva
izomero pro interna kompenso,
ekz. ~obilirubino, ~o-inozitolo
(pref. mio~inozitolo), ~o-
tartrato

MI/O-, (Gr. mys = muskolo),
~algio, ~astenio (grava),
~ataksio, ~atonio, ~oalbumino,
~oatrofio, ~oblasto, ~odlnio,
~odistonio, ~odistrofio,
~oedemo, ~ofasciito, ~ofibrilo,
~ofibromo, ~ofibrozo,
~ogelozo, ~ogeno, ~oglobino,
~oglobulinorio, ~ografo,
~okardio, ~okardiito,
~okardiogramo, ~okinazo
(adenilato-kinazo),
~okanezimetro, ~oklono,
~olipomo, ~olizo, ~ologio,
~omatozo, ~omektomio,
~ometrio, ~omo, ~oneūra,
~opatio, ~osarkome, ~otonio,
~otropa, ~ozino, ~ozito,
akto~ozino

miasm/o, PIV, (A. miasm, Gr.
miasma)
micet/o, PIV, (Gr. mykes = fungo);
~ozo, ~omo pieda (madura
piedo)
midriaz/o, PIV, (Gr. mydriasis),
~iga drogo
((myelo- v. mjelo, medolo))
((myelomo v. medolomo))
migren/o, PIV, (A. F. migraine, Gr.
hemikrania)
migr/i (ntr), PIV, (L. migrare =
vagi), ~anta reno, lieno
mijoz/o, PIV, (A. myiasis, Gr. myia
= mušo), afekcioj, kaŭzataj de
diversaj mušoj aŭ iliaj larvoj
mikci/o, (A. miction), urinado

mikomicet/o, PIV, (L.

Mycomycetes)

mikoplasm/o, (A. mycoplasma)

mikotoksoz/o

mikotoksin/o

mikoz/o, micetozo, PIV

miks/i (tr), PIV, ~ita nutrado (de suĉinfano)

MIKRO-, (Gr. mikros =

malgranda), ~analizo, ~bicido,
~biologio, ~biologo, ~bo,
~bodetrua, ~cefalio, ~cito,
~daktitio, ~embolo, ~fago,
~fakio, ~farado (10^{-6} farado),
~gramo, ~litro, ~metro, ~molo,
~ftalmio, ~glio, ~koko,
~konidio, ~melio, ~ondo,
~organismo, ~peniso, ~psio,
~skopio, ~skopo, ~somo,
~sporo, sporozo, ~tomo,

~tubeto (aŭ mikrotubulo), ~viloj

(A. microvilli), kontraŭ-~ba,
sen~bigi (tr)

miksedem/o, PIV, (A. myxedema)

miksom/o, PIV, ~atoz/o

miksosarkom/o

miksovirus/o

mikstur/o PIV, miksaĵo el tre efikaj drogoj

mili-, prf, sig 10^{-3} , PIV, ~ampero,

~baro, ~ekvivalento, ~gramo

~litro, ~metro, ~mikrono (10^{-9}),
~molo ktp

miliar/a, PIV, (A. miliary), ~a

erupcio, febro, tuberkulozo

miliari/o (F. milium = milio),

sudamino(j); kristalina ~o (L.
sudamina crystallina)

militedem/o, (A. war-edema, G.
Kriegsodem)

militneŭroz/o
milium/o, Br, (A, L. milium, F.
    acné miliare)
mineral/o, PIV, ~a, ~igi, ~a akvo,
    ~a oleo, ~okortikoido
minimum/o, PIV, ~a eritema dozo
minor/a, PIV, la pli malgranda el du
    aferoj, ~a epilepsio, koreo
minut/o, ~a ventolado lde pufmo,
    spira ~a volumeno), ~a
    volumeno (de koro)
miop/a, PIV, ~io (Gr. myein =
    fermi, ops = okulo; io =
    malsano), ~eco, ~u/o, mal~a
    (hipermetropa); aksa, kornea,
    lensa, nuklea, refrekta ~io
mioz/o, PIV, mallarĝiĝo de la
    pupilo, = iga
miracidi/o, larvo de trematodo

miring/o, PIV, (L. myringa =
    membrana tympani), ~ito,
    ~oskopo, ~otomio, ~oplastio
misofili/o, (Gr. mysos = malpuraĵo)
misofobi/o, (A. mysophobia)
mitokondri/o, (A. mitochondria)
mitamani/o, PIV, (Gr. mythos = A.
    myth = mito), mensogomanio
mitoz/o, PIV, ĉeldividigiĝo (pro~,
    meta~, ana~, telofazo),
    kariokinezo
mitral/o, PIV, anat. (L mitra =
    mitro), ~a valvo (bikuspida,
    atrioventrikla, maldekstra
    valvo), ~a stenozo, ~a
    insuficienco, ~ito
mitridat/izi (tr), PIV, (Mithridates
    = homnomo), ~ismo
    (kontraŭvenena alkutimiĝo)

mizantrop/o, PIV, ~a (A.
misanthropic, G.
menschenscheu), ~eco
mizogin/o, PIV, (Gr. missin =
malami, gyne = virino), ~eco
(virinmalamo)
mizomij/o, PIV, (speco de moskito)
MJEL/O-, (Gr. myelos = medolo),
PIV, ~o, ~a, ~encefalo,
~oblasto, ~blastemio,
~blastomo, ~blastozo, ~ocelo,
~ocistocelo,
~ocistomeningocelo, ~ocito,
~ocitomo, ~ocitozo, ~odelezo,
~oencefalito, ~ofibrozo, ~ogena
(leŭkemio), ~ografio, ~oida,
~omalacio, ~omatozo,
~omeningocelo, ~omero, ~omo,
~oneŭrito, oparalizo, ~opatio,

~osarkomatozo, oskizo, ~ozo;
hidro~io, polio~ito, siringo~io
mjelin/o, PIV, ~havaj, sen~aj
nervofibroj, sfingo~o (bk)
mobiliz/i (tr), PIV, ~(ad)o (ekz. de
glukozo aŭ grasacido el la
rezervoj)
modif/i (tr), PIV, ~ado, ~o, ~ajon
(de iu tekniko)
modiol/o, anat, (L. modiolus), akso
de orelheliko
modul/i (tr), PIV, ~ado, ~atoro,
~anta kodo (A. modulating
codon)
moks/o, PIV, facile brulebla
materialo (plantaĵo) uzata en
japana kaŭterizo
(moksokaŭterizo) (A. moxa,
japane "mogusa"), (laŭ PIV
mokso = moksokaŭterizo)

mol/a, PIV, ~a (mal~a) akvo, ~a
palato
mol/o, med, 1. (L. macula),
pigmenta nevuso (L. nevus
pigmentosus); 2. (L. moles =
maso), detrua (A. destructive),
hematoma, hidatidoforma (A.
hydatidiform), karneca (A.
flesh), sanga (A. blood) ~o (A.
mole); 3. kem. grammolekulo
molar/a, PIV, ~a solvaĵo (1 M)
molar/o, PIV, granda maĉdento,
antaŭ~o
molekul/o, PIV, ~a biologio,
formulo, genetiko, malsano,
pezo; gram~o
olibden/o, PIV, kem. elemento
(Mo)
MONO-, PIV, (Gr. monos = unu),
~acida bazo, ~amin-oksidazo

(MAO), ~cito, ~citozo, ~enoata
(grasacido), ~fobio, ~ftalmio,
~gamio, ~genezo, glicerido,
~gonio, ~grafio, ~koko, ~okula
vido, ~mero, ~nukeozido,
~nukleotido, ~nukleozo,
~oksigenazo, ~paralizo,
~plegio, ~sakarido, ~sporio,
~testikeco, ~trika bacilo
mongola makulo, (A. mongolian
mark)
mongolism/o PIV, malnova nomo
de Dovna sindromo (A. Down's
syndrome)
moniliaz/o, infekto je monilio
monstro, ~a, FIV
mont/o, ~omalsano (A. mountain
sickness), venus~o (L. mons
veneris)

morb/o, PIV, (L. *morbus*), = a,
~eco, ~okvanto
mobil/o, PIV (L. *morbilli*, A.
measles)
Morfe/o, (A. Morpheus), Dio de
dormo k sonĝo en greka mito
morf/o, (haŭtmalsano)
morf/o-, (Gr. *morphe* = formo),
~ogenezo, ~ologio, ~ologo,
meta~ozo
morphin/o, PIV, ~ismo, ~omanio,
de~izo
moribund/a, (A. *moribund*, L. ~us),
mortanta
mort/i (ntr), PIV, (L. *mors*), ~igo,
~iĝi, ~into, ~okvanto (proporcio
de la mortintoj rilate al la tuta
loĝantaro), mem~igo (sin~igo),
~a spaco de spirvojo (A. dead
space, fiz), post~a, trans~a

morul/o, PIV, (Gr. *moron*, L.
morus, A. mulberry)
motilit/o, (A. motility)
motor/o, PIV, ~a areo, ~a finplato
(A. endplate), ~a neŭrono,
angio~a, vazo~a, viscero~a
nervo
mov/i (tr), PIV, ~a, ~ado, ~n, ~iĝi,
~iĝemeco (A. mobility) ek~iĝi,
ebla, facil~iĝa, (facil~a), lant~a,
liber~a, mem~a, propra ~a,
sen~a
mRN. A, (A. messenger RNA), v.
mesaĝulo
mucilag/o, PIV
mucin/o, speco de glikoproteino
muel/i (tr), PIV, (A. mill, G.
mahlen, L. molere), ~dento =
molaro, ~ohiodia muskolo (L.
m. mylohyoideus)

muget/o, PIV, (A. thrush, F. muget)
muk/o, PIV, (A. mucus), ~eca
    kancero, ~oido, ~opolisakarido,
    ~oproteino, ~ozo
mukokutanea limfonoda sindromo
    (Kaŭasakia malsano), (Kaŭasaki
    estas nomo de japana
    medicinisto)
mukor/o, PIV, ~mikozo
mult/a, ~enzima, ~faza, ~forma,
    ~fragmenta, ~ipliki, ~nuklea,
    ~obla (sklerozo), ~opara,
    ~valenta
mumi/o, PIV, ~igi
mumija/o, himalaja rezino (kruda
    materialo por medikamentoj)
mumps/o, PIV, parotidilo
murein/o, komponanto de bakteria
    ĉelmuro, ~transpeptidazo

murmur/o, vezikulara ~o (ĉe
    aŭskulumo de pulmo)
muskarin/o, (A. muscarine)
muskol/o, PIV, skeleta ~o (strikitा,
    laŭvola ~o), glata = o,
    ~rigideco, ~a ekzerco, ~a
    distrofio, ~a laboro, ~a tonuso,
    ~ozo
muso artika, (A. joint mouse, G.
    Gelenkmaus)
mušo-vidado, (L. muscae
    volitantes, G. Mückensehen)
mut/a, PIV, ~eco, ~ulo, surda~ulo,
    ~ismo
mutaci/o PIV, (A. mutation, L.
    muto = ŝangiĝi)
mutagen/a, ~o
mutarotaci/o, PIV, (kem) ŝangiĝo
    de optika rotacio

mutil/i (tr), PIV, (A. mutilate,

maim, L. mutilo) ~ado

N

NAD+, nikotinamido-adenin-dinukleotido (DPI+)

NADP+, NAD-fosfato (nova nomenklaturo de TPN+)

nadl/o, PIV, injekt~o, sutur~o

najl/o, PIV, ~ado, ~enmeto

nan/o, PIV, (Gr. nanos, L. nanus = malgranda), ~a, ~eco, ~ismo, ~ocefalo

nano-, PIV, prf, sig 10^{-9} , ~gramo, ~metro, ~molo, ~rentgeno ktp

nanukajami/o, japana malnova termino (nanuka = sep tagoj, jami = malsano aŭ malsaniĝo), (A. seven-day fever), la kaŭzanto = Leptospura hebdomidis

narko-, (Gr. narke = stuporo, narkozo), ~analizo, ~lepsio, ~manio, ~tiko, ~zo

nask/i (tr), PIV, (L. natus = nasko),

~a, ~o, ~iĝi, ~iĝokvanto

(~okvanto), ~ivo (~okapablo),

~olūnigo, ~oregulado, frua ~o,

planata ~o, mis~i (aborti),

nov~ito, malvive ~ita, post~ajo

(A. afterbirlh, G. Nachgeburt),

de~a, kun~ita, unue~ita, fru~ito,

mort~ito, ovo~a, vivo~a,

~okanalo (osta, mola)

natalitat/o, PIV, naskokvanto

natri/o, kem. elemento (Na), ~a

klorido

naŭz/o, PIV, (A. L. *nausea*, Gr. *nausia*), ~i (tr), ~a odoro
navikular/o, PIV, (L. *navicula* = boato), (L. os *naviculare*)
naz/o, PIV, (L. *nasus*), ~a kavo, ~a sekrecio (~elfluo), ~konkoj (supera, meza, suba), para~a sinuso, ~a supro (L. *apex nasi*), ~aj truoj, ~aj aloj, ~ofaringa ~istmo, ~elfluego, ~hemoragio (epistakso), ~obstrukco
neandertal/o, PIV, valeto apud Rejno, kie prahomoj vivis.
NEFR/O-, PIV, (Gr. *nephros* = reno), ~algio, ~ektazio, ~ektomio, ~ito, ~oastenio, ~ocirozo, ~ofikso (A. *nephropexy*), ~okalcinozo, ~olitazio, ~ologio, ~omo, ~ono, ~opatio (gravedeca), ~opielito,

~optozo, ~oragio, ~osklerozo, ~ospazo, ~otoksino, ~otomio, ~ozo; epi~ito, glomerulo~ito peri~ito
negativ/a, PIV, ~a fidbako, ~ismo, ~isto
neĝo-blindec/o, (A. snow-blindness)
NEKRO-, PIV, (Gr. *nekros* = mortinta), ~biozo, ~fagio, ~filio (~filismo), ~fobio, ~grafio, ~logio, ~manio, ~psio, ~sadismo, ~spermio, ~toksino, ~tomio, ~ozo
nematod/o, PIV, (Gr. *nema*, *nemat* = fadeno, *eidos* = formo)
NEO-, PIV, sciencia prf (Gr. *neos* = nova), ~fobio, (fobio al novajo), ~glosio (parolo konsistanta el neologismo), ~talio (lude

konstruita lingvo, ĉefe ĉe paranojo, A. ~lallia), ~ologismo (med. propra vorto de psika malsano, krome PIV), ~plasmo (PIV, G. Neubildung) ~plazio neproteina nitrogeno. (A. nonprotein nitrogen) neproteina spira kvociento, (A. nonprotein respiratory quotient, NPRQ) nerv/o, PIV, (L. neius, Gr. neuron), ~a, ~aro (~a sistemo), ~oza, ~ozeco, ~ozema, ~izi (tr) (A. innere, G. innervieren), centra k periferia nervoj, mijelaj aŭ spinaj ~oj, motora, senta ~o; cerbaj (kraniaj) ~oj: olfakta, optika (opta), okulomotora, troklea, trigemela (trigemina), abdukcia, facia, vestiblokoklea,

glosofaringa, vaga, akcesora, hipoglosa ~o nesidioblastom/o, (Gr. nesidion = insuleto), adenomo de Langerhansa insuleto NEŪR/O, PIV, ~algio, ~astenio, ~ino, ~inomo, ~odermito, ~odigesta astenio, ~odinamikaj sindromoj, ~odinio, ~oepiteliomo, ~ofibromo, ~ofibromatozo, ~ofiziologio, ~ogena, ~oglio, ~okemio, ~okeratino, ~okirurgio, ~okutanea angiomatozo, ~olizo, ~ologio, ~ologo, ~omo, ~ono, ~opatio, ~opatiulo (~opato), ~otropa, ~ozo, ~ulo (embriologia termino), ~osekrecio, ~otoksino, ~tomio,

- ~otransmisilo (A.
neurotransmitter)
- neŭrospor/o, ~o ruĝa (L Neurospora
crassa, A. red bread mold)
- neŭtr/a, PIV, nek acida, nek baza
(solvajo), ~a graso, ~eco, ~igi
(A. neutralize), ~ino, ~ocito,
~ocitozo, ~ofila, ~ofilio, ~ono,
~openio; elektre nek pozitiva,
nek negativa
- nevus/o, PIV, (L. naevus), ~o
ebena, hara, papila,
pigmentêla, veruka
- niacin/o, nikotinata acido k ĝia
amido
- niĉ/o, PIV, (A. F. niche), signo de
stomaka ulcero en kontrasta
radiografio
- nigr/a, ~akvoiebro (A. black-water
fever), ~a lango (pelagro de
hundo)
- nikel/o, PIV, kem. elemento (Ni)
- nikotin/o, PIV, ~ismo, = ata acido,
~amido
- niktalop/a, PIV, (Gr. nyx = nokto),
~io (A. nyctalopia)
- niktit/a, PIV, ~a membrano (la tria
membrano de la birdoj), ~acio
(niktacio) (A. nictitation,
nictation, ~ wink),
palpebrumado
- nilon/o, PIV, (A. nylon), ~a fadeno
- nimf/o, PIV, ~omanio (A.
nymphomania)
- nistagm/o, PIV, (Gr. nystagmos)
- nitrat/o, ~a acido (HNO_3), PIV
- nitrit/o, ~a acido (HNO_2), PIV

nitrogen/o, PIV, kem. elemento (N), ~a ekvilibro, ~fiksado, ~mustardo
nitroglicerol/o
nitroz/o, PIV, (A. nitroso), ~ogruo (—N = O), ~amino (kancerogeno)
noc/i (tr), PIV, (L. nocere = malutili, vundi, dolori), ~ceptoro = receptoro sensitiva kontraŭ malutilaj impulsoj, doloroj ka
nod/o, PIV, ~a ritmo, atrioventrikla ~o, limfo~o
nokardi/o, (L. Nocardia), genro de bakterio
nokt/o, ~algio, ~alopio, ~oiobio, ~oteruriĝo (A. night-terrors). ~urio, ~a enurezo

noma/o, Br, (A. G. Noma), gangrena stomatito
nomenklatur/o, PIV
nomogram/o
normal/a, PIV, ~eco, ~a distribuo (de Gauss)
normoblast/o
nostalgi/o, PIV, (Gr. nostein = reveni hejmen, algos = doloro)
not/o-, (Gr. noton = dorso), ~kordo, ~mjelito
novnaskit/o, PIV
novokain/o, PIV
nozokomia infekto, enhospitala infekto
nozologi/o, (A. nosology, Gr. nosos = malsano)
nubekul/o, nubosimila malklarajo (de urino aŭ korneo)
nuda muso, senhara muso

nuk/o, PIV, (L. nucha, F. nuque),
~a, ~artrozo, ~doloro,
malmol~o (~a rigideco)
nukle/o, PIV, ~a dividiĝo
(kariokinezo), ~a magneta
rezonado (NMR), ~a medicino,
~ata acido, ~olo, ~oproteino,
~osomo, ~otido, ~ozido,
mono~ozo
nulipar/a, ~ulino

obdukci/o, malnova termino de
aŭtopsio (precipe jurmedicina)
obduraci/o, (A. obduracy),
obstineco

nupt/o, PIV, (L. nuptus =
geedziĝinta), geedziĝa festo,
~okvanto
nutaci/o, PIV. (L. nutatio, A.
nutation), patologia
kapbalanciĝo
nutr/i (tr), PIV, ~a, ~ado, ~adisto,
~ajo, ~antino, ~a scienco, ~a
valoro, ~omanko, ~omedio (de
baklerioj), sub~o, mam~o,
super~o, apar~ajo, stop~i (tr)
(perforte engorĝigi ~ajon)

O

obez/a, PIV, (L. obesus =
korpulena, grasega), ~eco (A.
obesity)
objektlens/o, (de mikroskopo),
objektivo
objektiv/a, PIV, ~a rimptomo

oblat/o, PIV
obliter/i (tr), (A. obliterate), ~a, ~o,
~ita
oblikv/a, PIV, (L. obliquus, A.
oblique), supera ~a muskolo (de
la okulo)
oblong/a, PIV, ~a mjelo (medolo)
obnubilaci/o, (L. obnubilare =
kovri), malklara stato de menso
observ/i (tr), PIV, ~o, ~ado
obsesi/o, (L. obsessio), deviga ideo
obskur/a, PIV, ~eco
obstakl/o PIV, (A. obstacle)
obstetrik/o, ~a, PIV, (L.
obstetricare = asisti ĉe akuŝo)
obstip/o, (A. obstipation), habituala
~o
obstrukc/o, PIV, ~i (tr), mal~i,
naz~o, ~a anurio

obtur/i (tr), PIV, (L. obturare), ~a
ileuso, ~iteco
obtuz/a, PIV, (A. obtuse, L.
obtusus), ~a doloro, sono (ĉe
perkuto)
odont/o-, (Gr. odous, odontos =
dento), ~algio, ~ito, ~ologio, ~
omo
-odini/o, sfs, simila al "-algio", (Gr.
odyne = doloro), akr~o,
stomak~o, torak~o ktp
oestr/o, PIV, ~a ciklo, ~adiolo,
~ogeno, ~ono, ~iolo
ofaz/o, (A. Gr. ophiasis, Gr. ophis =
serpento)
oftalm/o-, PIV, (Gr. ophthalmos =
okulo), ~a aŭ ~ika (nervo), ~ito,
~oblenoieo, ~odinamografi/o,
~odinamometri/o, ~ologio,

~omalacio, ~oplegio, ~oskopio,
~oskopo, ~otomio, ~otonometro
oftec/o, (A. frequency, G.

Haufigkeit)

okcipit/o, ~alo (~osto), PIV
okluzi/o, PIV, (A. Occlusion)
okronoz/o, (A. ochronosis, Gr.
ochros = flava)

oksalat/o aŭ (pref) okzalato, ~a
acido

oksid/i (tr), ~o, ~ado, PIV,
kontraū~ilo, ne~ebla, per~o,
hidrogenper~o (H_2O_2), ~anto,
~azo, ~o-reduktazo

oksifil/a, (A. oxyphilic)

oksifobi/o, (Gr. oxys = akra)

oksigen/o, PIV, kem. elemento(O),
~i(tr), ~a ŝuldo (A. oxygen debt,
fiz), ~azo, maksimuma ~-
enpreno, ~izo (A. oxygenation)

oksihemoglobin/o
oksitocin/o, hormono de hipofizo
oksiur/o, PIV, (L. Oxyuris), ~iazo,
~icido

okso-, ~acido (ketoacido),
~glutarato (ketoglutarato)

okul/o, PIV, ~angulo (ekstera,
interna), ~banda o, ~bulbo,
~haro, ~kuracisto, ~lenso,
~ogira krizo (A. oculgyric
crisis), ~vitro, ~omotorio
(~omotora nervo), ~umi
(palpebrum), nud~e, talp~a
(forte miopa), intra~a (premo)

okult/a, PIV, (L. Occulus = ka ita),
~a sango

oleat/o, PIV, ~a acido (A. oleic
acid)

olekran/o, PIV, anat (L. olecranon)

olfakt/o, PIV, (L. olfactus = flaro),
flarsento, ~a bulbo, nervo,
organo
olig/o-, PIV, (Gr. oligos =
malmulta), ~emio, ~ocitemio,
~odaktilio, ~odendioglio,
~odendrogliomo, ~odinamika
agado, oelemento, ~ofrenio,
~ogalakcio, ~ohidramnio,
~omenoreo, ~omero, ~opepsio,
~upeptido, oplasmio,
~osakarido, ~osialio,
~ospermio, ~otrikio,
~ozoospermio, ~urio
oliv/o, anat (cerba nukleo)
-olog/o, PIV, finaĵo de teknikaj
vortoj, indikanta la specialiston:
farmak~o, pat~o; ~io, psik~io
((omfalo~ v. umbilik~))
-omo, sfs, (Gr. -oma = tumoro)

oment/o, PIV, epiploo, granda
(malgranda)
onanism/o, PIV
ond/o, PIV, ~olongo, ultrakurt~a
(diatermio), ultrasona ~o
ONKO-, (Gr. onkos = tumoro),
~gena, ~geno, ~grafo, ~lizo,
~logio, ~logo, ~rnaviruso
(onkogena RNA-viruso)
onkocerk/o, PIV, (L. Onchocerca),
~ozo
ONIĤ/O-, oniko-, (A. onycho-, G.
onyx = ungo), ~odistrofio,
~ofagio, ~ofimo (hipertrofio de
ungo), ~ografo, ~oida, ~ito,
~ozo
((oophoro- v. ovario))
opacit/o, (A. opacity), opakeco (de
vitra korpo)

opak/a, PIV, (L. opacus, A. opaque), diafana, iugrade neutralasanta lumen; ~eco operaci/o, ~i (tr), PIV, ~anto, ~ato, ~ebla, ~ebleco, ~ejo, ~ito, post~a (flegado, kuracado), ~a farita~o
operant/o, (A. operant), (termino pri behaviorismo)
operatora geno, (A. operator gene)
operon/o, funkcia unuo de geno, kiu kontrolas biosintezon de proteino ((ophthalmo- v. oftalmo-))
opi/o, PIV, (Gr. opion, L. opium), ~omanio, ~ato (A. opiate)
-opi/o, sfs (Gr. ops = okulo, io = simptomo), an~o, mi~o, presbi~o ktp

opistotonus/o, (Gr. opisthen = malantaüen)
opoterapi/o, (Gr. opos = suko), PIV
opres/i (tr), tirane premegi; PIV
-opsi/o, sfs, (Gr. opsis = vido, aspekto), cian~o (A. cyanopsia, cyanopia, blue vision)
opsin/o, proteina parto de jod~o, rod~o ka
opsomani/o, (Gr. opson = kuirita mangajo)
opsonin/o, (Gr. opsonein = prepari mangajon)
opt/o, PIV, grekdevena sciencia vorto aŭ vortoelemento sig "vido"; ~a (nervo), ~(ik)o- kineza, ~ometrio, ~ometro
optik/o, PIV, ~a aktiveco, antipodo, denseco, izomero, nervo (=

opta nervo), ~a
lumomikroskopo, = isto
optimum/o, PIV, ~a pH,
temperaturo (de enzimo)
orbikul/o, PIV, cirkla muskolo
(buša, okula)
orbit/o PIV peri~ito
ordinat/o, PIV, vertikala akso
(kontraŭabsciso)
orel/o, PIV, ~aŭriklo (~konko),
~lobo, ekstera akustika meato,
timpana membrano; meza ~o,
aŭdaj ostetoj (inkudo, maleo,
stapedo), aŭda tubo (Eustachi),
intema ~o, ~bruo (~zumado,
~zumoj), ~spiegulo, ~vakso,
~tubodušo (G
Tubeneinblasung), v. ankaŭ
OT/O

organ/o, PIV, (Gr. organon =
instrumento), ~a, ~elo (ĉela),
~ismo, ~izi, ~ogenezo,
~oleptika, ~opreparajo,
~oterapio
organik/a, PIV, ~a kemio, ne~a
kemio, ~a kombinaĵo
organism/o, PIV
orgasm/o, PIV, (Gr. orgein = pasia)
orific/o, PIV, (L orifcium), ~o
uretera, uretra, utera, vagina; v.
ankaŭ "ostio"
origin/o, PIV, ~a, ~i (ntr)
original/a, PIV, ~aj/o, ~eco
ORKID/O-, (Gr. orchis = testiko),
~algio, ~ito, ~ektomio, ~ocelo,
~opeksio, ~optastio,
~oepididimito
ornitin/o, aminoacido (membro de
urea ciklo)

ornitoz/o, (Gr. ornis, ornithos = birdo) (A. ornithosis)
orofaring/o, (A. oropharynx), (L. os, oris = bušo)
orotat/o, ~a acido (Gr. oros = laktoplazmo)
ORTO- (Gr. orthos = rekta, korekta), kem, , 1. (kontraū meta k para) ekz. ~dihidroksi-benzeno; 2. (kontraū piro k meta), ekz. ~fosfato; 3. prf sig "normala", "rekta", ~diagiafo, ~doncio, ~droma (fiz), ~gnata, ~pedio, ~pneua, ~opsikiatrio, ~stata (hipotensio, proteinurio)
osazon/o, ozazono (PIV), (termino en sukera kem)
osced/i (ntr), PIV, (L. oscitare, A. yawn)

oscil/i (ntr), PIV, (L. oscillare = svingiĝi), ~o, ~ado, ~ografo, ~oskopo
osmi/o, PIV, kein. elemento (Os)
osmidroz/o, (Gr. osme = odoro, idros = ŝvito)
osm/ozo, PIV, (Gr. osmos = pušo), ~ometro, ~oreceptoro, ~oza koncentriteco, ~a premo
ost/o, PIV, (Gr. osteon, L. os; ossa = ostoj), ~a, ~aro, ~eco, ~eto, ~igi, ~igado (A. ossification), ~algio, ~artikito = ~artrito, ~ito, ~oblasto ~oborilo, ~ocikatro, ~ocito, ~odermatopatio, ~ohipertrofio, ~odismetamorfozo (feta), ~odisplazio, ~odistrofio, ~o ito, ~ogenia, ~ogenezo, ~oklasto, ~oklastomo, ~okondromatozo,

~ologio, ~omalacio, ~omedolo,
~omjelito, ~omedoloretikulozo,
~omjelodisplazio, ~opatio,
~opetrozo, ~oporozo,
~opsatirozo, ~orompiĝo
(~rompo), ~orompiĝemo,
~osarkomo, ~osintezo, ~otomio,
~otomo (~tranĉilo), ŝlosil~o
(klaviklo)
ostein/o, PIV, (A. ossein), malnova
termino pri organika
komponanto de osto.
osteo-, (Gr. osteon = osto), uzebla
anstataŭ "osto-" ~mjelito =
ostomedolito a& ostomjelito
osteopat/o, PIV, (evitinda),
kiopraktikisto
osti/o, (L. ostium = bušo, orifico),
abdomena ~o (de utera tubo),
utera ~o (de tubo), utera ~o,

uretera ~o, interna k ekstera
uretra ~o, vagina ~o ktp
OT/O-, PIV, (Gr. otos = orelo),
~algio (~odinio), ~obaropatio,
~ito (ekstera, interna, meza)
~olito, ~ologio, ~omikozo,
~orinolaringologio, ~oreo,
~osklerozo, ~oskopo, ~otokseco
(pro ŝreptomicino) ov/o, PIV,
~albumino, ~oblanko, ~odukto,
~ogenezo, ~omucino,
~omukoido
oval/a, PIV, elipsoida, ~ocitozo, ~a
fenestro (vestibla fenestro de
orelo), ~a forameno, ~a foso (de
koio)
ovari/o PIV. (L. ovarium), ~a,
~algio, ~ektomio, ~ilo, ~ocelo,
~ocentezo, ~oreksio; ~a kisto,

kistomo, teratomo; par~a kisto,
par~o (G. Nebeneierstock)
ovol/o, PIV, ~a, ~ado, ~falo (A.
ovulat(on), ~forma
-oz/o, PIV, sfs uzata en diversaj
sencoj: 1. egalas al la angla "-
osis", sig "malsano", "kondiĉo",
ekz. acidozo; 2. egalas al la
angla aŭ alilingva "-ose", sig

((pace-maker v. pejsmejkro =
kardiostimulatoro
((pahi-v. paki-))
paki-, PIV, (Gr. pachys = dikta),
~blefarozo, ~bronkito,
~daktilio, ~menio(~dermo,
~dermio), ~meningo,
~meningito, ~metro, ~pleŭrito
pal/a, ~iĝo (de vizaĝo)

"sukero", ekz. glukozo; 3. en
neorganika kem, ekz. feroza
klorido (v. "fero")
ozen/o, PIV, (A. ozena, ozaena, Gr.
oze = malbonodoro),
(nazmalsano)
ozon/o, PIV, (A. ozone, Gr ozein =
odori), O₃, ~olizo (kem)

P

palat/o, PIV, (L. palatum), ~a velo,
~ito, ~oskizo, mola k malmola
~o
paliativ/o, PIV, (A. palliative), ~a
terapio
palilali/o, (Gr. palin = ripete, lalein
= babili, A. L. ~a, paliphrasia)
pantium/o, PIV, (A. pallium =
mantelo), cerebra kortekso

palmitat/o, PIV, ~a acido
palmitoleat/o, grasacido, ~a acido
palp/i (tr), PLV, (L. palpare, A.
patp), ~ado, dumana ~ado
palpebr/o, PIV, (L. ~a), ~a, ~ito,
~umi (ntr)
palpitaci/o, PIV, (L. palpitatio)
pampinoform/a, (L. pampus =
planta ĉiro), ~a plekso (L plexus
pampiniformis)
PAN-, prf (Gr. pan, pantos = tuta),
~arteriito, ~artrito, ~atrofio,
~citopenio, ~demio, ~encefalito,
~kardiito, ~oftalmio,
~medoloftizo, ~medolopatio,
~mjelozo, ~ostito, ~otito,
~plegio, ~sinusito
panace/o, PIV, (Cr. panakeia, A.
panacea)

panarici/o, paronifiio, PIV, (A.
paronychia Gr. para = ĉirkaŭ,
najbare de, onyx = ungo)
panikl/o, PIV, (L. panniculus),
grasa ~o, karna ~o, ~ito
pankreat/o, PIV, ~a, (Gr. pan = tuta,
kreas = karno), ~ito, ~a suko,
~ektomio, ~ino, ~olipazo
pankreozimin/o, (intesta hormono),
= kolecistokinino
pans/i (tr), PIV, (F. panser), purigi
vundon k bandaĝi ktp, ~ajo
pantofobi/o, (Gr. pan = ĉio), fobio
kontraŭ ĉio
pantotenat/o, ~a acido (A.
pantothenic acid)
panus/o, PIV, (L. pannus = peco de
tuko), alergia, fliktena, karneca,
trakoma, seka ~o, ring~o
papaverin/o, PIV

paper/a, ~a kromatografio,
elektroforezo
papil/o, PIV, (L. papilla = A.
nipple), ~o hara, inciziva, langa,
mama, opnika, rena, saliva;
~omo, ~omozo, ~ito, kongesta
~o (de okulo)
papir/o, PIV, (sciencia mallongigo
de papiruso), ~eca lameno
papul/o, PIV, (L. papula = akno k
similajoj)
PAR/A-, prf, uzata en diversaj
sencoj sig: "malnorma, tra,
najbara, akcesora, ĉirkau"
~abiozo, ~abulio, ~acentezo,
~adentozo, ~adenito, ~adoksa,
~adoksa dormo (REM-dormo),
~aepilepsio, ~afazio, ~afimozo,
~afrenio, ~agangliomo,
~agrafio, ~agramatismo,

~ahemofilio, ~ahepatito,
~akeratozo, ~akinezio, ~akolio,
~akortika (areo de limfonodo),
~alakso, ~alalio, ~alergia,
~alizo, ~alogio, ~alogismo,
~amagneta, ~amedicina,
~ametro, ~ametrito, ~amimio,
~a-aminobenzoata acido
(PABA), ~a-aminosalicilata
acido (PAS), ~amioklonio,
~amiotonio, ~amnezio, ~anaza
(kavo), ~anefrito, ~anoida,
~anojo, ~anomio, ~apertuso,
~aplegio, ~aproteinemio,
~aprostatito, ~apsoriazoo,
~aritmio, ~asimpata (nerva
sistemo), ~asimpatolitiko,
~asinusito, ~aspasmo, ~atifo,
~atiroido, ~athormono,

~enkimo, ~entera/a, ~eslezio,
~okksima, ~oreksio, ~osmio
par/o, ~a elektronoj; ~a (ne~a)
nombro ~para, (L. parere =
naski, A. ~parous), unu (du, tri
multo)~
paragonim/o, (ekz. Paragonimus
Westermaniazo)
parakokcidiomikoz/o
parez/o, PIV, (Gr. paresis = A.
relaxation)
pariet/o, PIV, (L. paries = muro),
~osto(~alo), ~a ĉelo (de
stomako)
parkinson/a, PIV, ~a sindromo,
~ismo, pseŭdo~a
parodontoz/o, paradentozo
(malsana stato de histoj ĉirkaŭ
dento aŭ dentoj)
paroksim/o, PIV

parol/i (ntr), naz~i, ~tumulto
paronihi/o, (A. paronychia),
inflamo, ĉirkaŭ la ungo(j),
panaricio parotid/o, PIV, (A.
parotid), ~ito
part/o, PIV, (L. pars, partes), ~a
(premo de gaso), ~a surdeco,
~eto, ~igo (de krom osomoj ĉe
ĉeldividigiĝo)
parlenogenez/o, PIV, (Gr. partenos
= virgulino)
partikl/o, PIV, (L. particula =
parteto, A. particle), elementa
~o (ekz. elektrono, protono,
neŭtrono ka). En fiziko ĝi havas
ankaŭ alian sencon (punkto
nehavanta dimension). ~
pasaĝ/o rtg~o nutraj~o
pasiflor/o PIV, (L. Passiflora)

paspalism/o, toksiĝo pro semoj de "Paspalum scrobiculatum"
pasteūrel/o, (L. Pasteurella)
pasteūriz/i (tr), PIV, (Pasteur, Louis: franca biologo), ~acio
pastoz/a, pasta, edema (ekz. ĉe tronutritaj infanoj, malplirezistaj kontraŭ infektoj)
paĥ/i (ntr), PIV, ~ado (irmaniero, A. gait, G. Gang), anasa, ataksia, cerebela, pareza, spasma ~ado
patagi/o, (A. patagium, Gr. plerygion = flugilo)
patel/o, PIV, ~a reflekso
patogen/a, PIV, ~ezo, (Gr. patos = malsano)
patognomi/o, (Gr. pathos+gnome; A. pathognomy)
patognomoni/a, (Gr. pathos+gnomonikos)

patolog/o, PIV, ~io, ~ia, kosmo~io PCB, (A. polychlorinated biphenil), poliklorizita bifenilo
PCFU, tribĉeloj sangaj, cirkulantaj en periferia sango, versimile subpopulacio de CFU.
pederasti/o, PIV, (Gr. pais = knabo, erastes = amanto), ~ulo
pediatr/o, ~io, PIV (Gr. pais, paidos = infano)
pedik/o, PIV, (L. pediculus, A. Louse)
pedikuloz/o (A. pediculosis)
pedofili/o, (Gr. pais, paidos = infano)
pedofobi/o
pedunkl/o, PIV, (L. pedunculus), cerebra, cerebela ~o

pejsmejkr/o, (A. pace maker),
kardio~ stimulatoro, kor-
ritmigilo pektin/o, PIV
pektine/o, PIV, (L. pecten =
kombilo), (m. pectineus)
pektoral/o, PIV, (L. pectus =
brusto), (m. pectoralis major,
minor)
pektoriloki/o, (A. pectoriloquy =
brusto+paroli)
pelagr/o, PIV, (itale pelle = haŭto,
agro = malglata), ~oida
pelioz/o, (Gr. pelios = A. livid), (A.
peliosis = purpurao)
peloid/o, ŝlimo-simila aĵo, (Gr.
pelos = ŝlimo)
pelv/o, PIV, ~a, ~eto, ~imetro,
~imetro, ~ografio, rena ~eto
pemfig/o, PIV, (A. pemphigus,
Gr. pemphix = haŭta veziko)

pendširmil/o, (rtg)
penetr/i (tr, ntr), PIV, (L.
penetratum), ~ebla, ~ema, ~o,
~ado, tra~i, duon~ebla
pentoz/o, PIV, ~ano (arabano,
ksilano ka), ~urio, ~fosfata
ciklo
penicilin/o PIV
penis/o, PIV, ~ito, ~ingo (portata de
primitivuloj)
pepsin/o, PIV ~ogeno
peptid/o, PIV, ~azo. ~oglikano, ~a
ligo
pepton/o, PIV peptostreptokoklo
peracetat/o, ~a acido (A. peracetic
acid, CH_3COOOH)
percepl/o, PIV, ~i(tr), ~ado, ~aĵo
~ebla
perfor/i (tr), PIV, ~ado, ~iĝo ~anta
ulcero

perfuz/i(tr), PIV ~o (A. perfusion)
pergamen/o, PIV, ~kraketo (A.
parchment crepitation), ~a
papero (A. parchment paper G.
Pergamentpapier)
perhidrol/o, PIV, komerca nomo de
 H_2O_2 -solvaĵo (30%-a)
PERI-, prf, (Gr. peri = ĉirkaiŭ),
~adenito, ~angiito, ~anusa
(absceso), ~aortito, ~apika,
~arteriito (nodeca), ~artikito,
~centra, ~feria (nervo,
sangovazo ka), ~flebito,
~fokusa, ~gastrito, ~kardio,
~kardiito, ~kojlo, ~kojlitto,
~kondro, ~kondrito, ~korneo,
~korneito, ~kolecistito, ~limfo
(de interna orelo), ~metro (por
testi vidkampon), ~nefrito,
~natala ~natologio, ~odontito,

~proktito (Gr. proktos = anuso),
~tendenito, ~toneo, ~toneito,
~tonsilito, ~vejnito
perine/o, PIV (Gr. perinaion),
~orafio (A. ~orrhaphy),
~rupturo ~otomio
period/o, PIV, ~a lego, tabelo (A.
periodic law table)
peristalt/o, ~a, anti~a, PIV, (A.
pelistalsis)
peristol/o (A. peristole)
perkut/i(tr) PIV, (L. percutere), ~o
~ado,
perl/o, PIV, ~omalsano (A. pearl
disease, G. Perlsucht) = bova
tuberkulozo
perleĉ/o, PIV (F. perleche), kontaĝa
fendeto ĉe lipangulo
permanent/a, PIV, ~a dento
(kontraŭ laktodento)

- permeabl/a, PIV, ~eco
permesita rapideco de rtg radiado
permutit/o, PIV, adsorbilo (jono-
interšanĝilo)
perni/o(L), PIV, frostosvelo,
frostabsceso (A. chilblain,
~osis)
pernicioz/a, PIV, (L. perniciosus)
~e anemio
peroksid/o, PIV, hidrogena ~o
(H₂O₂), lipid~o, ~azo, hidro~o
(de lipido)
peroksisom/o, enĉela organelo
enhavanta diversajn
oksidoreduktezojn.
peromeli/o, (Gr. peios = ksilpligita,
melos = membroj), denaska
misformiĝo de gambo (A.
peromelia)
- peroral/a, pref. perbuša aŭ trabuša,
(L. per = tra; oris = bušo)
persekutmani/o, PIV
perseveraci/o, (A. perseveration)
persist/i (ntr) PIV
perspir/i (ntr), PIV, ~ado nesentebla
~ado
persvad/o ~i (tr), PIV (A. persuade)
pertubaci/o, (A. Perturbation, G.
Tubendurchblasung)
perturb/o, PIV, ~i (tr), glut~o,
stomak~o, nutra ~o
pertus/o, (L. pertussis, per = forta,
tussis = tuso)
perversi/o, PIV, (L. per = tra, versio
= turniĝo), sekса ~o, ~eco, ~io,
~iulo
pesari/o, PIV, (L pessarium)
pes/i (tr), ~ilo, PIV, aŭtomata ~ilo
pest/o, PIV

pentia/o, PIV, (eta haŭta hemongio)
peteĥi/o, (A. L. petechia)
petri/o, Br. vitra skatolo (aŭ
pelveto) de Petri
petrosit/o, (L. peuositis, G.
Pyramidenspitzeniteiron)
pH, PIV, pH = log[H⁺]
piamatr/o, PIV, (L. pia mater =
ĝentila patrino), cerba ~o, spina
~o
PFC, (A. plaque-forming cell)
PFU, (A. plaqo-forming unit)
pied/o, PIV, bul~o (L. pes varus),
ĉeval~o (A. horsefoot, L. talipes
equinus), palm~a, plat~o, ~ingo
(stapedo, osteto en la mezorelo)
piel/o, PIV, (Gr. pyelos = pelvo),
ofte uzata en kunmetita vorto;
~ito, ~ocistito, ~ografio,
~onefrito, ~oureterografio

pigment/o, PIV, (L. pigmentum), ~i
(tr), ~a degenerado (de retino)
pigopag/o, (G. L. pygopagus, Gr.
pyge = gluteo, pagos = fiksita
ajo), (A. duobla monstro, G.
Doppelmissbildung)
piknolepsi/o, piknoepilepsio, (Gr.
pyknos = ofta, dika)
piknometr/o, PIV, (Gr. pyknon =
dika), mezuraparato de specifa
pezo de likvaĵo
piknoz/o, (A. pyknosis aŭ pycnosis)
pikrat/o, ~a acido (A. picric acid),
PIV
pikrotoksin/o, (Gr. pikros = amara)
pilokarpin/o, PIV
pilol/o, PIV, buleto-forma
medikamento, suker~o
pilor/o, PIV, (Gr. pyloros, L.
pylorus), ~spasmo, ~stenozo

pineal/a, PIV, ~a korpo, (L, pinea = pinkonuso)
pink-morbo, akrodnia eritemo
pinocitoz/o, (Gr. pin = trinki, kytos = ĉelo)
pinset/o, pinĉilo (F. pincette)
pinta/o, v. "karato"
PIO-, PIV, (Gr. pyon = puso),
~artrozo, ~bacilozo, ~celo,
~cianino, ~dermio, (pi)emio,
~gena, ~kolpo, ~ktanino,
~metro, ~nefrito, ~nefrozo,
~perikardio, ~perikardiito,
~pneŭmotorako, ~reo,
~salpingito, ~spermio, ~torako
pipet/o, PIV, ~i (tr), (A. pipet,
pipette)
piramid/o, anat, ~a trakto, ekstra~a
trakto

piramidal/o, PIV, v. "triketro"(os triquetrum)
piramidon/o, PIV, antifebra drogo
piran/o, PIV, ~ozzo, ~ozido (A.
pyranoside)
piridoks/ino, PIV, vitamino B₆
(inkluzive de ~alo k ~amino)
pirimidin/o, ~bazo
pirofosfat/o, PIV, ~a acid/o
(H₄P₂O₇), ~azo
pirogajl/o, PIV, (A. pyrogallol)
pirogen/o, (Gr. pyr = fajro, gen = produkti), ~a
pirokatetin/o, (A. pyrocatechin)
pirol/o, PIV, (A. pyrrok), kem.
~idino
piromani/o, (A. pyromania)
pirometr/o, PIV, (A. pyrometer)
piroterapi/o, (A. pyrotherapy)
pirotik/o anti~o kontraŭ~o

piroz/o, PIV, (A, Gr. pyroms = bruligo, A. burninging)
piruvat/o, ~a acido (d. pyruvic acid)
pis/i (ntr), PIV, lit~ado, ~poto
pist/i (tr), PIV, ~ado, ~ajo, ~ilo (A. pestle), ~ujlo
pitekantrop/o, PIV
pitiat/a, PIV, (A. pithiatric), ~a malsano, perturbo, ~ismo
pitiriaz/o, PIV, (Gr. pityron = brano), ~o diverskolora, graseca, bara, kapa, langa, likensimila, nigra, ronda, rozkolora, ru ga, seka, simpla vulgara
pitirospor/o, (Gr. Pityrosporum), genro de fungo
pitresin/o, vazopresino (hormono de hipofizo)
pituit/o, PIV

pituitari/o, PIV, hipofizo, ~a glando, hiper~o, hipo~smo
pituitrin/o, PIV
piuri/o, (A. pyuria)
pizoform/a, PIV, a osto (de karpeo, os pisiforme)
placeb/o, PIV (L)
placent/o, PIV, (A. L. ~a = plata kuko), ~ito, ~ografio, frutempa ~a separig o
plak/o, PIV, ateroma ~o, denta ~o, ~oformanta  elo
pland/o, PIV, ~a arko (L arcun plantarin)
planimetr/o, PIV, (L. planus = plata), pref. planometro
plankton/o, PIV
planum/o, PIV, (L. planus = plata), plata osto

plasm/o, PIV, ~a célo (~ocito),
~ocitomo, ~oferezo, ~alogeno,
~okino (A. plasmoquin),
sango~o, ~olizo, ~optizo, ~a
membrano
plasmid/o, eksternuklea geno
(parageno)
plasmin/o, fibrinolizino, ~ogeno
plasmodi/o, PIV
plastid/o, organelo en plantocélo
plasti/o, PIV, (Gr. plasso = formi),
~a, rino~o, torako~o, ~a
kirurgio, ~a operacio
plastr/o, PIV, (A. plaster, L.
emplastrum)
plat/o, PIV, ~piedo (A. flat foot, G.
Plattfuss), mukoza ~o cé
sifilisulo (kondilomo ~a), ~a
epitelo, vertebro; man~o

(polmo), fin~o (A. end-plale,
fiz), ~aĵo (F. plateau)
platen/o, PIV, kem. ekmento (Pt)
platism/o, PIV, (m. platysma)
platibazi/o, (A. platybasla)
-plazi/o, PIV, sfs (Gr. plasis =
formado), hiper~o, hipo~o,
neo~o
-plegi/o, sfs (Gr. plege = paralizo),
hemi~o, oftalmo~o, pare~o ktp.
pleks/o, PIV, anat (L. plexus),
korioida ~o
plesimetr/o, (Gr. plesso = bati, A.
pleuimeter aŭ plexometer)
pletor/o, PIV, (A. L. plethora; Gr.
plethor =pleneco)
pleūr/o, PIV, (Gr. pleura = ripo),
~a, ~algio (~odinio), ~ito, ~a
kaluso (G. Heuraschwarte)

plik/o, PIV, (L. plica), en anat uzata
en diversaj kazoj.

plomb/o, ~i (tr), PIV

plumb/o PIV, kem. elemento (Pb),
~a anemio, ~a koliko, ~a linio
(A. lead line, G. Bleisaum),
~ismo

plur~, PIV, prf, ~cikla (A
polycyclic), ~valenta

plurpotenca sanga tribêlo, (A.
colony-forming units, CFU)

plutoni/o, PIV, kem. elemento (Pu)

PNEŪM/O-, (Gr. pneuma = aero),
~atozo, ~aturio, ~ogastra,
~ogastrogcafio, ~okoko,
~operikardiito, ~operitoneo,
~opielografio, ~oretroperitoneo,
~otorako, ~oreno (A.
pneumoren)

PNEŪMON/O, PIV, (Gr. pneumon
= pulmo), ~ektomio, ~io (~ito),
~okoniozo, ~olitiazo, ~olizo,
~ologio, ~okirurgio, ~omikozo,
~omonilazio

poo/o, PIV, (A. potion, L. potio),
likva medikamento

podagr/o, PIV, (Gr. podos = piedo,
agra = atako; A. gout, F.
podagre), ~a atako, ~a tofo

-poez/o, sfs (A. ~poiesis, Gr. poiein
= formi), eritro~o, kole~o,
urato~o, urino~o

poikilo-, (Gr. poikilos = varia),
~cito, ~citozo, ~dentozo (A.
mottled enamel), ~dermo,
~terma animalo (malvarmsanga
animalo)

pojn/o, PIV, (F. poignet) manradiko
poks/o, PIV, bova ~o aŭ kaŭ~o

polakisuri/o, polakiurio, (Gr. pollakis = ofte)
polar/a, PIV, ~eco (A. polarity),
~izi (tr), ~izita lumo (A.
polarized light),
~izaciomikroskopo, ~izilo (A.
polarizer), ~ografio, ~oskopo
poleks/o, PIV, (L. pollex), mana
dikfingro, ~osuĉado ~ogeno
polen/o, PIV, ~alergio, ~ozo (A.
pollenosis)
POLI-, PIV, prf (Gr. polys = multa,
multobla), ~amino, ~artrito,
~citemio, ~daktilio, ~dipsio,
~eno (kombinaĵo kun pluraj
duoblaj ligoj), ~fagio,
~falangismo, ~hidramnio,
~hidroksila (alkololo), ~kliniko,
~mastio, ~menoreo, ~meriĝo
(A. polymerization), ~mero,

~morfa, ~morfonuklea,
~neŭrito, ~nuklea, ~nukleotido,
~orkismo, ~peptido,
~peptidazo; ~pneo,
~radikuloneŭrito, ~sakarido,
~ploida (A polyptoidy),
~sinusito, ~somo (ergosomo,
ribosomo), ~spermio, ~urio,
~valenta
polio, PIV, ~mjelito, ~viruso
polioma viruso, (A. polyoma v.)
viruso de parotida tumoro de
muso ka.
polip/o, PIV, (L. polypus), ~ozo
polm/o, PIV, (L. palm), manplato
poluci/o, PIV, (L. pollucio),
atmosfera ~o, nokta ~o
polus/o, (L), PIV
polv/o, PIV, (hispane, polvo; itale,
polvere), ~ometro, sen~igi

pont/o, anat (L. pons cerebelli)
poplit/o, PIV, (L. poples),
genukavo (~a kavo), ~a
muskolo (m. popliteus)
populaci/o, PIV
por/o, PIV, (Gr. poros; L. porus),
~eco (A. porosity), ~encefafio
porci/o, PIV, (A. porcōn, ration),
~umi (tr)
pord/o, PIV, (ĉefe pri hepata
pordo), ~a vejno (A. portal
vein), ~a hipertensio
porfin/o, bk
porfiri/o, (A. porphyria)
porfirin/o, hemato~o, kopro~o,
proto~o, ~urio
porfuopsin/o, (A. porphyropsin, bk)
poriomani/o, (Gr. poreia = pašado,
vojaĝo)

pornograf/o, PIV, (Gr. porne =
prostitutino), ~io, ~omanio
pornolali/o,
porocefal/o, (parazito)
porokeratoz/o, (Gr. poros = poro)
port/i(tr), PIV, ~anto (A. carrier; G.
Trager)
POST-, PIV prf (L-devena),
~akuša, ~ganglia (nervofibro),
~infarkta sindromo, ~kastracia
sindromo, ~komocia, ~malsana,
~manĝa (A. ~prandial), ~morta
ekzameno (kadavroekzameno),
~naskajo (placento), ~operacia,
~radiada, ~transfuzia, ~tromboza
ktp.
postit/o, (A. posthitis; Gr. posthe =
prepucio), balano~o
potenc/o, PIV, (A. potency, L.
potentia = forto), ~a

potencial/o, PIV, (A. potential), ~a
energio, ~ differenco
potenciometr/o, PIV
pozici/o, PIV, ~a drenado (A.
positional drainage)
pozitron/o, (pozitono laŭ PIV)
pozitiv/a, ~a fidbako
praktik/o, ~a, ~i (tr), ~ado, ~isto,
~eco, PIV
PRE-, PIV, (L. prae, Gr. pro),
internacia prf, uzata en sciencaj
nomoj k sig. "tempe antaŭ" aŭ
"anoncanta"; ~albumino,
~blastomatozo, ~diabeta,
~dispozicio, ~gangliono,
~kancera, ~kancerozo,
~klimakso, ~kurso (A.
precursor), ~menstrua (tensio),
~medikacio, ~molaro, ~morba,
~morta, ~operacia

precipit/i(tr), PIV, ~aĵo, ~igī, ~ita
pregnan/diolo, ~triolo
prem/i(tr), PIV, ~doloro,
~receptoro, puls~o, sango~o
prepar/i (tr), PIV, ~a, ~aĵo
prepuci/o, PIV, (A. prepuce, L.
praeputium)
presbiop/a, PIV, (Gr. presbys =
maljunulo, ops = okulo)
presbiakuz/o, (A. presbyacusia,
presbycusis, Gr. akousis =
aŭdo)
presbiofreni/o, (A. presbyophrenia,
phren = animo)
prevent/i (tr), PIV, ~a medicino,
~ilo, ~orio
prezent/i (tr), PIV, ~igī, ~iĝo (G.
Lage) (de feto en utero), puga -o
(en akuŝo)

priapism/o, (Gr. priapus = peniso),
daŭra erektiĝo de peniso
primar/a, PIV, ~a zorgo (flego) (A.
primary care), ~a infekto, ~a
foliklo (A. primordial follicle)
primat/o PIV, (L. primus = unua)
primipar/a, ~eco (A. primiparity, L.
parere = naski)
priservej/o, (rtg), apartigita ejo, de
kie oni priservas (ekz. rivelejo
ktp).
probakteriofag/o, profago
proced/i (ntr), PIV, ~o (Aprocess),
~uro
proces/o, 1. anat (L. processus), 2.
= procezo (natura sinsekvo de
fenomenoj)
prodrom/o, PIV, (A. prodrome, Gr.
prodromos)

produkt/i (tr), ~a, ~o, ~ado, ~aĵo
(metabola)
proenzim/o, (A. proenzyme, G.
Proferment)
proeritroblast/o
profesi/o, PIV, ~a malsano (A.
occupational disease)
profilakt/i (tr), PIV, = preventi,
~iko, ~ika procedo, rimedo
profund/a, PIV, ~oterapi, ~odozo,
~a sento
progeri/o, (A. progeria)
progesteron/o, PIV
prognat/a, PIV, (A. prognathic, Gr.
gnatos = makzelo), ~ismo
prognoz/o, ~i (tr), PIV
progresiv/a, PIV, ~a muskola
distrofio
prohib/i (tr), PIV, (L. prohibeo),
malpermesi, ~icio

projekci/o, ~i (tr), dekstra, oblikva
~o (rtg)
proksim/a, PIV, ~ala (anat, L.
proksimus = plej proksima)
PROKT/O-, (Gr. prottos = anuso),
en kunmetitaj vortoj sig "anuso"
aŭ rektumo"; ~ito, ~ektomio,
~ocelo, ~oklizo, okojlito,
~odinio, ~ologio, ~oparalizo,
~oplastio, ~oplegio, ~optozo,
~oragio, ~orafio, ~oskopio,
~otomio
prolaktin/o, PIV, ~liberiga hormono
prolamin/o, speco de proteino
prolan/o, PIV, malnova termino, ~o
A = FSH, ~o B = ICSH aŭ LH
prolaps/o, PIV, (L. prolapsus =
falo), ptozo; anusa, rektuma,
utera, vagina ~o
prolifer/i (ntr), PIV, ~ado, ~ema

prolin/o, PIV, hidroksi~o
promegakariocit/o
promjelocit/o
prominenc/o, PIV, anat; (L.
prominentia, elstarajo)
promontor/o, PIV, anat; timpana,
sakra ~o
promoci/i (tr), PIV, ~o, ~anta
faktoro (A. promoting factor)
pron/i(tr), PIV, ~ado, = atoro,
kvadrata ~atoro (L. m. pronator
quadratus)
propag/i (tr), PIV, ~ado, ~igi
propionat/o PIV, ~a acido
(CH₃CH₂COOH)
propolis/o, PIV, (A. propolis)
proporci/o, PIV
propriocept/i (tr), PIV, ~a (A. ~ive).
~ado, ~oro (propra receptoro,

sensorunuo, nerva fino en
muskoloj k tendenoj)
proptoz/o, ekzoftalmo
proputa/i (tr), PIV, ~a, ~o (A.
    propulsion)
prosektor/o, PIV, ~i (tr)
prostaciklin/o, PG_I₂ (prostaglandino
    I₂)
prostaglandin/o
prostanoat/o, ~a acido (A.
    prostanoic acid)
prostat/o, PIV, ~a hipertrofio,
    ~ektomio, ~ito, ~ismo,
    ~ograffio, ~oreo
prostet/a, PIV, kem, ~a grupo (A.
    prosthetic group)
prostitu/i   (ntr), PIV, ~o, ~isto,
    ~istino
prostraci/o, PIV, (A. prostration)

protamin/o, PIV, unu de simplaj
    proteinoj
protein/o, PIV, ~azo, ~opoento (A.
    ~score, nut), ~urio
proteoglikan/o, nova esprimo de
    "mukoproteino".
proteoliz/o, PIV, hidrolizo de
    proteino, ~a enzimo
proteüs/o
protez/o, PIV, denta, krura ~o (Gr.
    prothesis)
PROTO-, PIV, grekdevena
    internacia, neoficiala prf, sig:
    "unua". ~diasto/o, ~plasmo,
    ~plasto, ~porfirino, ~trofia,
    ~zoo
proton/o, PIV
protrombin/o
protrud/a, PIV, ~eco, ~aj okuloj

protuberanc/o, PIV, anat (L. protuberantia), okcipitala ~o provitamin/o, ~o A = karotenoj provok/i (tr), PIV, ~ado (A provocation)
prozencefal/o, (A. prosencephalon) prurig/o. PIV. (A. L.) prurit/o, PIV, (L. prurire = juki) psamom/o, kalkita tumoro, (A. psammoma, Gr. psammos = sablo)
pselism/o, dislalio, (A. psellism) PSEUDO-, PIV, neoficiala, teknika prf. sig: "falsa", "neautentika". ~artiko, ~artrozo, ~cisto, ~demenco, ~ekzoftalmio, ~fluktuado, ~globulino, ~hermafroditio, ~hipertrofio, ~fiolero (infana), ~kila (A. pseudochylous), ~trupo,

~leukemio, ~manio, ~membrano, ~miopio, ~neurastenio, ~neurito hipermetropa, ~pelado (A. pseudopelade, alopeciacicalrisata), ~sklerozo, ~uridino (bk) pseuodomonas/o PSIK/O, PIV, (Gr. psyche = animo, spirito, menso), ~a (forto, difekto), ~astenio, ~edelismo, ~iatecio, ~iatro, ~oanalisto, ~oanalizo, ~odramo, ~odiagnostiko, ~ofiziologio, ~okirurgio, ~ologio, ~ologo, ~omimetiko, ~opatio, ~opato, ~osomata, ~somatozo, ~otekniko, ~oterapio, ~ozo psikrometr/o, PIV, (Gr. psychros = malvarma), aparato por mezuri

- humidecon, (speco de
higrometro)
- psitakism/o, PIV, (Gr. psittakos =
papago), senvola ripelado de la
lasteaūdita silabo.
- psitakoz/o, PIV, infekta malsano
(A. parrot fever)
- psoas/o, (L), ~o malora k minora
(granda k eta ~o, PIV)
- psoit/o, intlamo de granda psoaso.
- psoriaz/o, PIV, (Gr. psora = juko)
- PTA, (Aplasma thromboplastin
antecedent), faktoro XI de sanga
koaguligo
- PTC, (A, plasma thromboplastin
component), faktoro IX de
sanga koaguligo
- pteridin/o, kem. subslanco (bk)
- pterigi/o, (Gr. pterypon = Pugilo)
- pteroilglutamat/o, ~a acido (folata
acido)
- ptalin/o, (ankaŭ ptialazo laŭ PIV),
(Gr. ptyalon = salivo)
- ptialism/o, troa salivado (A.
ptyalism, salivation)
- ptomain/o, PIV, (Gr. ptoma =
kadavro)
- ptoz/o, PIV, (Gr. ptosis = falo),
gastro~o, rena ~o
- pub/o, PIV, ~haro, ~a monto
(monto de Venuso), ~a osto, ~a
pediko (ftiro), ~a simfizo, ~lipo
(granda, eta)
- puber/a, PIV, ~eco (A. puberty)
- pubi/o, PIV, (L. os pubis), ~otomio
- publik/a, PIV, ~a higieno
- pudend/o, PIV, ~a arterio, nervo,
vejno

pueril/a, (L. puer = infano), ~a
parolo, ~eco (~ismo)
puerper/a, PIV, ~a febro
pugn/o, PIV, ~igi (manon)
PULM/O, PIV, ~a, ~ektomio, ~ito,
~okapacito, ~okoniozo,
~osilikozo; ~a apikito, kancero,
tuberkulozo ktp
pulp/o, PIV, (L. pulpa = karno), ~a,
~ito (denta), blanka, ruĝa ~o (de
lieno)
puls/o, PIV, (L. pulsare = bati), ~a,
~i (ntr), ~a premo, alternanta
~o, ~obato, ~ado, paradoksa ~o,
kvar~a rtg aparato (plifrue,
kvarklapa)
pultace/a, PIV, (A. pultaceous, Gr.
poltos = griajo), ~a eksudajo,
~aj anginoj

pulvor/u, PIV, (L. pulvis), ~a, ~eco,
~igi
punkci/i (tr), PIV, ~o
punkt/o, PIV, (L. punctum), ~i (tr),
fando~o, fora ~o (malproksima
~o), nul~o, proksima ~o,
konverĝa ~o, larma ~o
punktur/o, PIV, (L. punctura),
akvo~o, elektro~o, nadlo~o
(aku~o), abdomena ~o, dialieta
~o (A. diabetic puncture, G.
Zuckerstich), lumba ~o
pupil/o, PIV, ~a distanco
purin/o, ~bazo (adenino, guanino
ktp)
purpur/o, PIV, ~a, ~aĵo (rodopsino)
purpura/o, PIV, plejofte punktforma
haŭta hemoragio. 2 Nomo de
diversaj sindromoj, kies

karakteriza lezo estas la ~o.
infekta, ekzantema ~o
pus/o, PIV, (L. pus), ~i (ntr), ~a
urino, ~ado, ~korpusklo
pustul/o, PIV, (A. pustule), ~a,
~ozo

rabi/o, PIV, (A. rabies, L. rabere =
furiozi), hidrofobio, ~a, ~ulo,
kontraŭ~a
racem/a, PIV, (L. racemus =
grapolo de vinberoj), kem, ~aj/o,
~azo, ~a kombinaĵo, ~igo
racional/a, PIV, ~ismo, ~igo, ~a
formulo (kem, A. rational
formula)
radi/o, PIV, ~a, ~i (ntr), ~adi (ntr),
~ado (fluoreska, korpuskla,
kosma, nedependa, normala,

putamen/o, anat (L. putamen)
putr/i (ntr), PIV, (L. puter = putra),
~a, ~ado, ~o, ~iga (A.
putrefactive), ~ema, kontraŭ~a
putrescin/o, dekarboksitprodukto de
ornitino

R

onda, transruĝa, transviola),
~atoro, alfa~oj, beta~oj, gama~oj, iks~oj (X~oj, rentgenaj ~oj,
kanal~oj, katod~oj, sun~o;
~aktivia, ~oaŭtografio, ~ografi
(tr), ~ografio (rekta, nerekta),
~ogramo, ~oimunomezurado,
~oizotopo, ~okemio, ~ologio,
~ologo, ~orezista, ~osentema.
~oskopio, ~oterapio

radiaci/o, PIV, nomo de pluraj nervaj traktusoj. akustika, optika ~o
radial/a, PIV
radik/o, PIV, ~o de dento, ungo, haro; naz~o, man~o
radikal/a, PIV, ~a operacio, terapio; kem, ~o ~atomgrupo, libera ~o
radikl/o, PIV, radiko de krania aŭ spina nervo, antaŭa (malantaŭa) ~o, ~a paralizo, ~ito, poli~ita neūrito
radium/o, PIV, kem. elemento (Ra), ~terapio
radius/o, PIV, anat (lateralala osto de antaŭbrako)
radon/o, PIV, kem. elemento (Rn), ~oterapio.

rafe/o, PIV, (A. Gr. raphe), anat, ~o de faringo, lango, perineo, skroto, vango
rafin/i (tr), PIV, kem, plipurigi, ~i sukeron, petrolon ktp, ~ado, ~ajo
rafinoz/o, PIV, (A. raffinose), trisakarido
ragad/o, (Gr. chagas, pl. rhagades; G. Rhagade)
rajdoterapio, terapio per rajdado
raki/o, PIV, anat (Gr. rhachis = vertebra kolumno), ~a, ~a likvaĵo, ~algio (~odinio), ~omedolito, ~otomio, ~skizo (Gr. schisis = dividigo)
rakit/o, PIV, (A. rickets; G. Rachitis). ~a (A. rachitic), ~ismo, ~odona, ~ogena
ran/o, PIV, ~a kisto

ranc/a, PIV, (A. rancid), ~a butero,
oleo, ~iĝi (G. ranzigwerden)
rapt/o (L. raptus), subita, fortega
atako: hemoragie ~o, hysteria
~o, mania ~o, melankolia ~o
rapidec/o, PIV, permesita ~o (de rtg
radiado)
rasl/o, PIV, (A. rale; F. rattle, rale;
G. Rassel, Rasselgeräusch),
kavema, krepita, seha, sibla,
ronka, vezika ~o
raš/o, PIV, (A. rash), efemera
ekzantemo
rati/o, laŭ PIV evitinda, proporcio
raŭk/a, PIV, (A. raucous, L.
raucus), ~iĝi, ~o, ~a voĉo, ~eco
(A. raucity; G. Heiserkeit)
RE-, PIV, prf, sig: "denove",
"ripete". reabsorb/i, ~ado
reag/i (ntr), ~o

reakci/i (ntr), PIV, ~o. ~ilo, ĉen~o,
kolor~o
reakтив/a, ~eco
recenz/i (4) PIV, ~o
recept/o, PIV, ~i (ntr), (L. recipere =
ricevi), ~oro
reces/o, PIV, anat, (L. recessus, A.
recess), piroforma ~o, pleūra ~o
recesiv/a, PIV, ceda (A. recessive)
recidiv/o, PIV, ~i (ntr)
recipient/o, 1. PIV, ricevujo; 2.
ricevanto (ekz. de sango)
redoks/a, PIV redukto~oksidiĝa; a
potencialo
redukt/i (tr), PIV, ~o, ~ebla, ~iĝi,
~ilo, ~ita, ~anto; ~o de frakturo,
hernio
refer/i (ntr), PIV, ~aĵo (~ato), ~enco
(PIV)

refleks/o, PIV, (A. reflex), ~a arko, kuntiriĝo; kondiĉita ~o
reflekt/i (tr), PIV, ~o (A. reflection)
refrakt/i (tr), PIV, ~o (A. refraction), duobla ~o, ~eco, ~a difekto (de vidkapablo), ~a indico; ~ometro
refraktar/a, PIV, ~a periodo
regeneraci/o, PIV, regenerado, regeneri (ntr)
region/o, PIV korpoparto; deltoida, lumba ~o
regres/i (ntr), PIV, (A. regress), malprogresi, ~a (A. regressive), ~o
regul/i (tr), PIV, ~ado, ~atoro, ~ilo, ~a enzimo, geno, proteino
reĝa akvo, PIV, miksaĵo de klorida acido k nitrata acido (3:1).
reĝa ĵeleo, (A. royal jelly).

reabilit/i (tr), (L. habilitas = kapableco), ~acio, ~ado, ~acia medicino
rekt/a, PIV (L. rectus), abdomena ~a muskolo
rektifik/i (tr), PIV, ~o, ~ilo (rektifilo, A. reclifier)
rektum/o, PIV, ~ito, ~ocelo, ~oskopo, ~oskopio, ~a nutrado
rekurant/a, ~a nervo (L. n. recurrens), ~a febro
relaks/o, ~i (tr), (A. relax), ~ilo, ~ino (hormono de lutea korpo)
REM-dorm/o, (A. rapid eye movement sleep, paradoxical sleep), periodo de rapida okulmovado, kiu aperas dum kutima dormo kelkfoje ripete k en kiu elektroencefalogramo similas al tiu de vekita stato.

rem/o, rtg (A. roentgen-equivalent-man)
remaĉ/i (tr), PIV, ~o, ~ado, ~ulo
remedi/o, (A. remedy; L. remedium; G. Heilmittel)
reemet/o, ~i (tr), PIV, ~i elartikigitan membron, repozicio (A. repositioning)
remit/o, PIV, (A. cemission; L. remissio)
ren/o, PIV, (L. ren; Gr. nephros), a, sur~a glando, ~a glukozario (~a diabeto), ŝvebanta ~o, ~opunkturo
renin/o, rena enzimo, kiu hidrolizas angiotensinogenon en sangoplasmo.
renit/i(ntr), PIV, rezisti al la palpado, tamen lasante sin enpremi ~anta organo, tumoro

rentgen/o, PIV, ~a antaŭtuko, ~aparato, ~dermatito, ~lampo, ~radioj, ~sinklina muro, ~rerapio. ~tubo
reobaz/o, PIV, fiz. (A. rheobasis)
reologi/o, PIV, (A. rheology)
reostat/o, PIV, (A. rheostat)
reotakigrafi/o, (A. rheotachygraphy)
reotaksis/o, (A. rheotaxis)
reotropism/o, (A. rheotropism)
reovirus/o, (A. reovirus)
reparaci/o, PIV, en med. renormaligo de damaĝita histo organo ka.
replik/o, PIV, ~i(tr), ~ado de DNA, RNA ktp.
repozici/o, (A. reposition, repositioning)
resekc/o (A. resection)

reserpin/o, drogo por hipertensio,
neŭroleptiko
resoluci/o, PIV, 1. fino de inflamo
sen pusado; 2. malfortiĝo aŭ
malapero de muskolaj
kontrahiĝoj en anestezo,
asfiksio, paralizoj. resorb/i (tr),
~o; ~ado
respir/i (ntr). ~ado (spirado), ~atoro
restaŭr/i (tr), PIV, ~ado (A.
restoration)
restnitrogen/o, (G. Reststickstoff)
A. non-protein nitrogen, NPN)
resuscitad/o, (A. resuscitation)
resus/o, PIV, (A. rhesus; L Macaca
rhesus), ~o-faktoro (Rh-faktoro)
retikul/o, PIV, (L. reticula = reteto
), ~a, ~ocito, ~o-endotelia
sistemo, ~o-endoteliozo,
~osarkomo, ~ozo

retin/o, PIV, (L. retina), ~a, ~ito,
~oblastomo, ~opatio, ~oskopio;
~alo (viamino A-aldehido), ~olo
(alia nomo de vit. A), ~oata
acido (A. ~oic acid, G.
Retinsäure, vitamino A-acido)
retinakl/o, PIV, (L. retinaculum),
larĝa ligamento, kiu retenas
muskolajn tendenojn ĉe la karpo
kaj tarso.
retort/o, PIV, kem
RETRO-, PIV, neoficiala pfs, sig.
movon aŭ agon, faratan
kontraŭe al la normala direkto.
~bulba, ~fleksi (tr), ~flekso (de
utero), ~fleksanta, ~klini (la
kapon), ~versio
reŭmat/o, PIV, ~a, ~ismo, ~oida,
~ologio, ~ologo ~a febro, nodo;
artika, muskola ~ismo

revakcin/i (tr)
revaskularizaci/o
revers/i (tr), PIV, ~ebla, ne~ebla
    reakcio
revizi/i = revizori, PIV
revulsi/o, PIV, (A. revulsion), altiro
    de la sango en punkton
    plimalpli malproksiman de la
    malsana organo, per kupoj,
    sangeltiro, sinapizo, kaŭterizo
    ks.
rezerv/o, PIV, ~i (tr) (L. ~are), ~a
    aero (aŭ volumeno) (de pulmo,
    fiz), ~ita sango, nutra ~o (graso
    ka), ~ejo (F. reservoir)
rezidu/o, PIV, (A. residue, L.
    residuum), ~a aero (aŭ
    volumeno, fiz; A. residual air)
rezin/o, PIV, (L. resina, A. resin).
    arta (artefarita), natura ~o

rezist/i (ntr), PIV, (L. resistere), ~o,
    ~eco, infekto~o, drogo~a,
    plurdrogo~a
rezorcin/o, PIV, meta-
    dihidroksibenzeno
ribo-, PIV. pfs. sig. ĉeeston de
    ribozo; ~flavino (vit. B₂),
    deoksi~zo, ~zo (pentozo),
    ~nukleata acido, ~nukleotido,
    ~nukleozido
ricev/i (tr), PIV, (L. recipere), =
    anto, ~ema (sensiva)
ricin/o, PIV, ~a oleo, ~oleata acido
    (A. ricinoleic acid)
ridgas/o, (A. laughing gas, G.
    Lachges), N₂O
rigardospasm/o. (A. visual spasm)
rigid/a, PIV, (L. rigidus), ~eco (de
    sultro ka), postmorta ~eco (G.
    Totenstarre)

rikeci/o, PIV, (A. Rickettsia) (H. T. Ricketts, usona patologo), ~ozo
rin/o-, PIV, (A. rhin-, Gr. rhis = nazo), ~ito, ~encefalo, ~ofimo (A. rhinophyma), ~otalio (nazvoĉo), ~ologio, ~ologo, ~oplastio, ~osklecomo, ~oskopio, ~osporidiozo, ~oviruso

Ringera solvajo, (Sydney Ringer, angla fiziologo

rip/o, PIV, (A. rib, G. Aippe), ~a, inter~a (muskolo, nervo, neŭralgio), ~a arko, kartilago, osto; ~otomio, ~otomo; falsa, fluktuanta, sterna (vera) ~o

riskfaktor/o, (A. risk factor)

ritm/o, PIV, (A. rhythm, Gr. rhythmos), ~o de korbatoj, ~a,

~i (tr), ~eco (A. rhythmiciry), ~igilo (A. pacemaker)
riz/o, PIV, (A. rice), ~akvo-simila fekaĵo (A rice-water stool), polurita ~o
rizo-, (Gr. rhiza = radiko), ~melika (A. rhizomelic), ~po (L. Rhizopus, genro de fungo), ~tomio (A. rhizotomy, radicotomy) rizori/o, PIV, (L. ridere = ridi), ridmuskolo (L. m. risorius)

RNA, ribonukleata acido, r~(ribosoma RNA), s~(solvebla ~), t~(transfера~ = sRNA)

rodopsin/o, (A. rhodopsin, Gr. rhodon = ruĝa aŭ rozkolora)
romanoskopi/o, (L. romanum = sigmoido), sigmoidoskopio

romboid/a, (A. rhomboid, Gr. rhombos), ~a muskolo (de la dorso)
rombencefal/o, (A. rhombencephalon)
romp/i (tr) PIV ost~o (aŭ ost~iĝo)
rond/a, PIV, (A round, F. rond), ~a fenestro (L. fenestra cochleae)
ronk/i (ntr), PIV, (L. rhonkare), ~o, ~ado
rostr/o, PIV, (L. rostrum), ~uloj, sfenoida ~o
rotaci/i (ntr), PIV, (L. rotace, A. rotate), ~a, ~o, dekstro~a (kem. optika aktiveco), ~a vaporigilo (A. rotary evaporator)
rotator/o, PIV, ~a muskolo (de kolo, lumbo ka)
rotor/o, PIV, (A. rotor), ~o de motoro, centrifugilo

rozace/o, (L. acne rosacea, A. rosacea)
rozari/o, PIV (A. rosary), rakita ~o
rozeol/o, PIV, (A. L. roseola rose rash)
RQ, (A. respiratory quotient), spira kvociento
rubeol/o, PIV, (A. rubella, G. Röteln, F. rubéole, L. rubeola)
rubidi/o, PIV, kem. elemento (Rb)
rubor/o, (L. rubor = ruĝeco, ruĝiĝo), signo de inflamo.
rubrofici/o, mikozo, kaŭzita de "Trichophyton rubrum" (A. trichophytosis)
rudiment/o, (L. ~um), ~a (A. ~ary)
ruĝ/a, PIV, ~iĝi, ~iĝemo, ~iĝemulo, infra~a (trans~a), ruĝa~verda blindeco

ruk/i (ntr), PIV, (L. eructare, A. belch), ~o (L. roctus, A. ructation, eructation), ~ajo ((ruminaci v. rukti, mericismo, regurgito))
rumen/o, PIV
rupi/o, PIV, (A. rupia, filth, Gr. rhypos), kakeksia, sifilisa ~o

sabur/o, PIV, mukeca materio, kovranta la langon okaze de iuj malsanoj.
sadism/o, PIV, ~a temperamento, ~ulo
sadist/o, PIV, ~a plezuro
safen/o, PIV, (L. saphena, Gr. saphenes = manifesta), ~a vejno
safism/o, PIV, (F. saphisme, A. sapphism, lesbianiam), ~ulino

ruptur/o (A. ~e L. ruptura)
rusiopati/o, (L. rhusiopathia) (A. erysipeloid, pseudoerysipelas), patogena bakterio = Erysipelothrix rhusiopathiae
rutin/o PIV, ~a (A. routine), ~ismo, ~ulo; bk unu de P-vitaminoj (A. G. Rutin, F. rutine)

S

(lesbanino), (Sappho, helena poetino) (pref. sapfismo)
sagital/a, PIV. (L. sagitta = sago)
sak/o, PIV, (L. saccus), endolimfa ~o, lamia ~o, testik~o, ~eto (L. sacculus) (de interna orelo)
sakar/o-, PIV, grekdevena elemento de teknika vorto, kun la sig: sukero (Gr. saccharo-), ~ata acido (A. saccharic acid), ~azo

(A. sucrase), mono (di, tri ktp)
~ido, ~ino (kemie ne rilatas al
sukero), ~ogena (amelazo),
~ometro, ~omiceto, ~ozo
(sukrozo = unu de di~idoj, A.
sucrose)

sakr/o, PIV, (L. sacrum = sankta),
~a osto (L. os sacrum) ~algio
(~odinio), ~alizo (A.
sacralization)

sal/o, PIV, 1. Natria klorido (NaCl),
kuir~o, 2. produkto el acido kaj
bazo. ~a ~i (tr), ~ajo, ~igi, ~igî,
en~igo (A. salting in), el~igo
(A. salting out), ~gusta, sen~a
salicilat/o, PIV, acetil~a acido =
aspirino

salicin/o PIV, (glukozido)

saliv/o, PIV, ~i (ntr), ~ado (A.
salivation), ~iga, ~umi (ntr), ~a

glando (parotido, submandibla,
sublanga), ~a kalkulso, ~a suko
salmonel/o, PIV, (L. *Salmonella*),
~ozo

salpetr/o. PIV, (A. saltpetrae = L.
salpetrae), kalia nitreto (KNO_3)

salping/o, PIV, 1. Utera tubo. 2.
Eüstakia tubo; hidro~o, ~ito,
peri~ito, pio~o, endo~ito;
okateterismo, ~olizo, ~orafio,
~ostomio, ~otomio, ~opeksio,
~oplastio

salubr/a, PIV, (A. salubrious, L.
salubris = saniga), favora al la
sano, ~a aero, ~eco ne~a

salvarsan/o, PIV, medikamento
kontraŭ sifiliso

san/o, ~a, ~iga, ~igâ, ~itara, ~ulo,
~stato; mal~a, mal~o, mal~igî,
mal~ulo, mal~ulejo,

nere~igebla, re~igi, re~iĝi,
marmal~o, turnmal~o,
veturmal~o
sanatori/o, PIV, (L. sanare =
resanigi)
sang/o. PIV, (L. sanguis) ~a, ~i
(ntr.), ~ado, ~a cirkulado, bildo,
plasmo, sero, ~obanko,
~odonanto, ~oglobeto
(~okorpeto, blanka k ruĝa,
leŭkocito k eritrocito), ~ogrupo,
~okoaguliĝo, ~okreado,
~opremo, ~oricevanto,
~osedimentiĝa rapideco (A.
blood sedimentation rate),
~osukero, ~osputo, ~otransfuzo,
~ovazo, sam~a, sam~ulo
sangvin/a, PIV, (A. sanguine,
sanguineous, L. sanguis =
sango), sangoplena

sap/o, PIV, (L. ~o), ~igo ~igebla,
~iĝo, ~onino, ~ofekajo (A.
soap-stool, G. Seifenstuhl)
sapor/o, PIV, (L. sapor = gusto),
êcio kio impresas la gustosenson;
acida, amara, dolĉa ~o; ~i (ntr)
= gusti (1)
saprofit/o, PIV, (A. saprophyte, Gr.
sapros = putrinta)
sarcin/o, PIV, (L. sarcina = pakajo),
genro de bakterio
sardon/a, PIV, (A. sardonic), ~a
rido
sark/o-, (Gr. sarx, sark- = karno),
~oidozo, ~olemo, ~omatozo,
~omero, ~omo, ~oplastro,
~osomo, ~otubulo (~otubeto)
sartori/o, PIV, (L. m. sartorius,
sartor = tajloro)

sat/a, PIV, ~i (ntr), ~e, ~igi, ~iĝi,
ĝis~e, mal~a, mal~o,
mal~morto, mal~kontrahiĝo (de
stomako)
satiriaz/o, PIV, (Gr. satyros = A.
satyr) (A. satyriasis), tro fortaj
seksimpulsoj ĉe viro
satur/i (tr), PIV, (A. saturate, L.
saturace = plenigi), ~ado, ~eco,
~igi, ~ita (solvaĵo ka), ~punkto,
super~i (tr), super~ado
saŭn/o, PIV, ŝvitbanejo
saŭriaz/o, (A. sauriasis aŭ ichtyosis,
Gr. sauros = lacerto), ankaŭ
saŭriozo, (L. ketatosis
follicularis)
sav/i (tr), PIV, (L. salvare), ~ado,
~ebla, ~igi, ~ito, ~sero, sen~a
scienc/o, PIV, ~a, ~isto

scinti/grafio, (A. ~graphy), ~skanilo
(A. ~scanner), ~skaningo (A.
~scanning)
scintil/i (ntr), PIV, (G. funkeln, L.
scintilla, A. sparkle), trembrili,
~ado-nombrilo aŭ ~atoro (A.
~ation counter ~ator)
seb/o, PIV, (L. sebum, G. Talg)
~oreo (A. ~orrhea), ~a glando,
okul~o (G. Augenbutter), ~umo,
~uma kisto
sedativ/a, PIV, (L. sedare =
trankviligi), ~o = ~a drogo
sediment/o, PIV, (L. ~um), ~a, ~i
(ntr), ~igo, kem. precipitajo,
urina ~o, ~iga koeficiente (de
Svedberg), rapideco de ~igo de
eritrocitoj
segment/o, PIV, (L. ~um) ~igo (de
mjelo, ovolo)

sek/a, PIV, (L. siccare = sekigi),
~eco, ~igi, ~igilo (ekz. CaCl₂),
~igujo (A. desiccator), vakua
~igujo, ~a lakto (A. dry milk)

sek*c/i*(tr), PIV, (L. seco = tranĉi),
~ado, ~aĵo, ~anto, de~i (tr),
dis~i (tr), dis~ejo, viv~i (tr),
viv~ado

sekestr/i (tr). PIV. v. "sekvestri"(2),
osta parto trafita de nekrozo.

~ado

sekreci/o, ~i (tr), PIV, ~ado,
eksteria, intema ~o, ~anto (A.
secretor) (tiu, kiu ~as
sangotipan substancojn en salivo
ka), ~aĵo, hiper~o

sekretin/o, PIV, (hormono de
duodena mukozo)

seks/o, PIV, ~a, ~umi (ntr),
~allogo, ~ardo, ~atenco,

~impulso, ~kuniĝo, ~matura,
~okromatino, ~ologio, ~ologo,
~oterapijo, ~oterapeŭto, ~urĝo;
ambaŭ~a, in~a (femala),
sam~ema, sen~a, vir~a ~aj
karaktetoj (primasa, sekundara),
~a komunikiĝo (G.
Geschlechtsverkehr, A. sexual
intercourse)

sekundar/a, PIV, (A. secondary),
kem. ~a alkoholo, amino; ~a
sifiliso

sekvaĝo, PIV, (2. med.), pli-malpli
fruaj k daŭraj komplikajoj,
apetantaj aŭ restantaj post
malsano.

sekvenc/o PIV aminoacido~o (en
proteino)

sekvestr/i, PIV, v. ankaŭ "sekestri",
~otomio

sel/o, PIV, (L. sella), anat. turka ~o
(L. sella turcica), ~a nazo,
~oforma lumbo (dum
gravedeco)
selekt/i (tr), PIV, (L. seligere),
~ado, naturado
selen/o PIV kem. elemento (Se)
sem/i (tr), PIV, (L. semen = semo),
dis~i (tr), ~o (specmo), dis~ita
tuberkulozo
SEMI-, PIV, internacia sciencia pfs
(L. semis = duono). v. ankaŭ
duon~ k hemi~; ~circmaj
kanaloj, duktoj; ~luna,
~luksacio, ~permeabla
(membrano), ~konserva
replikado (bk) ~sintezo
seminom/o, (A. ~a), speco de
testika teratomo

semiologi/o, PIV (A.
symptomatology)
semipolar/a, ~a ligo (A. coordinate
covalent bond, kem)
senc/o, PIV, (L. sentire = senti),
dub~a, kontraŭ~a, sen~a,
sen~ajo, unu~a
senil/a, PIV, (L. senilis = maljuna,
A. senile), ~eco, ~igo, ~a
demenco, atrofio
sens/o, PIV, kvin ~oj (aŭdado,
flarado, gustumado, tuŝado k
vidado), ~a, ~ajo, ~ebla, ~iva,
~ometrio, ~organo, ne~iva,
super~eca sensac/o, PIV
sensaci/o, PIV, (A. sensation), ~a
sensor/a, PIV, ~a fibro, neŭrono,
nervo; ~a areo (de la cerba
kortiko)

sensori/o, PIV, (L. ~um), centro de la sensacoj, sentoj k intelekto.
sent/i (tr), PIV, ~o, ~a, ~ebla, ~ema, ~iva, ~iveco, ~ivigi, antaŭ~i (o), ne~ebla, ne~ema, sen~a, tro~ema, flar~i (tr), prem~o, tiklo~ema, veter~ema
sentimental/a, PIV, ~eco
seps/a, PIV, (A. septic, Gr. septikos = A. putrid, putra), ~eco, ~emio, anti~o (kontraŭ~o), anti~i (tr), anti~a
sept/o, PIV, (L. septum), anat. interatria, interventrikla, naza ~o
sepult/i (tr), PIV, ~(ad)o (A. sepulture), ~eo, ~entreptenisto
ser/o, PIV, (L. serum), ~a, ~umo (antimikroba, antitoksina), imuna ~umo, ~ologio, ~ologo,

~odiagnozo, ~omukoido, ~oterapio ~umologio
serat/o, PIV, (L. serra = segildento), (L. m. serratus)
serĉ/i (tr), PIV, re~i (tr) (A. research), re~ajo
seri/o, PIV, (L. sero), ~a (diluado), ~ografio, ~ografo
serin/o, aminoacido
serotonin/o, 5-hidroksitriptamino
seroz/o, PIV, (L. serous = A. serous = seroza), ~a membrano, ~ajo, ~ito
serpigin/a, PLV, (L. serpo = rampi)
serv/o, ~i (ntr), PIV, sav~o, kurac~o
seton/o, PIV, (A, F. seton, L. seta), duloka dreno

sezamo, P. IV, (L. Sezamum; A. sesame), ~a oleo, ~oido (A. sesamoid bone, G. Sesamein) sfacel/o, PIV. (A. sphacele, L. sphacelus, F. sphacele), (seka, parta) gangreno sfenoid/o, PIV (L. os sphenoidale), ~a sinuso sferocit/o, lGr. sphaira = sfero, kytos = ĉelo) (A. spherocyte), ~ozo sfigm/o~, PIV, (Gr. sphygmos = pulso), sciencia vortradiko, ~ografio, ~ografo, ~omanometro sfing/o~, PIV, ~ocitozo, ~olipido, ~omjelino, ~ozino sfinkter/o, PIV, anusa, irisa, pilora ~o, ~otomio shistosomiaz/o, = bilharziozo

shizo- (evitinda), v. skizo sial/o-, PIV, grekdevena radiko sig: salivo. ~adenito, ~ata acido (A. sialic acid), ~ogena, ~ografio, ~olitiazo, ~oreo siamaj ĝemeloj, PIV, (A. siamese twins) sider/o-, (Gr. sideros = fero), ~oblasto, ~ocito, ~odermo, ~odromofobio (~ofobio), ~ofibrozo, ~ofila, ~ofdino (transferino), ~openio, ~ofono (A. ~ophone), ~osilikozo, ~oskopo, ~ozo (bulba, hepata) sifilis/o, PIV, (A. syphilis), ~a, ~ofobio, kontraŭ~a (anti~a); (ankaŭ sifil- estas uzata: ~oida, ~omo, ~ologio) sigelringo-ĉelo, (A. seal ring cell, G. Siegelringzelle)

sigmatism/o, fušparolo (A.
sigmatism)

sigmoid/o, PIV, (Gr. sigma = litero
S, eidos = simileco), ~a kojlo,
~ito, ~oakopio (romanoskopio)
sikoz/o, (A. sycosis, Gr. sykon =
figo)

silici/o, PIV, kem. elemento (Si)

silik/o, PIV, SiO₂. ~a ġelo, ~ata
acido (H₂SiO₃), ~ozo

simbio/zo, PIV, (Gr. symbion =
kune vivi), ~nto, ~to, ~za

simbol/o, PIV, ~igi

simetri/o, PIV ~a, ~eco

simfiz/o, PIV, (Gr. symphysis =
kuna kresko), mentona ~o,
pubia ~o, ~otomio

simpat/o, PIV, (Gr. sympathein =
kune senti), ~a ganglio, trunko,
nervo, oftalmio; ~ino,

~ektomio, ~olitiko,

~omimetiko, para~o

simpozi/o, PIV, (A. symposium)

simptom/o, PIV, (Gr. symptoma),
~aro, ~ologio

simul/i (tr), PIV, šajnigi malsanon,
~ado

simuli/o, PIV, (L. Simulium),
sangosučanta moskito

SIN-, grekdevena pfs. (syn = kune),
~artrozo, ~blefarono, ~daktilio,
~ekio, ~ergio, ~ergismo,
~falangio, ~ostozo

sinap/o, PIV, (L. Sinapis, A.
mustard), ~a kataplasmo

sinaps/o, PIV, (A. synapse, Gr.
synapsis = kontakto)

sinaptosom/o, fiz.

sinartr/o, PIV, (A. synarthrosis, Gr.
syn = kune, arthrosis =

artikiĝo), senmovaj artikoj (L. junctura fibrosa kaj cartilaginea) sinciti/o, PIV, (A. syncytium, Gr. syn = kune, kytos = ĉelo) sindrom/o, PIV, (A. syndrome, Gr. syn = kune, dromos = kurado) sinerez/o, PIV, (A. syneresis) sinergism/o, PIV, (A. synergism, synergy; Gr. kuna laboro) singult/i (ntr), PIV, (A. to hiccup), ~o (A. hiccup, L. singultus) sinkiaz/o, (A. synchiasis aŭ synchysis), likviĝo de vitrea korpo; scintilanta ~o; (laŭ Br. sinkizo) sinistr/a, PIV, (L. sinister = maldekstra), malbonsigna, ~o (katastrofo, kaŭzanta gravajn perdojn), ~ozo (psika sindromo

post gravaj akcidentoj, dum kiu la viktimo sen lezo korpa aŭ nerva sentas sin nekapabla, malsana) sinistrotrop/a, ~ismo sinistroĝir/a, ~eco, kem. maldekstroĝira, v. livoĝira (A. levogyrous) sinklina muro, rtg. (A. synclinal wall) sinkop/o, PIV, (A, F. syncope, G. Ohnmacht, Gr. synkope), sveno (A. Swoon) sinkron/a, PIV, (A. synchronous, Gr. synchronos), ~eco, ~igi, ~igilo, ~oskopo, mal~igi, post~igi sinmortig/o, memmortigo (PIV) sinovi/o, PIV, ~a, ~ito, ~a fluidaĵo sinpendig/o, mempendigo

sintaz/o, sinteza enzimo per reversa reago de liazoo

sintetaz/o, sinteza enzimo (per kupla reakcio kun ATP-disiĝo ka)

sintez/o, PIV, (A, Gr. synthesis) ~a (cezino), ~i (tr), semi~o

sinus/o, PIV, (L. sinus = kavo), ~algio, ~ito, ~oido, ~otomio; karotida, fruntala, maksila ~o

siringo-, PIV, (Gr. syrinx = kana/o, fistulo), ~bulbio, ~encefalio, ~kistomo, ~mjelio, ~mjelobulbio, ~mo

sirop/o, PIV, (L. syrupus, sirupus, A. syrup, sirup)

sistem/o, PIV, (Gr. sistema, A. system), ~a, ~igi

sistol/o, PIV, (Gr. systole = kontrahiĝo)

sitofobi/o, (Gr. sitos = mangajo), timo mangî

sitomani/o, grandega apetito

situ/o, PIV, (L. situs, A. site = loko), ~i (ntr)

skabi/o, PIV, (A. scabies, L. scabere = grati)

skafoide/o, PIV, (L. scaphoides = boatoforma, Gr. skaphe = boato, barko), (L. os scaphoideum)

skal/o, PIV, (L. scala, A. scale), ~o de termometro

skalen/o, PIV, (Gr. skalenos = neregula), (L. m. scalenus)

skalp/o, PIV, l. akcidenta forširo de la krania haŭto. 2. krania haŭto ĉirkaŭtranĉita, ~i (tr), (fortranĉi kanihaŭton)

skalpel/o, PIV, tranĉilo por sekci k disskeci (L. scalpellum = diminutivo de "scalprum")
skanil/o, (A. scanner, L. scandere = grimpi)
skaninga elektronmikroskopo, (A. scanning electronmicroscope)
skapol/o, PIV, (L. scapula, A. shoulder blade), ~a, ~algio
skarifik/i(tr), PIV, (A. scarify), ~a, ~o, ~ilo, ~atoro
skarofili/o, patologia flaremo de fiodorajoj.
skarlatin/o, PIV, (L. scadatum = scarlet; A. scarlet fever), ~oforma (erupcio)
skatofagi/o, (Gr. skatos = fekajo), patologia mangemo de propraj sterkaĝoj.

skatofili/o, patologia emo por malpuraĵoj; (seksa aberacio), koprofilio
skatol/o, PIV kem. (A. skatole), 3-metilindolo
skelet/o, PIV, (A, Gr. skeleton)
skeptik/a, PIV, (Gr. skeptikos = dubema), ~ismo, ~ulo
skiaskopi/o, (A. skiascopy, Gr. skia = ombro, skopein = ekzameni, rigardi)
skibal/o, (Gr. skybalon = ekskreciajo, A. scybalum)
skir/o, PIV, (A. scirrhus, Gr. skiros = malmola), malmola kancero
skistosom/o, PIV, (L. Schistosoma), ~ozo
skizoiazi/o, (A. schizophasia)
skizofreni/o, PIV, (A. schizophrenia, Gr. schizo =

dividi), ~ulo, ambulatoria,
katatonia, hebefcenia, nuklea,
paranoida, simpla
skizogoni/o, (A. schizogony)
skizoid/a, PIV, ~ulo; ~ismo
skizont/o (A. schizont)
skizotimi/o, (A. schizothymia), ~a
temperamento
skler/o-, PIV, (Gr. skleros =
malmola), arterio~ozo,
atero~ozo, plat~ozo (aŭ
multobla ~ozo), ~edemo, ~emo
(A. sclerema), ~odermo,
~oproteino, ~ozo
sklerot/o, PIV, (A. selera),
okublanko (PIV)
skoleks/o, PIV, (Gr. scolex =
vermo)
skolioz/o, PIV, (Gr. skoliosis, A.
scoliosis)

skopofili/o, PIV, (A. scopophilia,
voyeurism)
skopofobi/o (G. skopeo = rigardi)
skopolamin/o, PIV, (A.
scopolamine, hyoscine)
skorbut/o; PIV, (A. scurvy, G.
Skorbut). ~a anti~a vitamino =
askorbata acido (vit. C)
skotofili/o, (Gr. skotos = mallumo,
A. scotophylia)
skotofobi/o, (A. scotophobia)
skotop/a, (Gr. skotos = mallumo, A.
scotopic), ~a vido (A. scotopic
vision)
skrap/i(tr), PIV, (A. scrape), ~ado
(operacio, per kiu oni purigas
kavajon ekz. utero, artiko,
abceso)
skrofol/o, PIV, (A. scrofula),
~odermo, ~ozo, ~ulo

skrot/o, PIV, (A. L. scrotum, G.
Hodensack)
skvam/o, PIV, (A. scale, L.
squama)
smegm/o, (A. G. Gr. smegma), ~a
bacilo, ~olito (A. G.
Smegmolith)
sod/o, PIV, natria karbonato
(Na₂CO₃), kaŭstika ~o (NaOH,
natria hidroksido)
sudoku/o, PIV, (japane so = rato,
doku = veneno, A. rat-bite
fever), malsano pro ratmordo
sodomio/o PIV, (A. sodomy),
kompleksa seksa aberacio, ~i
(tr), ~ano, ~anto
soif/o, PIV, (A. thirst), ~i (ntr),
sen~igajo, sen~igi

sojl/o, PIV, (A. threshold, G.
Schwelle), rena sukera ~o, ~o
de senteble
solv/i (tr) PIV, (L. solvere, A.
dissolve), ~a, ~ado, ~aĵo
(diluita, koncentrita), ~ebla,
~iĝi, ~ilo (A. solvent), dis~i
solvat/i (tr), PIV, (A. solvate),
formi sferojn de solvilo ĉirkaŭ
la molekuloj; hidrati (kiam la
solvilo estas akvo)
somat/o, PIV, (Gr. somatikos =
korpa), ~a (A. somatic),
~omedino, ~ostatino, ~otropino,
psiko~a
somnambul/o, PIV, (A. ~ist; L.
somnus = dormo, ambulare =
paši), ~ismo

somnol/o, PIV, (A. somnolence),
~a (A. somnolent), ~i (ntr) (L.
somniare = songî), ~ema, ~emo
sond/i (tr), PIV, (G. sondieren);
~ilo (G. Sonde)
songô/o, PIV, ~i (tr), ~interpretado,
tra~i (tr), ~aj statoj (A. dreamy
states, Gr. oneiroid)
soor/o, (A. thrush, G. Soor)
sopor/o, PIV, (L. sopor = profunda
dormo)
sorb/i (tr), PIV, (A. absorb, G.
absorbieren, resorbieren, L.
sorbere = ensuči), en~i, en~iğî,
ne~ema
sorbitol/o, alkoholo deveninta de
glukozo
sorćistina lakto, (A. witch's milk,
G. Hexenmilch)

spaciokardiografi/o, plivastigita
vektorokardiografo
sparadrap/o PIV (A, F. sparadrap),
gluplastro, adhera rubando
spasm/o, PIV, (A. spasm, L.
spasmus), ~a, anti~a, ~ogena,
~ofila, ~ofilio, ~oliza, ~olizo,
~olizilo
spatel/o, PIV, (A. spatula), lango~o
speci/o, PIV, (A. L. species),
sub~o, ~ospecifa (A. species-
specific)
special/a, PIV, (L. specialitas, A.
special), ~igi, ~igo, ~isto
specif/i (tr), PIV, ~a malsano,
medikamento, pezo (A. specific
gravity), varmo; ~a dinamika
ago (A. ~ic. dynamic action,
SDA, bk), ~ajo

specimen/o, PIV, (A. specimen, sample), samplo, ~i (tr)

spekul/o, PIV, (L. speculum), ~i (tr), ~umo (anusa, naza, orela, vagina)

spektr/o, PIV, ~ofotometrio, ~ografi/o, ~oskopo, ~oskopio, absorba ~o, larg~a (antibiotiko)

spekul/i (ntr), PIV, ~a, ~ado (~acio, A. speculation), ~ajo, ~anto

sperm/o, PIV, (Gr. sperma = semo), ~a, ~eljeti (ntr), ~ocistito, ~aveziketo (A. seminal vesicle) ~a funiklo (A. spermatic cord)

spermacet/o, PIV, (A, L. spermaceti)

spermati/o, PIV

spermato-, PIV, grekdevena komenco de sciencaj vortoj, kun la sig: spermo. ~cito, ~dukto,

~ido, ~genezo, ~reo, ~tuboj, ~zoo

spikobanda  o, (A, F, L. spica = botanika termino), spikosimila banda  o

spin/o, PIV, (L. spina, A. spine, backbone, thorn), 1. vertebra kolumno: ~o bifida, inter~a, cerbo~a (likvajo); 2. dorno: skapola ~o, iliakaj ~oj; 3. fizika termino

spir/o, ~i (ntr), PIV, (L. spiritus = spirado, menso) ~a, ~ado, ~ada (acidozo, alkalozo, centro, enzimo); ~halto, ~kvociento (A. R. Q.) ~manko, ~ometro, ~ometrio, ek~i (ntr), el~i (tr), en~i (tr), en~atoro, kra  o~i (ntr)

spiril/o, PIV, (L. spir = spiralo) (L. Spirillum), ~oforma bakterio, ~ozo

spirit/o, PIV, (L. spiritus = meno), ~foresto, ~manko (pasema perdo de la memoro aŭ eĉ de la konscio, kaŭzata de troa laciĝo aŭ de toksiĝo per alkoholo, opio ka)

spiroket/o, PIV, (L. Spirochaeta), ~ozo

spironem/o, malnova nomo de spiroketo

spirosom/o, malnovagenra nomo de bakterio (nun apartenas al genro de spirilo)

SPLANKN-, kunmetformo sig visceron. (Gr. splanchnos = viscero), ~ektopio, ~estezo (viacera senso), ~iko (L. n.

splanchnicus), ~ologio, ~omegalio, ~omikrio (malgrandaj visceroj), ~optozo, ~osklerozo

splen/o-, PIV, grekdevena radiko, sig: lieno. ~ektomio, ~ito, ~ogenia(anemio), ~omegalio

spleni/o PIV (Gr. splenion = bandaĝo), plata muskolo de la nuko ka (L. m. splenius colli ka)

splint/o, PIV, (A. splint, G. Schiene), ~i (tr), ~bandaĝo

spondil/o, (Gr. spondylos = vertebro), ~artrozo, ~ito, ~izemo (A spondylizema), ~olistezo, ~olizo, ~otomio, ~ozo

spongi/o-, (Gr. spongia = spongo), ~oblasto, ~oblastomo, ~ocito, ~ito (inflamo de sponga korpo de peniso)

spontan(e)/a, PIV, (L. ~eus), ~a
(doloro), ~a gangreno
spor/o, PIV, (A. spore), ~ocisto,
~ogenezo, ~ogonio, ~ontos
sporangi/o, PIV, (F. Gr, L. ~um)
sporujo, ~oforo, ~osporo
sporotrik/o, PIV, (L. Sporotricum,
Sporothrix), ~ozo
spru/o, (A. F. G. Sprue), tropika,
netropika ~o
sput/i (tr), PIV, kraĉi, ~ado, ~o,
~ajo (L. sputum, A. spittle),
~ujo
sRNA, solvebla RNA = tRNA
(transfера RNA)
stabil/a, PIV, (L. stabilis, A. stable),
~eco, ~igi, ~igilo, mal~a, ne~a
(angoro, sub~stanco), ~a
izotopo

stafilokok/o, PIV, (L.
Staphylococcus)
stafilom/o, PIV, (A. staphyloma)
stalagmometr/o, (Gr. stalagma =
guto) mezurilo de surfaca
tensio, pere de kalkulado de la
nombro de falantaj gutoj de la
likvajo.
stan/o, PIV; kem. ekmento (Sn),
~oza klorido (Sn Cl_2), ~ika
klorido (Sn Cl_4)
staped/o, PIV, (L.A. stapes =
piedingo), unu de la tri ostetoj
de la interna orelo.
statik/o, PIV, ~a (A. static), ~a
muskola laboro
statistik/o, PIV, (A. statistics), ~i
(tr) ~isto
statokoni/o, statolito (L statoconia,
A. statoliths)

staz/o, PIV, (Gr. stasis = stagnado)
stearat/o PIV, ~a acido (Asteanic acid)
steato-, PIV, (Gr. stear, steatos = graso), ~lizo, ~mo, ~puga, ~reo, ~zo
stekiometri/a, PIV, kem. (A. stoichiometric), ~o
stenoz/o, PIV, (A. Gr. stenosis)
stereo~, PIV, vortero en sciencaj vortoj sig: spaco. ~izometrio (~izomerismo), ~izomero, ~kemio, ~radiografio (~rentgenografio)
steril/a, PIV, (L. ~is, A. ~e), 1. nekapabla naski infanon, ~igi, ~eco; 2. asepsa, ~izi (asepsi) ~izado, ~izatoro

sterk/o, PIV, (L. stercus = fekajo, A. feces, dung), ~obilino, industria ~ajo, ~akvo
sterno-, PIV, mallongigita vortero sig: sternumo.
~klavidomastoida muskolo ka.
sternum/o, PIV, (L. Gr. sternon = brusto), ~a manubrio, korpo, ksifido
steroid/o, PIV, ~hormono
sterol/o, PIV, ergo~o, kole~o
stetoskop/o, PIV, (Gr sthetos = brusto, A. stethoscope), ~i (tr), ~io
stimul/i (tr), PIV, (L. stimulare), ~o, ~ado, ~anto ~ilo
stokastik/o, PIV, probabloteorio k statistika teorio, kiu bazigas sur probabloteorio.

stomak/o, PIV, (Gr. stomachos, A. stomach), ~a acido, suko, perturbo, strato (G. Magenstrasse)

stomat/o-, PIV, grekdevena komenco de sciencaj vortoj, sig: bušo. (Gr. stoma, stomatos = enirejo), ~ito, ~ologo, ~ologio, ~oskopo

-stomi/o, PIV, grekdevena finaĵo de teknika vorto, uzata por nomi operacion, per kiu oni aperigas organon al la eksterlo, aŭ per kiu oni anastomozas du organojn inter si, gastro~o, sigmoido~o

strepto/koko, PIV, ~kokozo, ~kinazo, ~lizino ~micino

stres/o, PIV, (A. stress), ~anta aganto (A. stressor)

stri/o, PIV, (L stria), ~ita korpo (L. corpus striatum), ~ita muskolo

striat/o PIV, (L. corpus striatum)

stridor/o, (A, L stridor), blovsono dum spirado

striknin/o, PIV, (A. strychnine)

striktur/o, (L strictura, A. stricture)

stroful/o, (L. strophulus)

stroboskop/o, (A stroboscope)

strofantin/o, PIV, (A. strophanthin)

strom/o, PIV, (A. Gr. L. stroma)

stronci/o, PIV, tem. elemento (Sr)

struktur/o, PIV, ~a formulo (kem), ~geno, ~izomero

strum/o, PIV, (A. L. struma), ~ektomio, ~ipriva (L. privus = forprenita), ~ito

stump/o, PIV, ~igi, ~ulo, ~o de amputita brako

stupid/a, ~eco, (stult/a, PIV)

stupor/o PIV (A. L. stupor) ~i (ntr),
~a, ~iga
stupr/o, (F. stupre), sekса perfotigo
SUB-, PIV, (latindevena pfs),
~acideco, ~akuta, ~arakanoida
(hemoragio), ~cela (A.
~cellular), ~dura, ~febra,
~fertileco, ~genro, ~haŭta
(~kutanea), ~iktera, ~involucio,
~kapsula, ~klavia, ~klinika,
~konscia, ~korteksa, ~kronika,
luksacio, ~maksimuma,
~mandibla, ~mikrona (malpli
granda ol 1 mikrono), ~ungva,
~unuoj aŭ ~unito (A. ~unit)
subjektiv/a, PIV ~a simptomo
sublim/i (tr), PIV, (A. sublime,
sublimate), ~ado, ~igi
sublimat/o, PIV, hidrargika klorido
(HgCl₂)

substanc/o, PIV, ~a
substitu/i (tr) PIV, (A. ~te), ~a,
~ajo, ~o, ~a reakcio (kem)
substrat/o, PIV, bk. la substanco,
sur kiun enzimo agas
subtila bacilo, PIV, (L Bacillus
subtilis)
suĉ/i (tr), PIV, (A. suck G. saugen),
~ado, ek~i, el~i, en~i, ~igi,
~infano
sudamin/o. (A, L. sudamen, pl.
sudamina; sudare = ŝviti)
sudor/o, (L. sudor = ŝvito, A.
sweat), ~ofera (ŝvitiga)
sufer/i (ntr, tr), PIV, ~i de la varmo,
de soifo, pro manko de akvo, je
ftizo; ~i malsaton, malsanon
sufok/i (tr), PIV, (A. suffocate),
~ado, ~igi, ~igo, prem~i (tr),
~sento

sufuz/o (ntr), PIV, ~o (A. suffusion)
sugesti/o, PIV, ~i (tr), ~ebla (en
hipnotismo)
suicid/o, PIV, (A. suicide, L. sui =
sin, caedo = mortigi),
sinmortigo, memmortigo
sukcenat/o, PIV, ~a acido (A.
succinic acid)
suker/o, PIV, 1. sukrozo, 2. ofte
uzata kiel ĝeneralia nomo de
karbonhidratoj; ~a diabeto,
~ometro, amino~o, sanga ~o
sukroz/o PIV, kansukero (A.
sucrose, cane sugar)
sukur/i (tr), PIV (G. sukkurieren),
doni unuan helpon al vunditoj.
~ado, ~ejo, ~ismo, ~isto
sulf/o, PIV, mallongigo de sulfuro,
uzata en nomoj de kombinaĵoj.
~ato, ~ata acido (H_2SO_4),

tio~ato, tio~ata acido ($H_2S_2O_3$),
~ita acido (H_2SO_4), hipo~ita
acido (H_2SO_2), ~ido (salo de
~ida acido aŭ hidrogen~ido,
 H_2S), natria ~ido (Na_2S),
~hidrilgrupo (-SH)
sulfo-, PIV, pfs. sig. kombinajon
kun radikalo $-SO_3H$, ~salicilata
acido ($C_6H_3OHCOOH-SO_3H$),
~nata acido (RSO_3H , R =
alkilo), benzen~ata acido
($C_6H_5SO_3H$)
sulfon/o, PIV, substanco kun la
ĝeneralia formulo R_2SO_2 .
~amido (RSO_2NH_2)
sulfur/o, PIV, kem. elemento (S)
sulk/o, PIV, (L. sulcus), cerebra ~o,
~i (tr) (frunton) ~iĝi, ~ado

sun/o, PIV, ~bano, ~brulvundo,
~bruno, ~eritemo, ~frapo, ~umi
(tr), ~radia desinfektado
SUPER-, PIV, ~acideco, ~cilia,
~fekündigo, ~fetacio (A.
~fetation), ~oksido~dismutazo
(enzimo, kiu katalizas la
reakcion $2\text{O}_2^- + 2\text{H}^+ \rightarrow \text{H}_2\text{O}_2 + \text{O}_2$)
superficial/a, (A. superficial),
surfa
supin/i (tr), PIV, (A. Supinate),
~ado, ~atoro (L. m. supinator)
suplement/o, PIV, ~a aero (rezerva
aero, fiz)
supozitori/o. PIV, (A. suppository)
supres/i (tr), (A. suppress), subpremi
(tr) (PIV), ~iva, ~oro, ~ora
geno, ~ora mutacio

SUPRA-, pfs. sig. pozicion super la
sekvanta vortero (anat).
~klavikla, ~mama, ~pubia,
~rena, (surrena), ~skapola
SUR-, ~faco, ~faca (antigeno,
energio, tensio), ~faktanto (A.
surfactant, fiz), ~fundajo (=
restaĵo), ~rena glando, ~fac-
aktivita (A. surface active)
sur/o, PIV, (L. sura; A. calf; G.
Wade), ~a
surogat/o, PIV, (A. surrogate),
anstataŭanto
surd/a, PIV (L. surdu = A. deaf),
~eco, ~igi, ~igî, ~ulo, ~amuta
(A. surdomute, deafmute),
~mutulo
suspensi/o, PIV, (L. kem), ~ajo,
~oido

suspensori/o, PIV, banda o, por
subteni skroton, ~a
sutur/o, PIV, (A. ~e; L. ~a), ~ero

 ablon/o, PIV, ~a (rutina; A.
routine)
 ang /i (tr) PIV, (A. change, tr k ntr),
~igi
 ankr/o, PIV, (A. F. chancre; G.
Schanker), duri inta ~o, mola
~o (~oido)
 ir/i (tr), PIV, (A. shear), ~igo (A.
laceration, G. Riss), perinea
~igo
 arg/i (tr), PIV, ~o (A. electric
charge), mal~o (A. discharge)
 arg /i (tr), PIV, (A. charge, burden,
load; G. belasten)
 igel/o, (A. Shigella), ~ozo

sven/i (ntr), PIV, ~o (mallonga
perdo de la konscio), ~igi

 

 lim/o, PIV, ~a
 mir/i (tr), PIV, (A. smear), ~ajo
(grasa substanco, per kiu oni
 miras), bel~ajo (por virinoj)
 nur/o, PIV, (A. snare; G. Schnur),
umbilika ~o
 ok/o, PIV, (A. shock), ~i (tr),
anafilaksia ~o, anti~ilo,
elektro~o, sepsa ~o
 pruc/i (ntr), PIV, (A. spurt, G.
spritzen), en~igi en~igilo
 ra b/o, PIV, (A. screw; G.
Schraube), osta~o
 rump/i (ntr), PIV, (A. shrink, G.
schrumpfen),  rumpreno (G.

Schrumpfniere, nefrosklerozo),
~ado, ~igi
šton/o, PIV, (A. stone, G. Stein),
~eto, ~koliko
šultr/o, PIV, (A. shoulder, G.
Schulter), ~origideco, ~odoloro,
~o-brako-doloro

tabak/o, PIV, ~ismo (pref.
nikotinismo aŭ
nikotindependeco)
tabel/o, PIV, frekvenca ~o, viv~o
tabet/o, PIV, aŭ tabeso (Br. ka), ~a
amaŭrozo, irmaniero; dorsa ~o,
~ulo
tablojd/o, PIV, (A. tablet, G.
Tablette)

švel/i (ntr), PIV, (A. swell, G.
schwellen), ~o, ~ado (de hepato,
lieno ka), ~aĵo, ~igi, ~iĝi
švit/i (ntr), PIV, (A. sweat, G.
schwitzen), ~o, ~egi, ~iga,
~igilo, ~iĝi, el~i, tra~iĝi,
malvarma ~o, ~glando, nokta
~o

T

taboparaliz/o, (A. taboparesis, G.
Taboparalyse)
tajd/o, PIV, (A. tide, G. Flut), acida,
alkala ~o, ~a volumeno (aero de
pulmo, fiz)
TAKI-, PIV, grekdevena internacia
pfs. kun la sig: "rapida", (Gr.
tachy-). ~fagio, ~femio (A.
tachyphemia, tachylogia),

~filakso, ~kardio, ~pneo,
~skopio
taksi/o, PIV(2), (A. taxis); ankaŭ ĉe
la vortofino: kemio~o, termo~o
ka
taksis/o, PIV, (A, F, G, Gr. taxis),
tuto de manovroj dum repozicio
de hernio, fimozo ks, sen
kirurgia operacio.
taktil/a, (L. tactilis), tuša (senso)
tal/o, PIV, anat (L. talus)
alam/o, PIV, anat (L. thalamus), ~a
talasemi/o, (A. thalassemia Gr.
thalassamaro)
talidomid/o, (A. thalidomide)
tali/o, PIV, (A. waist; F, G. Taille);
kem. elemento (T1) (taliumo)
talk/o PIV, (L. talcum, A. talc), ~a
pulvoro, pulma ~ozo

taloz/o, bk (A. talose), unu de la
aldoheksozoj)
tambur/o, PIV, (A. drum, F.
tambour), ~bastona fngro (A.
drumstick finger, G.
Trommelschleoelfinger)
tampon/o PIV, (F. tampon), ~i (tr),
~ado, ~oprenilo, prem~o
tan/i (tr), PIV, = ado, ~acido (~ata
acido)
tanat/o, ~a acido (A. tannic acid)
tanato-, (Gr. thanatos = morto),
~fobio, ~logio, ~manio, ~zo
(gangreno, nekrozo)
tangentaj rtg-gramoj
tangiera morbo,
analfalipoproteinemio
tanin/o PIV (A. tannin)
tard/a, PIV (L. tardus = malfrua),
~a pubereco

tars/o, PIV (L. tarsos), 1. ostaro de pied~radiko, 2. = tarzo
tartrat/o PIV, ~a acido (A. tartaric acid)
tarz/o PIV, (L. tarsos), fibreca tameno de palpebra rando. ~ito, ~aj glandoj (Meibomaj glandoj)
tatu/i (tr), PIV, (A. tattoo, F. tatouer), ~o, ~ado, ~ajo
tařin/o, bk NH₂CH₂CH₂SO₄H
taūtomer/o, PIV, kem. (Gr. tautos = la sama, meros = parto), ~io (~ismo)
teba/a, PIV, (A. thebaic), ~ino (A. paramorphine, thebaine: opia alkaloido), ~ismo (opiismo)
tegment/o, anat, I. cerba griza substanco, kiu iras de medola bulbo al mezencefalo; 2. =

tegumento, ponta ~o (L. ~um pontis)
 tegument/o, PIV, (L. tegumentum = integumentum), tio, kio tegas, kovras, ŝirmas la korpon de animalo, ekz. haŭto, skvamoj ktp.
 tek/i (tr) kovri kunkreskinte, ~o, PIV, (L. theca), ~o de la foliklo (L. theca folticuli)
 tekneci/o, PIV, kem. elemento (Tc)
 TELE-, PIV, internacia teknika vortero, sig: aganta trans granda distanco sen substanco transportado, sed precipe per elektro aŭ elektromagnetaj ondoj. ~angiektazio, ~fazo, ~kardiografo, ~ncefalo (A. telencephalon), ~radiografio, ~metro, ~patio

temperament/o PIV, (L. ~um),
sangvina, nervoza, kolerika,
limfata ~o (laŭ Hipokrato),
skizotimia, ciklotimia ~o
temperatur/o, PIV, (L. ~a, A. ~e),
farenejta k celsiusa
(centezimala) skalo; ~a leviĝo,
malleviĝo; ~sento
tempi/o, PIV, (L. tempus, A.
temple, F. tempa), ~a arterio,
osto (temporalo, A. temporal
bone)
templat/o, (A. template), bk muldilo
en protein-biosintezo (malnova
hipotezo, ~o-teorio)
temporal/o, PIV, anat. (L. os
temporale, A. ~ bone), tri partoj
de ~o: skvamo (L. pars
squamosa), petro (pars petrosa)
k timpanalo (pars tympanica)

tenar/o, PIV, (A, Gr, L. thenar),
hipo~o
tend/o PIV anat (L. tentorium
cerebelli)
tenden/o, PIV, anat (A. tendon, L.
tendo), ~a, ~ito, ~ingo, ~ingito
(~ovaginito), ~odinio, ~otomio
tenesm/o, PIV, (L. A. tenesmus),
rekturna, urinvezika (urina) ~o
teni/o, PIV, (Gr. tainia = bendo,
rubando; A. taenia aŭ tenia); 1.
(A. tapeworm), ~a, ~ozo,
~oforpela rimedo, 2. kojla ~o
(L. taenia aŭ tenia coli)
tenisa kubuto (malsano de kubuto
en tenisludanto)
tensi/o, PIV, (L. ~o = streĉo),
hiper~o, hipo~o, ~ometrio,
~ometro, premenstrua, psika ~o

tensor/o, PIV, streĉanta muskolo
(de la palata velo, timpano ka)
teobromin/o, PIV
teori/o, PIV, (Gr. *theoria*), ~a, ~e,
~adi (ntr) (fari ~ojn), ~isto, ~ulo
tepid/a, PIV, (A. *tepid*), varmeta,
duonvarma
teralkal/o, (A. *alkaline earth*),
okido aŭ hidroksido de la
termetaloj, Ca, Sr, Ba ka.
teralkali/o, (A. *alkaline earth*
metal), Ca, Sr, Ba ka.
terapeŭt/o, PIV, ~iko
terapi/o, PIV, elektro~o, radio~o
ktp.
TERATO-, PIV, grekdevena
komenco de sciencoj vortoj, sig:
monstro. ~gена (drogo ka),
~genezo, ~logio, ~logo, ~mo

tercian/a, PIV, (L. *tertianus* = tria),
~a febro (A. *tertian fever*)
terciar/a, PIV, (A. *tertiary*), ~a
sifiliso, ~a amino (R_3N), ~e
strukturo (de proteino)
teriak/o, PIV, (A. *theraca*), iama
planta panaceo aŭ antidoto
enhavanta opion ka.
TERMO-, PIV, grekdevena
vortokomenco en sciencoj
vortoj, sig: varmo. ~anestezio,
~banejo, ~dinamiko, ~elektro,
~fila, ~fobio, ~fonto, ~gена,
~genezo, ~grafo, ~hipestezio, ~
hiperestezio, ~kaŭtero,
~loemio, ~kuplo, ~labila, ~lizo,
~metro, ~plegio (A. *heat*
stroke), ~regulilo, ~stabilo,
~stato, ~terapio, ~tropismo

tern/i (ntr), PIV, (L. sternuere, A. sneeze), ~o (A. sneeze, G. Niesen), ~iga (pulvoro) tesaŭrismoz/o (A. thesaummosis, thesaurosis; Gr. thesauros = provizo, provizejo) testik/o, PIV, (A, L. testis, G. Hoden), ~ito, ~ujo (~sako, skroto), ~ektomio testosteron/o, PIV, vira hormono de testiko tetan/o, PIV, 1. fiziologia, daŭra muskola kontrahiĝo (A. G. Tetanus); 2. tetanio; 3. tetanoso. tetani/o PIV (A tetany, G. Tetanus; F. tétanie) tetanos/o, PIV, (A, G, L. tetanus), infekta malsano kaŭzata de tetanotoksino; anti~a, kontraŭ~a (serumo)

TETR/A-, PIV, grekdevena vortkomenco de sciencoj nomoj, sig: kvar. ~alogio (tetropo, A. tetrad), ~aciklino (A. tetracycline), ~ahidrofolato, ~amero, ~asakarido, ~asomio, ~ozo (sukero kun kvar karbonoj) TIA, (A. Vansient ischemic attack), tempa iskemia atako tiamin/o. PIV. (A. thiamine). vitamino B₁, ~azo, ~pirofosfato tibi/o, PIV, anat (A. shinbone, G. Schienbein, L. tibia), ~a eĝo (A. tibial edge, G. Tibiakante) tif/o, PIV, I. ekzantema ~o (A. typhus, G. Flecktyphus); 2. ~oida febro (~oido, A. typhoid fever, G. Unterleibstyphus, L. typhus abdominalis); para~o (A.

- paratyphoid fever, F, G, L.
paratyphus)
- tiflit/o PIV, (A. typhlitis = cecitis;
Gr. typhlon = cekumo),
cekumito
- tik/o, PIV, (F. tic), facia ~o (A.
facial tic)
- tikl/i(tr), PIV, (A. tickle), ~o (A.
tickling), ~ado, ~igema
- tilom/o, (A. tyloma = Gr. callus =
kalo)
- tim/i (tr), PIV, ~o, ~emo, ~emeco,
~ulo
- timol/o, PIV, ~o-malklareco-testo
(A. thymol turbidity test)
- timozin/o (A. thymosin), hormono
de timuso
- timpan/o, PIV, (Gr. tympanon =
tamburo), ~a (kavo, membrano),
- ~ito, ~ismo (abdomena, utera),
~oplastio
- timus/o, PIV, (A. thymus),
~ektomio, ~olimfata stato (L.
status thymicolymphaticus)
- ~opatio
- tini/o, PIV, (A. L. tinea), parazito
kaŭzanta favon
- tinit/o, (L, A. timitus; F. tintement),
cerba, orela ~o (orelzumo)
- tinktur/o, PIV, (L. tinctura =
kolorigo, A. dying), 1. likva
kolorigilo; 2. Alkohola aŭ etera
solvaĵo, ekz. joda ~o
- TIO-, PIV, kem, vortero en
substancnomoj, sig: "sulfuro".
~kinazo, ~klasta fendiĝo, ~ktata
acido (tipoata acido, unu de la
vitamino-β-komplekso), ~lazo
(β-keto~lazo: enzimo, kiu

katalizas ~klastan fendiĝon),
~sulfata acido ($H_2S_2O_3$)
tiol/o, PIV, tioalkoholo (RSH),
~grupo (-SH)
tip/o, PIV, sanga ~o (grupo)
tir/i (tr), PIV, (F. tirer), el~i sangon
(el sangovazo, sangel~i), el~ilo
tire/o-, PIV, (Gr. thyreos = ŝildo, G.
Schild) mallongigo de tireido.
~oaritenida (muskolo), ~oglosa,
~ohioidea, ~otomio, ~otropa
hormono (~otropino,
tiroidostimulanta hormono,
TSH), ~oido (L. cartilago
thyroidea)
tiro/o, PIV, mallongigo de tiroido.
~gena (neŭrozo), ~globulino,
~kalcilonino (kalcitonino),
~ksino (A. thyroxin), ~tropa
(hormono), ~zino (A. tyrosine)

tiroid/o, PIV, (Gr. thyreoeidos =
ŝildoforma), ~a, ~ektomio,
hiper~ismo, hipo~ismo, ~ito,
~o-toksikozo
titan/o, PIV, kem. elemento (Ti)
titr/i (tr), PIV, (A. titrate), ~o (A.
titre G. Titer), ~ado, (A.
titration), ~ebla acideco
titubaci/o, (L. titubacio = A.
staggering, stumbling) langa ~o
tof/o, PIV, (L. tophus, pl. tophi),
(de podagro)
tokel/o, PIV, tropika evidermo-
micetozo
TOKO-, (Gr. tokos = akuŝo),
~ferolo (vitamino E), ~fobio,
~grafio, ~logio (akuŝo-scienco),
~logo
toks/o, PIV, (Gr. toxikon =
veneno), sciencia nomo de ĉiaj

venenaj substancoj. ~a, ~i (tr),
~ado, ~adenomo, ~eco, ~igī,
~igemulo, ~oido, ~ologio,
~ologo, sen~igi, sen~igado,
~omanio, ~ (ik)ozo
toksiko-, (A. toxico-, toxi-, tox-,
toxo-), -dermo (~dermatozo),
~dermatito, ~manio, ~zo
toksin/o, PIV, anti~o, konhad~o,
hemo~o
toksokaroz/o, (A. toxocariasis)
toksoplasmoz/o, (A. toxoplasmosis)
toler/i (tr), PIV, ~anco, ~eb/a,
~ebleco, ~ema, ~emeco,
ne~ebla, ne~ema
-tom/o, PIV internacia sfs, uzata en
kirurgio, por nomi tranĉan
instrumenton, per kiu oni
incizas difinitan organon. ~io:
internacia sfs, uzata en kirurgio,

por nomi operacion, kies esenca
gesto konsistas en la incizado de
difinita organo: trakeo~io,
lapalo~io; mikro~o
tomografi/o, PIV
tond/i (tr), PIV, de~i, el~i, for~i,
~ilo
ton-fork/o, PIV, diapazono (por
testi aŭd-senton)
tonografi/o
toni/o, PIV, (Gr. tonos, L. tonus),
hiper~o, hipo~o, sen~o,
simpato~o, vago~n, ~a (A.
tonic)
tonik/o, Pl V, (Gr. tonikos, A.
tonic), kardio~o, ~a vino
tonril/o, PIV, (L. tonsil/a, A. tonsil),
~ito, ~ektomio, palata ~o
tonus/o, PIV, 1. muskola tonio; 2.
nerva ekscitebieco, ~dona

topik/o, PIV, (L. *topicus*, pl. *topica*
= *loka/a*, Gr. *topos* = *loko*),
medikamento aplikenda sur la
tegumentojn. ~a
top/o-, (Gr. *topos* = *loko*),
~oencefalografo, ~ofobio,
~ografio
torak/o, PIV, (A, L. *thorax*), ~a,
~ooentezo, ~olizo, ~oplastin,
~oskopo, ~otomio, *pneŭmo*~o,
~a dukto (L. *ductus thoracicus*)
tord/i (tr), PIV, (L. *torquere*, F.
tordre), artiko~o, kolo~igo
(tortikolo), dis~o, dis~ita, ~a
spasmo
torpid/a, (L. *torpidua*, F. *torpide*),
neaktiva malvigla, ~eco (A.
sluggishness, numbness)
torpor/o, PIV, (L. *torpor*, *stupor* =
torpideco)

traf/i (tr). PIV
traduk/o PIV, bk. ~o de gena kodo
(informo)
traĥe/o, PIV, (L. *trachea*), = trakeo,
~ito, ~obronkito, ~ofono (A
tracheophony), ~otomio,
~oskopio, ~ostomio, ~otomo
trakov/o, PIV, (A. *trachoma*),
okulmalsano
tranĉ/i (tr), PIV, ~o, (2), tre akra
koliko
trankviligaĵ/o, PIV, (A.
tranquilizer)
trans, PIV, 1. prepozicio (sur aŭ al
la alia flanko de io); 2. pfs; 3.
kem, antonimo de cis (cis-trans-
izomerismo)
transaminaz/o, enzimo, kiu
katalizas transaminadon.

transdukt/i (tr), ~o, ~ado (A. transduction), ~o de energio, ~o de geno (en bakterio)
transsekci/o, (A. transection)
transfekci/o, (A. transfection), ~o de bakterio (per DNA aŭ RNA)
transfer/i (tr), ~azo, ~ino (A. transferrin, bk. globulino en sanga plasmo, kiu transportas feron)
transform/i (tr), PIV, ~ado, ~igī (aliformiĝi)
transfuz/i (tr) PIV, ~o, interŝanĝa ~o
transit/i (ntr), PIV. ~o (trairo de nutraĵo tra la nutrokanalo)
transkrib/i (tr), PIV, kopii (tr), ~ado (A. transcription) (en bk, procezo, per kiu genaj informoj

de DNA kopiigas al RNA en proteinbiosintezo)
transmisi/i (tr), PIV, ~o (A. transmission) (de ekskito, infekta malsano); ~ilo (A. transmitter), neŭro~ilo (A. neurotransmitter)
transmutaci/i (tr), PIV, ~o (transformo de unu kem elemento en alian dum radioaktiva kadukiĝo)
transpir/i (ntr), PIV; elimini ŝviton tra la haŭto, ~ado, ~o
transplant/i (tr), PIV, ~ado (de organo ka)
transport/i (tr), PIV, aktiva ~o
transud/i (ntr), (laŭ Br. transsudi), ~o, ~ado, ~ajo (A. transudate; G. Tlanssudat)

transvers/a, PIV, ~a kojlo, ~e, ~o
(abdomena ~a muskolo, L. m.
~us abdominis)

trapas/o, ~a perturbo (A. passage
failure)

trapez/o, PIV anat (m. trapezius, os
trapezium)

traūmat/o, PIV, traūmo (Gr. trauma
= vundo, pl. traumata)

trehaloz/o, unu de la disakaridoj

trematod/o, PIV, ordo de parazitaj
platvermoj

trem/o, PIV, (L. tremor), ~i (ntr),
~ado, ek~i, intenc~o (A.
intention ~or), ~iga paralizo (L.
paralysis agitans, Parkinsona
morbo)

treonin/o, unu de la esecaj
aminoacidoj

trepan/o, PIV, kranioborilo

trepid/i (ntr), PIV, tremi laŭ etaj
skuoj. ~o (A. trepidation),
epilepsioida ~ado

treponem/o, PIV, ~ozo, ~icido, pala
~o (aganto de sifiliso, L.
Treponema pallidum)

tribadism/o, PIV, (Gr, tribo = froti),
safismo

tribo-, PIV, grekdevena sciencia
vortero sig: frotado.

trici/o, PIV, ${}^3\text{H}$ (izotopo de H) (A.
tritium)

trigon/o, PIV, (L. trigonum),
triangula anatomia elemento;
olfakta ~o ktp

triġemin/a, triġemela (nervo), PIV
triħ-, trik-, PIV, grekdevena radiko
en sciencaj vortoj, sig: haro.
~iazo, ~ozo, ~omicetozo,
~opatio, ~oplazio, ~otilomanio

triĥin/o; PIV, (L. *Trichinella*), ~ozo
triĥofit/o, PIV, (L. *Trichophyton*),
~ozo
triketr/o, PIV, anat (L. *triquevum*),
unu de manradikaj ostoj (os
triquetrum)
trikarboksilatacida ciklo, citratacida
ciklo
trikocefaliasz/o, (A.
trichocephaliasis)
trikuspid/o, PIV, dekstraj atrio-
ventrikaj valvoj. ~a valvo, ~a
nesufiĉeco
trimer/o, kem, (A. trimer)
trioz/o, monosakarido kun tri
karbonoj
trpanosom/o; PIV
triplet/o, triopo, ~a kodo (genetika
kodo, konsistanta el tri
nukleotidoj)

tripsin/o, PIV, ~ogeno
triptaz/o, PIV, evitinda; pref.
tripsino
triptofan/o PIV unu de la esencaj
aminoacidoj
trism/o, PIV, (L. *trismus*, A.
lockjaw)
trisomi/o, (A. trisomy)
triton/o, PIV, (A. *triton*), atomkerno
de tricio
tRNA, (A. transfer RNA), v. sRNA
troĉisk/o, (L. *trochincus*, A. troche),
kutime diskoforma kuracilo por
gorĝo ka, kiun oni tenas en bušo
gis ĝi solviĝas. Br.
trofi/a, PIV, (A. trophic, Gr. trophe
= nutrado) hiper~a, hipo~a
trofoneŭroz/o, PIV, (A.
trophoneurosis)

trokanter/o, PIV, anat (L. trochanter major k minor)
trokar/o, PIV, (A. trocar; ruse, tpoakap (troakar))
trokiter/o, PIV, anat (L. tuberculum majus k minus), granda k eta ~o (de humero)
trokle/o PIV anat. ~a nervo (L.n. trochlearis)
tromb/o PIV (Gr. thrombos = sanga koagulaĵo), ~a, ~angiito, ~arteriito, ~astenio, ~ektomio, ~embolio, ~ino, ~ocito, ~ocitopenio, ~oflebito, oksano, ~olizo, ~oplastino, ~ozo
trombidi/o, PIV, (L. *Trombidium estas arkaika termino de nuna *Trombicula**), speco de akaro. ~ozo (pref. *trombikulazio*), unu de la dermatozoonozoj

-trop/a, (Gr. trope = havanta afinecon al aŭ econ direktiĝi al; A. tropic), kortiko~a (aŭ kortikotrofia), kortiko~ino tropism/o, PIV, elektro~o, foto~o, kemio~o termo = o
tropomiozin/o, (A. tropomyosin A k B), proteino de striita muskola filamento
troponin/o, proteino, kiu kombiniĝas kun tropomiozino kaj kontrolas muskolan kontrahiĝon (troponino C, I kaj T).
tru/o PIV (F. trou), nazo~o (aperturo de nazo)
trunk/o, PIV, (L. truncus, A. trunk)
tsetse/o, PIV, pref. ceceo (A. tsetse), speco de mušo en Afriko, kiu kaŭzas

dormomalsanon per tripanosomo.	tuberkul/o, PIV, (L. tuberculum = diminutivo de tuber), ~ido, ~ino, ~inizado, ~izado, ~oido, ~ozo, ~ozulo, pseŭdo~ozo
TSH, tireido-stimulanta hormono tsutsugamuši/o, v. PIV, cucugamušio, (A. tsutsugamushi), kiu entenas rikecion, kaŭzanto de la ~morbo.	tuf/o, PIV, (A. tuft, F. touffe; portgale, tufo), ~a, ~o da haroj, malpigia ~o (glomerulo)
tub/o, PIV, (L. tubus, A. tube), ~a, ~ado, digesta ~o, orel~o, prov~o, rentgena ~o, ~ulino (proteino de miluo~ulo), rena ~ulo	tularemi/o, PIV, (A. ~a, rabbit fever ka)
tuber/o, PIV, (L. tuber = ŝvelaĵo, elstarajo), ~ajo, ~eto; parietala ~o (L. tuber parietale), karotida ~eto (L. tuberculum caroticum), lepra, sifilisa, lupusa ~eto; sebeca ~eto (sebeca kisto)	tumescenc/o, (A. ~e), ŝvelo, ŝveligo tumor/o, PIV, (A. L. tumor, ŝveligo), ~a, pseŭda ~o, ~asociita antigeno, ~specifa antigeno
	tunelmalsan/o, tunelsindromo (malsano simila al kasona malsano)
	tunik/o, PIV, (A. tunic, L. tunica), muko~o (mukozo), sero~o

(serozo); intima, meza, ekstera
~o
turgesk/o, PIV, (A. turgescence =
sveliĝo), plivolumeniĝo pro
reteno de vejna sango.
turgor/o, PIV, (L. turgor = svelo),
sukstreĉo
turicefali/o, (A. turicephaly, L.
turris = turo; oxycephaly, Gr.
oxys = pinta), konusa kranio
turka selo, anat (L. sella turcica)
turn/i (tr), PIV, ~o, ~ado, ~iĝi,
metabola re~iĝo (A. turnover,

bk), kap~iĝo, ~omalsano
(parazita malsano de ŝafo)
turniket/o, PIV, (F. tourniquet)
tus/i (ntr), PIV, (F. tousser, L.
tussire), ~o (L. tussis), ~a (A.
tussal, tussive), kontraŭ~a,
~drogo (A. cough remedy), seka
(malseka) ~o
tuš/i (tr), PIV, ~o (por korpa
ekzameno)
tuto-aŭ-nenio-leĝo, (A. all-or-none
law), fiz

U

ubikinon/o, (A. ubiquinone,
ubiquitous = ĉie troviĝanta), bk,
koenzimo Q
UDP uridin-difosfato

ulcer/o, PIV, (L. ulcus, A. ulcer),
~a, ~eto, ~iĝi
uleritem/o, centrifuga ~o = lupuso
eritematoda

uln/o, PIV, (L. ulna = kubuto), ~a
olekранo = kubuto

ULTRA-, PIV, latindevena vortero
en sciencaj vortoj, sig:
"ekstrema, eksternormala";
~centrifugilo, ~diatermio,
~filtrado, ~mikroskopo, ~ru a
(= transru a), ~ru aj radioj,
~sono, ~sonografio, ~strukturo,
~viola (= transviola), ~viruso

umbilik/o, PIV, (L. umbilicus), ~a
Ânuro

ung/o, PIV, (L. unguis, A. nail), ~i
(tr), ~oradiko, ~oluneto

ungvent/o, PIV, (L. unguentum, A.
ointment)

unit/o, PIV; (A. unit), unuo (2), ~a
tempo universala donanto, tiu,
kiu havas sangotipon O; ~

ricevanto, tiu, kiu havas
sangotipon AB.

unu/o, PIV, (A unit), ~o (de
hemolizo, intensiva terapi,
resuscito ktp), sub~o (A
subunit)

uracil/o, unu de la pirimidinbazoj.

urak/o, PIV, (A urachus) (L. plica
umbilicalis mediana)

urani/o, PIV, kem. etemento (U)

uranism/o, PIV, malnova termino
de vira homoseksualeco.

urat/o, ~a acido (A. uric acid, G.
Harns ure)

ure/o, PIV, (A. urea, C. Harnstoff),
~azo, ~otela (ekskrecianta
nitrogenon kiel ureon)

ureid/o, PIV, kombinajo de ureo
kun org. acido

uremi/o, PIV, astenia, azotemia,
eklampsia ~o, (A. ~a)
ureter/o, PIV, (A, L. ureter),
~ektazio, ~ektomio, ~ito,
~ocistoskopio, ~ograffio
uretr/o, PIV, (A, L urethra, G.
Harnröhe), ~ito, ~ograffio,
~orafio, ~oragio, ~oreo,
~oskopio, ~oskopo, ~ospasmo,
~otomio, ekstera ~a ostio
urĝ/a, PIV, (A. emergent, F.
urgent), ~eco, ~a bandaĝo
(unuahelpa bandaĝo), ~a.
operacio, ~opredicino
urhidroz/o, (A. urhidrosis,
uridrosis; Gr. hidros = ŝvito),
ekskreciado de uteo k urato en
ŝvito.
urikotel/a, ekskrecianta nitrogenon
kiel uraton

urin/o, PIV; (Gr. ouron, A. urine),
~i (ntr), ~a, ~ado, ~ometro,
lit~ado (enurezo), ~a vojo
-uri/o, PIV glukoz~o, protein~o;
hiperkalci~o
URO-, PIV, grekdevena vortero,
sig: urina aparato aŭ urino.
~bilino, ~dinamiko, ~eritriño,
~genera (A. ~genital), ~grafio,
~kiriazo, ~kromo, ~logio,
~litiazo, ~rozeino, ~sepso,
~skopio, ~hopino urtikari/o,
PIV, (A. urticaria, L. urtica = A
nettle, G. Nessel); alergia,
hemoragia, persistema, veziketa
~o
uter/o, PIV, (L. uterus), ~a, ~ito,
~ograffio, ~opeksio, ~optozio
(prolapso de ~o), ekster~a
(gravedeco); antaŭ~, laterafa~,

retro~ (deviacio, tleksa, pozicio, versio); hipoplazia, infaneca, virgulina, unukorna, dukorna ~o; ~a tubo, ekstera ostio de ~o utrikl/o, PIV, enat (L. utriculus), ~o de labilinto, de prostato

uve/o, PIV, (L. A. uvea), (L. tunica vasculosa bulbi), ~a, ~ito uvul/o, PIV, (L. diminutivo de uva = vinbero, A. ~a)

V

vademekum/o, (L. vade mecum = iri kun mi, G. V.) manlibro (A. handbook)

vag/o, PIV, (L. vagus = A. wandering), ~a nervo (L. nervus vagus), ~omanio, ~otomio, ~otonio, ~otoniulo, ~a reno

vagin/o, PIV, (L. A. vagina = ingo), ~a, ~ito, ~ismo, ~algio, ~oskopio, vulvo~ito, ~a ŝmirajo (A. ~al smear)

vaginal/o, PIV, precipite "tunica vaginalis testis", ~ito; ankaŭ okulbulba ~o

vagit/o, (L. vagitus), enutera krio de feto.

vakcin/o, PIV, ~i (tr), ~ado, ~ilo, re~i, sero~ado, ~oterapio, adjuvanta ~o

vaks/o, PIV, (A. wax, G. Wachs), orel~o (cerumeno), ~a cilindro (en urina sedimento)

vakuol/o, PIV, (L. diminutivo de "vacuum" = vakuo; A. vacuole)
valent/o, PIV, (L. valentia = forteco), kem. ligounuo; unu~a, du~a ktp.
valerat/o, PIV, ~a acido (C_4H_9COOH)
valg/a, PIV, (L. valgus = eksteren kurbita), ~a genuo (G. X-bein, A. knock-knee)
valin/o; unu de la esencaj aminoacidoj.
valv/o, PIV, (L. ~a, A. ~e), atrioventrikraj ~oj (mitralo k trikusrido), ileoceka ~o, ~a difekto (G. Klappenfehler, ~a insu icienco), ~eto (semdunaj ~etoj)
vanad/o, PIV, kem. elemento (V), ankaŭ vanadio

vand/o, PIV, 1 = septo, 2 = parieto (interna surhavo)
vang/o, PIV, (G. Wange), ~osto (zigomosto = L. os zygomaticum), puf~a, sid~o (gluteo)
vapor/o, PIV, (L. ~, A. vapour), ~o de akvo, de etero, de hidrargo; ~i (ntr), ~igi, ~igilo, ~igî, ~igêma (A. volatile), ~izi (pritrakti korpon per ~o)
var/a, (L. varus = eksteren kurbita), ~a genuo (L. genu varum, G. O-Bein, A. bowleg)
vari/i(ntr), PIV, (L. vario = $\hat{s}an\hat{e}gi\hat{g}i$), ~o, ~ado, ~ajo, ~ema, ~emeco (A. variability), ~anto
varicel/o, PIV, (A. varicella)

varik/o, PIV, (L, A, G. varix), ~a
(ulcero), ~eto, sluoto~~o, ~ocelo
(~oke/o, A. varicocele)

variol/o, PIV, (L. diminutivo de
varius = makulita; A. smallpox),
~oido, ~ulo

varm/a, PIV, (A, G. warm), ~o,
~eco, ~ofrapo (A. heat-stroke),
~okvanto (de graso ka, A.
heatvalue), ~osento, specifa ~o,
brul~o (A. fuelvalue, G.
Brerinungswarme), mal~umi
(ntr)

veskul/o, PIV, (L. vasculum =
vazeto), ~a, ~aro, ~arito, ~arizi,
~opatio

vat/o, PIV, (G. Watte), ~i (tr), sorba
~o

vatt/o, PIV, unuo de mekanika k
elektra povo, = 1 julo (10^7 ergoj)
(J. Watt, 1736-1819, Skoto)

vaz/o, PIV, (mallongigo de
vaskulo; L. vas, l. vessel, G.
Gefäss), ~ektomio (de
spermatodukto), ~oaktivia,
~odepresoro, ~odilato,
~odilatoro, ~okonstriktoro,
~trunstriktoro, ~oligaturo,
~omotora, ~opresino (hormono,
ADH), ~aj vazetoj (I vasa
vasorum), nokta ~o (por nokta
~o urinado)

vazem/o, PIV

veget/i (ntr), PIV, (F. végéter =
kreski), ~ado (L. atio = kresko),
~ajo (1 = vegetalo, 2 =
patologia produkta)o surface de

haŭto aŭ mukozo); adenoidaj
~ajoj
vegetal/o, PIV, vegetaĵo, ~a (dieto),
~aro, ~ismo
vegetar/a, PIV, ~ano, ~ismo,
lakto~ano (al kiu lakto, ovo,
mielo estas permesata)
vegetativ/a, PIV, ~a nerva sistemo
vehement/a, (F. vehement)
vehikl/o, PIV
vejn/o, PIV, (L. vena, A. vein), ~a,
~aro, ~eto, en~a, intra~a,
~ektazio, ~opunkcio, ~ografio,
~osekcio, ~osiazo, ~otoniko
vektoro-kardiografo
vel/o, PIV, anat (L. velum = A. sail,
veil), palata ~o (L. velum
palatum)
velk/i (ntr), PIV, ~ita vizago, manoj
(vena v. vejno))

venen/o, PIV, (L. venenum), ~a, ~i
(tr), ~ado, ~iĝo, ~imuna, ~gaso,
kontraŭ~a, mem~ado, sin~ado
venere/a, PIV, (L. "venereus"
devenis de Venuso, diino de
beleco k amo; (A. venereal),
~ologio, ~a malsano
(seksmalsano)
vent/o, PIV (6), (L. ventus), purto,
furzo; ~a spino (L. spina
ventosa, malsano de osto)
ventol/i(tr), PIV, (L. ventilare, A.
ventilate), ventumi (tr), ~ado
(A. ventilation), ~ilo
ventr/o, PIV, (L. venter), ~a, ~ego,
dis~iĝo (~a hernio inter la du
abdomenaj rektaj muskoloj),
el~iĝo, sub~o, dik~a, ~odoloro,
~ala (L. ventralis, A. ventral =
ventroflanka)

ventrikl/o, PIV, (L. ventriculus),
cerba, kora ~o, ~a fibrilacio,
flistado (G. Kammerflimmern),
~ografio
(venula v. vejneto))
verbigerad/o, (L. verbum = vorto,
gero = kunporti, verbigerare =
babiliadi), malsana stato, en kiu
oni ripetadas sensencajn vortojn
k frazojn.
vermifug/o, PIV, vermosforiga
drogo
vermis/o, PIV, (L. vermis cerebelfi)
verm/o, PIV, faden~o (askarido,
trifino), plat~o (trematodo,
cestodo)
verniks/o, (L. vernix, A. varnish),
grasa substanco, kovranta la
haŭton de la fetu ĉe naskiĝo (L.
vernix caseosa)

veronal/o, PIV, (dormigilo)
versi/o, PIV, (L. verto = turni, A.
version), turno de naskiĝanto en
utero; abdomena ~o, bimana ~o,
spontana ~o
vert/o, PIV, (L. vertex, A. top),
supra loko de la homa kapo, kie
la haroj faras kirlon.
vertebr/o, PIV, ~a (kanalo,
kolumno), kolaj (nukaj), torakaj,
lumbaj, sakraj ~oj; ~aro, ~uloj,
~oterapio (kiropraktiko), inter~a
(disko), sen~uloj, plata ~o (L.
~a plana)
vertig/o, PIV, (A. vertigo), malsano
de ĉevaloj ka kun dormemo k
komato.
vertiĝ/o, PIV, (L. vertigo, A.
dizziness, F. vertige), ~i (ntr)
(kapturniĝi)

veruga/o, PIV, grava endemia
malsano en Peruo
veruk/o, PIV, (L. verruca, A. wart),
~o plata juvenila (senila) (L. v.
plana juvenilis aū senilis)
vulgara ~ozo
verumontan/o, PIV, (L. colliculus
seminalis)
vestibl/o, PIV, (L. vestibulum, A.
vestibule, G. Vorhof), buša,
labirinta, naza, vagina ~o, ~ito
veterinar/o, PIV, (A. veterinarian,
F. vétérinaire), ~a medicino
vetersentem/a, (A.
meteorosensitive), ~eco (A.
sheteoropathy, G.
Wetterföhligkeit) vezaliania,
(Andreas Vesalius, belga
anatomo, 1514-1564), ~a osto
(L. os vesalianum pedis)

vezik/o, PIV, (L. vesica), ~a, ~eto,
~ovagina, ~ouretra; urina ~o,
gala, sperma ~eto, ~a gallo, ~iga
gaso (haút~eto-formanta gaso),
~igi, aer~eto; anat: urin ~a
fundo, korpo, verto, interna
ostio de uretro
vibik/o, (L. vibex, vibix, F.
vibisce), subhaüta stria
hematomo
vibr/i (ntr), PIV, ~ado (A.
vibration), ~igi, ~ilo, ~atoto
vibri/o, PIV, koleraa ~o, koma ~o,
sepsa ~o
vibris/oj, PIV, (L. vibrissae),
nazharoj
vid/o, PIV, ~ado, ~kapablo,
~kampo, ~pigmento, ~sento,
tra~ebla, ~blanko (A. visual
white), nebula ~o

vil/o, PIV, (L. villus, pl. villi, G. Zotten), intestaj ~oj sinoviaj ~oj vind/i (tr), PIV, (G. winden), ~o, ~igi, ĉirkaŭ~i (suĉinfanon, vunditan brakon ktp), ~otuko vinil/o, PIV, kem. CH₂:CH-; ~klorido, ~alkoholo VIP, vazoaktivia intesta polipeptido vir/o, PIV, (L. virilis = masklo), ~a, ~seksa, ~aro, ~eco, ~ino, ~iĝo, ~iniĝo, ~iĝeco, ~iniĝeco, ~iĝulo, ~iĝulino, ~iginta ~iniĝinta, ~ismo, ~inismo, ~inoferio, ~ofobio, ~ulino (virino kun ~a aspekto aŭ ~aj manieroj), eks~kato (kastrita virkato) viremi/o, (A. vitemia aŭ virusemia), ekzisto de viruso en sango, pref. virusemio

virg/a, PIV, (L. virginalis, A. virginal), ~eco, ~ulino, ~ulo, mal~igo viricid/o, (A. viricide aŭ virucide), medikamento por virusa infektiō. virilism/o, (A. ~), apero de virseksaj karakteroj en virino. viroz/o, PIV, virusozo (virusmalsano) virulent/a, PIV, (L. ~us = venena, A. ~), ~eco virus/o, PIV, ~a (malsano), ultra~o, ~ologio (A. virology), ~o- induktita antigeno, ~oneŭtriga antigeno; DNA~o, RNA~o iscer/o, PIV, (L. viscus, pl. viscera; A. ~a), ~a, ~algio, ~optozio, ~otropa, ~a senso

viskoz/a, PIV, (L. viscidus; A. viscid, viscous), ~eco (A. viscosity), ~ometro
vital/a, PIV, (L. vitalis; vita = vivo; A. ~), ~eco (A. vitality), ~ismo, ~a kapacito (A. vital capacity), ~a kolorigo (A. vital stain)
vitamin/o, PIV, ~a, ~ologio, ~oterapio a~ozo (sen~ozo) akvosolvebla, grassolvebla ~o
vitel/o, PIV, (L. vitellus, A. egg yolk), ovoflav~ajo, ~ino (tipoproteino en vitelo)
vitilig/o, PIV, (A, L. ~o), (haütmalsano)
vitre/o, PIV, ~a (L. vitreus, A. glass-like = vitrosimila), ~a korpo (L. corpus vitreum, A. vitreous body), ~ktomio

VIV/I- (ntr), PIV, (L. vivus = viva, A. living, alive), ~o, ~a, ~ebla, ~eti, ~isekcio (A. vivisection), ~odaŭro, ~okapablo, ~onaska, ~opova, ~opoveco, ~oteni, ~ulo, ~ulotranĉo, bon~anto, dum~a, ekre~i, ĝis~i, liber~ulo, long~i, por~ajo (rimedoj por sin nutri), post~i, re~igi, re~igebla, re~igo, sen~a, tra~i, trans~i
vizaĝ/o PIV (A, F. visage), ~aspekto
vizi/o, PIV, (L. visio, A. vision), vidsensa halucino, ~i (tr), ~ulo
vizit/i (tr), PIV, rond~ado (de kuracisto ka), ~umo (hospitala ciutaga ekzameno)
vizual/a, (A. visual), vida, ~a pigmento (purpuraĵo = rodopsino)

VLDL, (A. very low density lipoprotein)
voĉ/o, PIV, brust~o, kap~o, raŭka ~o, sen~a
voj/o, PIV, ~iro (pasaĝo), digest~o, erar~o, urin~o
vol/o, PIV, laŭ~a, sen~a, mem~a, propra~a, ~ontulo
volatil/a, PIV, kem. facile vaporiga
volfram/o, PIV, kem. elemento (W), (ankaŭ nomata tungusteno, evit.)
volt/o, PIV, ~metro, elektron~o; (A. Volta, itala fizikisto, 1745-1827)
volumen/o, PIV, urin~o, minuta ~o (de koro), ~ometra analizo, ~dozo (integraldozo, rtg)
~oreceptoro (fiz)

volupt/o, PIV, ~a, ~aĵo, ~eco, ~ama, ~avida, ~emo
volv/i(tr), PIV, ~iĝi, ĉirkaŭ~i
volvul/o, PIV, (L. volvulus = volviĝo, volvo = volviĝi), tordiĝo de intesta anso ĉirkaŭ sia mezentero.
vom/i (ntr), PIV, (L. vomere, A. voinit), ~iga, ~igilo, ~ado, el~iga, el~i
vomer/o, PIV (L. vomer), osto de la malantaŭa parto de la naza septo.
vomit/o, PIV, (L. ~us = vomado), nigra~o (L. ~us niger) = flava febro (ĉe kiu hematemezo okazas)
vor/i (tr), PIV, (L. voro = avide mangi), ~eco, ~ema, karno~a, herbo~a

vormian/o, PIV, (L. ossa suturarum, A. Wormian bones), nomo de nekonstantaj kraniaj ostetoj. (O. Worm, 1588-1654, dana anatomo)

vort/o, PIV, ~osurdeco (A. word deafness), ~oblindeco (A word blindness), ~salato (A. word salad)

vorticaj vejnoj de la korido, (L. venae, vorticoseae = venae chorioideae majores), PIV

zein/o, PIV, proteino en maizo.
zeolit/o, permutito (jono-interسانگیلو, kem)
zigom/o, PIV, (L. os zygomaticum)

vost/o, PIV, ĉeval~o (L. cauda equina), epididima ~o, ~igo (A. tailing, en papera kromatografo, bk)

vual/o, PIV, ~a, ~eca

vultu/a, (F. vultueux), ruĝa k pufiĝinta (vizaĝo) pro kongesto.

vulv/o, PIV, ~a, ~ito, ~ektomio, ~a fendiĝo, ~a hemoragio

vund/i (tr), PIV, ~o, ~a, ~ado, ~ebla, ~eto, ~ito ne~ebla sen~a; eksplod~o, fend~o, infekt~o, mord~o, paf~o, pik~o, tranĉ~o

Z

zim/o, PIV, solvebla fermento; ~ogeno, ~ogramo, ~ologio (pref enzimologio), ~ozo (arkaika vorto pref. enzimopatio)

zink/o, PIV, kem. elemento (Zn).

~a sulfato~malklareco-testo,
testo de hepata funkcio

zon/o, PIV, (L. zona), klinike sig.

zosteron (zona herpeto);
imunologie: ~a fenomeno,
pro~o, post~o, higiene:
komforta~o (de temperaturo);
erotogena ~o; ~a centrifugado,
etektroforezo (kem)

zonul/o, PIV, (L. zonula = zoneto),

ciliara ~o (de Zinn ĉirkaŭ la
kristalino), ~otizo

ZOO-, (Gr. zoon = animalo),

~erastio, ~filio (A. ~phylia),
~fobio, ~logio; logo, ~nozo
(infekta malsano komuna en
homo kaj animalo), ~psio (A.
~psia).

zoster/o PIV, (Gr. zoster = zono),

zona herpeto (A. herpes zoster)
~oida (~oforma, ~osimila)

zum/i (ntr), PIV, ~a, ~ado, orela ~o